

**Üliõpilaskandidaatide valikuid
mõjutavad tegurid
kõrghariduse esimesel astmel
sisseastumise infosüsteemi (SAIS)
andmete põhjal
2014. aastal**

Koostanud Tuuli Kaldma ja Helina Riisalu

Toimetanud Anneli Lorenz ja Siret Rutiku

Detsember 2014

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
LÜHENDID	4
PÕHITULEMUSED.....	5
1. ANDMESTIK JA METOODIKA	8
2. TULEMUSED.....	11
2.1. Kandideerimisvõimalused SAIS-is.....	11
2.2. Kandidaatide taust	14
2.3. Kandideerimisaktiivsus.....	24
2.3.1. Mitmesse kõrgkooli mitmele konkursile kandideeriti.....	24
2.3.2. Kandideerimisaktiivsuse seos eduka kandideerimisega	28
2.3.3. Avalduste tühistamine vastuvõtuperioodil.....	30
2.4. Kandideerimis- ja õppimisvalikud.....	32
2.4.1. Õppevaldkond	32
2.4.2. Õppetöö asukoht.....	41
2.4.3. Õppevorm	43
2.4.4. Õpingutest loobumine.....	45
2.5. Konkursipõhised erisused	47
2.5.1. Avaldused ja õppekohad	47
2.5.2. Õppekohad ja nende täitmine	50
2.5.3. Sisseastumiskatsetel osalemine	58
2.5.4. Matemaatika riigieksami mõju vastuvõtule.....	59
2.5.5. Õppimatuleku kinnitamine	64
2.5.6. Stipendiumide mõju kandideerimisele	65
LISAD	67
LISA 1. Avaldusepõhine päring SAISi andmetest 2014. aastal.....	68
LISA 2. Kandideerimisvõimalused SAISi vastuvõtuseadistuste põhjal 2013. ja 2014. aastal.....	71
LISA 3. Õppeasutuste vastuvõtu põhinäitajad 2014. aastal	73
LISA 4. Eesti taustaga kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate arv 2013. ja 2014. aastal	75
LISA 5. Avalduste arv 2013. ja 2014. aastal	79
LISA 6. Tasuta õppekohtade arv ja õppekohtade täitmise osakaal 2013. ja 2014. aastal	82
LISA 7. Tasuta õppekohtade ja potentsiaalsete vastuvõetavate arv õppekavagruppides 2013. ja 2014. aastal ...	86

SISSEJUHATUS

Käesolevas raportis antakse statistiline ülevaade vastuvõtust kõrghariduse esimesele astmele sisseastumise infosüsteemi (SAISi) andmete põhjal. SAIS on e-teenus, mis võimaldab õppeasutustel läbi viia vastuvõtu protsessi alates avalduste vastuvõtust kuni vastuvõtuotsuste tegemiseni. Sisseastujad saavad SAISis esitada elektroonseid avaldusi, jälgida oma avalduste kohta vastuvõtu pingeridades ning vastuvõtu korral kinnitada oma õppimatulekut või loobuda õppekohast. SAIS on seotud riiklike andmekogudega (Eesti hariduse infosüsteem, eksamite infosüsteem jm) ja võimaldab kandidaatidel esitada andmeid haridustee ning õppetulemuste kohta (riigieksamid, lõputunnistuse hinded) elektroonselt.

2014. aastal võttis SAISi kaudu üliõpilasi vastu 15 kõrgkooli 22st, seejuures kasutas SAISi enamik avaõiguslikest ülikoolidest ning riiklikest rakenduskõrgkoolidest. Nii 2013. kui ka 2014. aastal toimus SAISis vastuvõtt kokku 89% kõrghariduse esimese astme õppekavadel, millele üliõpilasi immatrikuleeriti. Mõlemal aastal asus SAISi kasutanud kõrgkoolidesse õppima 95% kõrghariduse esimesele astmele immatrikuleeritud üliõpilastest.

Raportis antakse 2013. ja 2014. aasta SAISi andmetele tuginedes ülevaade kõrghariduse esimese astme kandidaatide taustast ja kandideerimisvalikutest ning kõrgkoolide vastuvõtnäitajatest (avalduste ja õppekohtade arv, õppekohtade täituvus). Kandidaatide tausta ja valikute osas on vaatluse all Eesti taustaga isikud, vastuvõtnäitajate peatükk keskendub peamiselt tasuta õppekohtade täitmisele, sh on antud ülevaade sisseastumiseksamite ning matemaatika riigieksami mõjust vastuvõttule ning avalduste arvu muutusest ESF programmi Primus stipendiumiga õppekavadel.

LÜHENDID

Kõrgkoolid

EBS	Estonian Business School
EIK	Eesti Infotehnoloogia Kolledž
EKA	Eesti Kunstiakadeemia
ELA	Eesti Lennuakadeemia
EMÜ	Eesti Maaülikool
KVÜÖA	Kaitseväge Ühendatud Õppeasutused
LVRKK	Lääne-Viru Rakenduskõrgkool
SKA	Sisekaitseakadeemia
TLÜ	Tallinna Ülikool
TTHK	Tallinna Tervishoiu Kõrgkool
TTHKK	Tartu Tervishoiu Kõrgkool
TTK	Tallinna Tehnikakõrgkool
TTÜ	Tallinna Tehnikaülikool
TÜ	Tartu Ülikool

Õppevaldkonnad

HAR	haridus
HUM	humanitaaria ja kunstid
SOTS	sotsiaalteadused, ärimus ja õigus
LOOD	loodus- ja täppisteadused
TEHN	tehnika, tootmine ja ehitus
PÕL	põllumajandus
TERV	tervis ja heaolu
TEEN	teenindus

Muud lühendid

DA	veebikeskkond DreamApply
EE	eesti keele riigieksam
EHIS	Eesti hariduse infosüsteem
HS	humanitaar- ja sotsiaalinete õppesuund (üldhariduskoolis)
HTM	Haridus- ja Teadusministeerium
IT	infotehnoloogia
LRT	loodus- ja reaalinete ning tehnoloogia õppesuund (üldhariduskoolis)
MT	matemaatika riigieksam
RE	riigieksam
SAIS	sisseastumise infosüsteem
SE	sisseastumiseksam
sh	sealhulgas
sig	olulisus (<i>significance</i>)
ÕIS	õppeinfosüsteem

PÕHITULEMUSED

MITU INIMEST KANDIDEERIS, VÕETI VASTU, TULI ÕPPIMA?

- SAISi kaudu kandideeris kõrghariduse esimesele astmele 13 397 Eesti isikukoodiga isikut. Neist 9155 (68% kandidaatidest) osutus vähemalt ühele õppekavale vastuvõetuks ning 8268 (90% vastuvõetutest) kinnitas oma õppimatulekut. Võrreldes 2013. aastaga vähenes Eesti taustaga kandidaatide arv 1668 võrra (11%).

MITU AVALDUST KESKMISELT ESITATI?

- Eesti taustaga kandidaadid esitasid kõrghariduse esimesele astmele kokku 32 619 kandideerivat avaldust ehk keskmiselt 2,4 avaldust isiku kohta. 41% kandidaatidest esitas avalduse vaid ühele konkursile. Eelmise aastaga võrreldes oli kandideerivaid avaldusi 18% (7123 võrra) vähem. Kui 2013. aastal esitas avalduse rohkem kui viiele konkursile 10% kandidaatidest, siis 2014. aastal kahanes nende osakaal 7%ni.

VASTSETE LÕPETANUTE OSAKAAL

- Kui võtta arvesse kõik Eestis 2014. aastal gümnaasiumi lõpetanud, keda oli HTMi esialgsete andmete järgi 7732 isikut, siis nende seas on kõrgkoolidesse kandideerinute osakaal võrreldes eelmise aastaga paari protsendi võrra tõusnud – 2013. aastal kandideeris SAISi kaudu kõrghariduse õppekavadele 65% kõigist vastsetest gümnaasiumilõpetanutest, 2014. aastal 68%.
- Vastsed gümnaasiumilõpetanud moodustasid kõikidest Eesti taustaga kandidaatidest 40% (5296 isikut). Vastselt lõpetanute osakaal kandidaatide hulgas oli samas suurusjärgus kui eelmisel aastal (2013. aastal 5961 isikut, 40% kandidaatidest). Seega ei ole kandidaatide vähenemise taga ainult gümnaasiumilõpetanute arvu vähenemine, ka varem lõpetanud kandideerisid kõrgkoolidesse vähem.

ERIALAVALIKU KINDLUS

- Mida rohkem aega oli möödunud üldhariduskooli lõpetamisest, seda kindlam oli kandidaadi soov õppida ühte kindlat eriala ning seda vähem avaldusi esitas ta erinevatele konkurssidele. Vastsed lõpetanud olid valmis rohkemateks alternatiivideks ning esitasid keskmiselt rohkem avaldusi kui varem lõpetanud.

ÕPPETÖÖ ASUKOHA EELISTUS

- Mida vanemad kandidaadid, seda kindlam oli nende õppetöö asukoha eelistus. Kui alla 20aastastest kandidaatidest 56% (2013. aastal 52%) esitas avalduse vaid ühes linnas või maakonnas asuvasse kõrgkooli, siis 30aastastest ja vanematest kandidaatidest 92% (2013. aastal samuti 92%) oli õppetöö asukoha suhtes kindla eelistusega. Tallinn oli selgeks eelistuseks Harjumaa, Hiiumaa ja Raplamaa kandidaatidele, Tartu oli selgeks eelistuseks Tartumaa ja Põlvamaa kandidaatidele.

VASTUVÕETUKS OSUTUMISE SEOS AVALDUSTE ARVUGA

- Vastuvõetuks osutumise tõenäosus tõusis vastavalt esitatud avalduste arvule. Kui ühe avaldusega kandidaatidest osutus vastuvõetuks 53% (2013. aastal samuti 53%), siis nendest, kes esitasid avalduse kuuele või enamale konkursile, osutus vastuvõetuks 94% (2013. aastal 97%). Rohkem kui seitse avaldust ei suurendanud aga kandidaadi võimalusi kõrgkooli sissesaamiseks.

VASTUVÕETUKS OSUTUMISE SEOS VANUSEGA

- Vastuvõetute osakaal nooremate kandidaatide hulgas oli oluliselt kõrgem kui vanemaealiste hulgas. Alla 20aastastest kandidaatidest osutus vastuvõetuks 82% (2013. aastal 86%) ning õppimatuleku kinnitas 92% vastuvõetutest (2013. aastal 90%). Üle 35aastastest kandidaatidest osutus vastuvõetuks 54% (2013. aastal 56%) ning õppimatuleku kinnitas 95% vastuvõetutest (2013. aastal 94%). Seega vanemaealised kandidaadid võtsid tõenäolisemalt õppekoha vastu, samas kui nooremad loobusid.

LOOBUMINE TEISTEST ÕPPIMISVÕIMALUSTEST

- 4004 isikut ehk 48% õppima tulijatest (2013. aastal 4857 isikut ehk 52%) loobus vähemalt ühest õppimisvõimalusest. Nendest, kes osutusid vastuvõetuks nii ülikooli kui rakenduskõrgkooli, otsustas 61%

ülikooli õppima tuleku kasuks (2013. aastal 57%). Kui isik osutus vastuvõetuks mitmesse asukohta, siis eelistati Tallinna ja Tartut teistele asukohtadele ning Tallinna veidi enam Tartule.

LOOBUMINE KÕIGIST ÕPPEKOHTADEST

- Võrreldes 2013. aastaga on vähenenud kõigist õppekohtadest loobujate osakaal. 10% vastuvõetutest (886 isikut) loobus kõigist kõrghariduse esimese astme õppekohtadest, kuhu nad vastu võeti. 2013. aastal oli loobujaid 13%.

KONKURSID JA AVALDUSED

- SAISI kaudu toimus vastuvõtt 15 kõrgkooli 262-le kõrghariduse esimese astme õppekavale. Vastuvõtuks oli avatud 369 konkurssi, millele kandideeriti 33 537 avaldusega (arvestatud on kõiki, mitte ainult Eesti isikukoodiga isikute avaldusi). Võrreldes eelmise aastaga vähenes avalduste arv 17% (6744 avalduse) võrra.
- Võrreldes eelmise aastaga kasvas avalduste arv integreeritud õppes ja tervishoiu valdkonnas, ülejäänud õpetes ning õppevaldkondades avalduste arv vähenes. Enim kahanes avalduste arv sotsiaalteaduste, äriduse ja õiguse valdkonnas ning bakalaureuseõppe konkurssidel.

TASUTA ÕPPEKOHAD JA NENDE TÄITMINE

- Õppeasutused vähendasid õppekohtade arvu tasuta konkurssidel 12% võrra (10 224-lt 9116-le). Õppekohtade täituvus oli nii sel kui ka eelmisel aastal 91%.
- Õppekohtade täitmisel olid edukamad rakenduskõrgkoolid ja rakenduskõrghariduse õppekavad, kuhu õppima tulijate arv ületas õppekohtade arvu. Ülikoolides täideti 87% õppekohtadest.
- Püsinud on õppekohtade täituvuse erinevus õppevormide lõikes. Päevase õppe konkurssidel täideti 87% õppekohtadest, samas kui mittepäevase õppevormiga konkurssidel oli õppimatuleku kinnitusega avaldusi õppekohtadest 11% enam.
- Õppekohtade täitmine oli 100% lähedane tervise, sotsiaalteaduste, äriduse ja õiguse ning põllumajanduse valdkonnas. Neis valdkondades täideti ka eelmisel aastal peaaegu kõik õppekohad. Võrreldes 2013. aastaga vähenes õppekohtade täituvus loodus- ja täppisteaduste ning hariduse õppevaldkonnas, seejuures hariduse valdkonnas vähendati ka õppekohtade arvu keskmisest enam. Õppekohtade täituvus paranes teeninduse ning tehnika, tootmise ja ehituse õppevaldkonnas.
- Regionaalselt oli 2014. aasta vastuvõtt edukam väljaspool Tallinna ja Tartut, kus kinnitati õppimatulekut pigem enamatel õppekohtadel, kui oli õppeasutustes esialgselt loodud õppekohti. Tallinnas täideti 92%, Tartus 82% õppekohtadest.

SISSEASTUMISEKSAMID

- Sisseastumiseksamit arvestati 205 tasuta õppekoha konkursil (63%), seejuures pooltel tasuta õppekoha konkurssidel oli sisseastumiseksam kohustuslik ning pooltel oli sisseastumiseksami tulemusega võimalik asendada matemaatika riigieksami tulemus. Kandidaatide osalusprotsent kohustuslikel sisseastumiseksamitel oli 65%, mis on paari protsendi võrra kõrgem kui aasta varem.

MATEMAATIKA RIIGIEKSAMID

- Matemaatika riigieksami tulemust arvestati kolmandikul tasuta põhivastuvõtu konkurssidest. Lai või vana matemaatika riigieksam oli vastuvõtutingimuseks 67 konkursil (65 õppekaval), kitsas matemaatika riigieksam 31 konkursil (24 õppekaval). Enamikel juhtudel oli matemaatika riigieksam asendatav mõne teise riigieksami, sisseastumiseksami või lõputunnistuse hindega. Kohustuslik oli matemaatika riigieksam umbes viiendikul konkurssidest, millel matemaatika riigieksamit arvestati.
- Matemaatika riigieksamit arvestanud konkursside keskmine õppekohtade täituvus oli madalam kui matemaatikat mittearvestanud konkurssidel. Kui viimaste keskmine õppekohtade täituvus oli 100%, siis

kitsast matemaatikaeksamit arvestanud konkurssidel 80% ning laia matemaatikaeksamit arvestanud konkurssidel 72%. Seejuures oli oluline faktor õppekohtade täitumisel matemaatika riigieksami kohustuslikkus/asendatavus. Konkurssidel, kus matemaatika riigieksamit sai asendada mõne teise riigieksamiga, oli õppekohtade täituvus kõrgem kui konkurssidel, kus matemaatika riigieksam oli kohustuslik või ka asendatav sisseastumiseksamiga.

ÕPPIMATULEKU KINNITAMINE

- Õppimatuleku otsused tehti sel aastal varem kui eelmisel aastal. Juuli lõpuks oli õppimatuleku kinnitanud 85% kõigist õppima tulijatest, 2013. aastal oli vastav osakaal 72%. Kõige enam kinnitati õppimatulekut 18. juulil, mil avaõiguslikud ülikoolid avalikustasid esimese astme õppekavade vastuvõetute nimekirjad. Kokku kinnitas sel päeval õppimatuleku 53% kõigist õppima tulijatest.

STIPENDIUMID

- ESF programmi Primus kaudu rahastatavate stipendiumidega õppekavadele esitatud avalduste arv vähenes kahe aasta võrdluses vähem kui avalduste arv üldiselt (Primuse stipendiumidega õppekavadel 13%, üldiselt 18%). Avalduste arv kasvas viiel õppekaval, ülejäänutel vähenes.

1. ANDMESTIK JA METOODIKA

Analüüs põhineb sisseastumise infosüsteemi (SAIS) kaudu kõrghariduse esimesele astmele esitatud avalduste andmetel. Andmepäringusse on võetud kõik perioodil 01.01.2014–03.09.2014 SAISis kandideerimiseks kinnitatud avaldused. Uurimus ei hõlma SAISi sisestatud, kuid kandideerimiseks kinnitamata jäetud avaldusi. Andmepäring koostati 10.09.2014, st, et andmestikus kajastuvad kuni selle kuupäevani lisatud avaldused ning avaldustes tehtud muudatused, sh õppimatuleku kinnitamine ja õppekohast loobumine (päringu kirjeldus on lisas 1). Võrreldes eelmise aastaga on päring koostatud varasema kuupäevaga (eelmisel aastal 16.09.2013) ning seetõttu on andmestikust välja jäänud Eesti Infotehnoloogia Kolledži kaugõppe konkurss¹.

SAISi kasutas vastuvõtul 15 kõrgkooli. Neist 13 viis Eestist pärit kandidaatide vastuvõtu SAISis läbi täies mahus, st võtsid SAISi kaudu vastu elektroonilisi avaldusi, sisestasid paberil esitatud avaldused SAISi, koostasid vastuvõetute nimekirjad ning palusid vastuvõetutel kinnitada oma õppimatulekut SAISis. Osaliselt kasutasid SAISi vastuvõtul Estonian Business School (EBS) ja Euroakadeemia. Mõlemad õppeasutused kasutasid SAISi avalduste vastuvõtu ühe kanalina. EBSil kajastusid SAISis osaliselt vastuvõtuotsused ning õppimatuleku kinnitused, kuid Euroakadeemia vastuvõtuotsuste tegemiseks ning õppimatuleku kinnituste küsimiseks SAISi ei kasutanud.

SAISi kõrval kasutasid osad õppeasutused (EKA, EBS, EMÜ, TLÜ, TTÜ, TÜ) välismaalaste avalduste vastuvõtuks ja menetlemiseks loodud veebikeskkonda DreamApply (DA). DA kaudu laekunud avalduste ületoomisel SAISi konkurssidele kasutasid õppeasutused nii nagu eelmisel aastal erinevaid praktikaid: (1) üle toodi kõikide kandidaadiks kvalifitseerujate avaldused või sisestati avaldused uuesti SAISi, (2) üle toodi ainult õppimatuleku kinnitanud isikute avaldused või (3) SAISi ei toodud ühtegi avaldusi. Välismaalaste avaldused on seetõttu andmestikus esindatud ainult osaliselt. Kandidaatide tausta analüüsi DA avaldused ei mõjuta, sest fookus on Eesti isikukoodiga kandidaatidel ning neist vaid üksikud² esitasid avalduse DA kaudu. Konkursipõhises ülevaates on rõhk tasuta konkurssidel, kus samuti on DA kaudu esitatud avalduste hulk ja osakaal väga väike (44 avaldust 32 154st) ning seetõttu ei mõjuta mõningane DA kaudu esitatud avalduste alaesindatus oluliselt üldist pilti.

SAISi kasutas 2014. aastal 15 õppeasutust 262-le kõrghariduse esimese astme õppekavale vastuvõtul. Selleks seadistati SAISi 369 konkurssi (tabel 1). Võrreldes 2013. aastaga on vähenenud nii õppeasutuste, õppekavade kui ka konkursside arv. Samuti on vähenenud SAISi kaudu kõrghariduse esimesele astmele kandideerinute arv. Kui 2013. aastal oli kandidaatidena defineeritud³ 15 541 isikut, siis käesoleval aastal 13 896 isikut (vähenemine 1645 isiku võrra ehk 11%).

Tabel 1. 2014. aasta andmestiku põhinäitajad võrdluses 2013. aasta andmestikuga

	2013	2014	muutus	
	arv	arv	arv	%
õppeasutused	18	15	-3	-17%
õppekavad	273	262	-11	-4%
konkursid	406	369	-37	-9%
isikud andmestikus	16 054	14 014	-2040	-13%
...sh kandidaadid	15 541	13 896	-1645	-11%
avaldused andmestikus	52 088	36 874	-15214	-29%
...sh kandideerivad avaldused	40 281	33 125	-7156	-18%
...sh mitteandideerivaks loetud avaldused*	11 807	3749	-8058	-68%

* Suur erinevus on tingitud andmepäringu erinevusest. 2013. aasta andmestikus kajastusid kõik tühistatud ja tagasilükatud avaldused, 2014. aastal ainult need tühistatud ja tagasilükatud avaldused, mis olid eelnevalt kandideerivaks kinnitatud.

¹ 2014. aastal oli konkursil 90 tasuta õppekohta, mis kõik ka täideti. Avaldusi esitati konkursile 412.

² 2014. aasta andmestikus oli kaks Eesti isikukoodiga kandidaati, kes esitasid avalduse DAs.

³ Kandidaadiks loeti kõik isikud, kellel oli vähemalt üks kandideeriv avaldus.

Avaldused. Andmestikus on kokku 36 874 avaldust, mis jagunesid kandideerivateks ja mittekandideerivateks. Analüüsis on mittekandideerivaks loetud kõik isiku varasemad avaldused samal konkursil ning enne konkursile seadistatud avalduste esitamise perioodi lõppu tühistatud või tagasilükatud avaldused.

Kandideerivate avaldustena on analüüsis käsitletud isiku viimast avaldust konkreetsel konkursil, mis ei ole tühistatud või tagasi lükatud enne avalduste esitamise perioodi lõppu. Kandideerivaid avaldusi on andmestikus kokku 33 125. Eelmise aastaga võrreldes on kandideerivate avalduste arv andmestikus vähenenud 7156 avalduse võrra (18%). tabel 2 on õppeasutuste lõikes välja toodud kandideerivaks loetud avalduste arv ja osakaal kõigist avaldustest. Samuti on lisatud DA kaudu esitatud kandideerivate avalduste arv andmestikus.

Tabel 2. Õppekavade, konkursside ja avalduste arv õppeasutustes

Õppeasutus	Õppekavad	konkursid	kõik avaldused	kandideerivad avaldused	sh DAst üle toodud avalduste arv
	arv	arv	arv	arv	% kõigist avaldustest
Eesti Infotehnoloogia Kolledž	3	1	744	725	97%
Eesti Kunstiakadeemia	17	19	719	665	92%
Eesti Lennuakadeemia	5	5	405	373	92%
Eesti Maaülikool	18	20	3521	3331	95%
Estonian Business School* **	3	7	340	286	84%
Euroakadeemia* **	11	15	299	113	38%
Kaitseväge Ühendatud Õppeasutused	3	6	232	220	95%
Lääne-Viru Rakenduskõrgkool	6	16	852	799	94%
Sisekaitseakadeemia	3	3	730	683	94%
Tallinna Tehnikakõrgkool**	13	34	3259	2754	85%
Tallinna Tehnikaülikool	51	78	5628	5384	96%
Tallinna Tervishoiu Kõrgkool**	7	11	2098	1743	83%
Tallinna Ülikool**	56	70	8130	6929	85%
Tartu Tervishoiu Kõrgkool**	6	6	2525	2067	82%
Tartu Ülikool	60	78	7392	7053	95%
kokku	262	369	36 874	33 125	90%

* EBS ja Euroakadeemia kasutasid avalduste vastuvõtul SAISI vaid osaliselt. Mõlema õppeasutuse vastuvõtuperiood ulatus õppeaasta algusesse ning seepärast võib tühistamiste tõttu mittekandideerivaks loetud avalduste arv olla tegelikult suurem.

** Õppeasutus kasutas avalduste vastuvõtul SAISI funktsiooni, mis automaatselt (1) kinnitas kandideerivaks avaldused, mis vastasid kandideerimise tingimustele (olemas on vajalik haridus ning vastuvõtul arvestatavad riigieksamid/hinded), ning (2) tühistas avaldused, millel vajalikud andmed puudusid. Automaatse kinnituse/tühistamise funktsiooni kasutamise tõttu on tühistatud ning seetõttu mittekandideerivaks loetud avaldusi neis õppeasutustes rohkem kui ülejäänud õppeasutustes.

Andmestikku täiendati järgmiste tunnustega:

- õppekava kood, õppevaldkond ja õppekavagrupp EHISe andmetel;
- õppeasutuse tüüp ja omandivorm EHISe andmetel;
- õppetöö asukoht (lähtuvalt konkursiga seotud õppeasutuse või selle struktuuriüksuse asukohast või õppetöö asukoha täpsustusest konkursi nimes);
- eelnevalt lõpetatud üldhariduskooli asukoht EHISe ning Tartu Ülikooli õppeinfosüsteemi õppeasutuste registri alusel; puuduvate koolide asukoha lisas andmetöötaja täpsusega Eesti kool/välisriigi kool.

Andmete kvaliteet ja piirangud andmete tõlgendamisel. Analüüsis on lähtutud SAISI klassifikaatoritest ning andmebaasi lisatud andmetest. Nii konkursside seadistuste (näiteks õppevorm, finantseerimine, õppekohad, sisseastumiseksami arvestamine) kui ka kandidaatide avaldustel olevate andmete (näiteks haridus, riigieksamitulemused, elukoht) puhul eeldatakse, et need on õiged.

Valdav osa olulistest isikuandmetest andmestikus, sh haridusandmed, pärinevad riiklikest registritest⁴. 94% kandidaatidest (13 096 isikut) esitas vähemalt ühe avalduse SAISis ja tegi seega päringu riiklikest registritest,

⁴ Eesti hariduse infosüsteem (EHIS), eksamite infosüsteem, rahvastikuregister, maainfosüsteem

2% kandidaatide (311 isiku) kõik andmed on sisestanud õppeasutuse vastuvõtutöötaja ja 4% kandidaatide (490 isiku) andmed on üle toodud DAst (2013. aastal olid vastavad osakaalud 94%, 4% ja 3%).

Samamoodi nagu eelmisel aastal oli 84% kandidaatidest (2014. aastal 11 697 isikut) lõpetanud eelnenud haridustaseme alates 2004. aastast Eestis ning esitanud avalduse isiklikult SAISis. Nende kandidaatide haridusandmete puhul võib eeldada, et need pärinevad EHISest⁵. Ülejäänud kandidaatide haridusandmed on lisanud vastuvõtutöötajad või üle toodud DAst.

Andmestiku põhjal genereeriti kaks uut faili:

- isikupõhine andmestik, mille alusel analüüsiti kandidaatide valikuid kandideerimisel ja õppimisotsuse tegemisel;
- konkursipõhine andmestik, mis oli aluseks kandideerimisvõimaluste ning üldise avalduste statistika analüüsimisel.

Haridus- ja Teadusministeeriumist (HTM) saadi taustaandmeid üldhariduskooli lõpetanute ning 2014. aastal kõrghariduse esimesele astmele immatrikuleeritute kohta.

Andmeanalüüsis kasutati programme MS Excel ning SPSS.

⁵ EHISes kajastuvad alates 2004. aasta kevadest lõpetatud hariduse andmed.

2. TULEMUSED

2.1. KANDIDEERIMISVÕIMALUSED SAIS-IS

HTMi esialgsetel andmetel immatrikuleeriti 2014. aastal esimese aasta/kursuse üliõpilasi 295-le kõrghariduse esimese astme õppekavale 22 õppeasutuses. SAISi kaudu oli võimalik kandideerida 15 õppeasutuse 262-le kõrghariduse esimese astme õppekavale. Võrreldes eelmise aastaga on SAISi kasutanud õppeasutuste arv vähenenud kolme õppeasutuse võrra (Eesti Mereakadeemia ühines Tallinna Tehnikaülikooliga, Tallinna Majanduskoolis ja Võrumaa Kutsehariduskeskuses ei toimu enam vastuvõttu kõrghariduse õppekavadele). Õppekavade arv on vähenenud 273-lt 262-le ning konkursside arv 406-lt 369-le (tabel 3). Nii 2013. kui ka 2014. aastal võeti SAISis üliõpilasi vastu 89%-le kõrghariduse esimese astme õppekavadest.

Tabel 3. Õppekavade ja konkursside arv õppeasutuste lõikes 2013. ja 2014. aastal

Õppeasutus	Õppekavad		konkursid	
	2013	2014	2013	2014
Eesti Infotehnoloogia Kolledž	3	3	2	1
Eesti Kunstiakadeemia	20	17	25	19
Eesti Lennuakadeemia	5	5	5	5
Eesti Maaülikool	19	18	25	20
Estonian Business School	4	3	6	7
Euroakadeemia	6	11	15	15
Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused	3	3	8	6
Lääne-Viru Rakenduskõrgkool	6	6	11	16
Sisekaitseakadeemia	4	3	6	3
Tallinna Tehnikakõrgkool	13	13	45	34
Tallinna Tehnikaülikool	45	51	48	78
Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	8	7	10	11
Tallinna Ülikool	55	56	100	70
Tartu Tervishoiu Kõrgkool	6	6	6	6
Tartu Ülikool	64	60	81	78
Eesti Mereakadeemia	6		6	
Tallinna Majanduskool	2		3	
Võrumaa Kutsehariduskeskus	4		4	
kokku	273	262	406	369

Konkursside arv õppekava kohta. Enamikel õppekavadel (176 õppekaval 262st, 67%) võeti üliõpilasi vastu ühe konkursiga. 83 õppekaval kasutati mitut konkurssi (sh 64 õppekaval kahte). Ühel juhul oli avatud üks konkurss kolmele erinevale õppekavale vastuvõtuks. Mitut konkurssi õppekava kohta kasutati järgmistel juhtudel:

- 35 õppekaval erinevatesse õppevormidesse vastuvõtul, et tagada sobiva suurusega õppegrupid ning lähtuda vastuvõtul sihtgruppide erinevustest (näiteks kaugõppesse kandideerijatel ei ole alati esitada riigieksamite tulemusi, mida nõutakse päevasesse õppesse vastuvõtul);
- 23 õppekaval (TTÜs, EKAs ja Tallinna Tervishoiu Kõrgkoolis) pärast põhivastuvõttu läbiviidud täiendaval vastuvõtul;
- 13 õppekaval üldkeskharidusest erineva haridusliku taustaga kandidaatidele vastuvõtul;
- 7 õppekaval õppeasutuse erinevates regionaalsetes üksustes samale õppekavale vastuvõtul;
- 7 õppekaval eraldi vastuvõtuks teisele, kolmandale või neljandale õppeaastale;
- üksikutel juhtudel õppekava sees erialati (5 õppekaval) või õppekeeleli (2 õppekaval) eraldi vastuvõtul või moodustati eraldi konkurss DA avalduste SAISi toomiseks (4 õppekaval).

Järgnevalt on antud ülevaade kandideerimisvõimalustest SAISis 2014. aastal lähtuvalt õppeasutuste vastuvõtutingimustest. Lisas 2 on välja toodud nii õppekavade arv kui ka konkursside arv võrdlevalt 2013. ja 2014. aastal. Enamasti sai kandidaat ühte õppeasutusse esitada kuni kaks avaldust.

Õppeasutus ja õpe. 2014. aastal sai SAISi kaudu kandideerida avalikuslike ülikoolide 202 õppekavale, riigirakenduskõrgkoolide 43 õppekavale ning eraõppeasutuste 17 õppekavale. Võrreldes 2013. aastaga on suurenenud avalikuslike ülikoolide õppekavade osakaal SAISis (74%-lt 77%-le). Avalikuslike ülikoolide õppekavade osakaalu on tõstnud kõrghariduse õppekavadele vastuvõtu lõpetamine kahes kutseõppeasutuses ning Eesti Mereakadeemia liitumine TTÜga. 262st õppekavast, millele 2014. aastal vastuvõtt toimus, olid 153 (58%) bakalaureuseõppekavad, 17 (6%) integreeritud õppekavad ning 92 (35%) rakenduskõrghariduse õppekavad.

Õppevorm. 247 õppekaval (94%) sai avalduse esitada päevase õppe, 46 õppekaval (18%) kaugõppe ning kahel õppekaval õhtuse õppe konkursile (2013. aastal oli päevase õppe konkursse 246 õppekaval, kaugõppe konkursse 44 õppekaval). Kolmel õppekaval oli ühine konkurss, mille õppevorm ei olnud määratletud ning millega võeti üliõpilasi vastu nii päevasesse kui ka õhtusesse õppesse. Võrreldes 2013. aastaga on vähenenud õppekavade arv, millel toimus eraldi vastuvõtt õhtusesse õppesse (2013. aastal seitsmel õppekaval, 2014. aastal kahel õppekaval). Samuti on väiksem õppekavade arv, kus õppevorm ei olnud konkursi juures määratletud. 2013. aastal toimus üheksal õppekaval erinevatesse õppevormidesse vastuvõtt sama konkursiga, neist kuuel kasutati 2014. aastal eraldi konkursse päevase ja kaugõppe vastuvõtul ning kolmel jätkati ühise konkursiga.

Õppekeel ja finantseerimine. 241 õppekaval (92%) toimus vastuvõtt eestikeelsesse õppesse, 13 õppekaval (5%) ingliskeelsesse õppesse ning 9 õppekaval (3%) venekeelsesse õppesse. Õppekavade vähenemine 2013. aastaga võrreldes on toimunud eestikeelsete õppekavade seas (16 õppekava võrra).

Tasuta⁶ õppekohtadele võeti vastu 238 õppekaval (90%) ja tasulistele õppekohtadele 26 õppekaval. Tasuta vastuvõtt toimus kõigile eestikeelsetele õppekavadele avalikuslikes ülikoolides, riigirakenduskõrgkoolides ning Eesti Infotehnoloogia Kolledžis. Lisaks toimus tasuta vastuvõtt ühele TTÜ ingliskeelsele õppekavale ning EBSi ühe õppekava osadele õppekohtadele. Tasulistele õppekohtadele võeti üliõpilasi vastu võõrkeelsetele õppekavadele avalikuslikes ülikoolides ning EBSi ja Euroakadeemia õppekavadele. Kahe aasta võrdluses on vähenenud tasuta vastuvõtuga õppekavade arv (14 õppekava võrra).

Õppetöö asukoht. Tallinnas toimub õppetöö enam kui pooltel õppekavadest (57%), kuhu üliõpilasi vastu võeti. Tartus toimub õppetöö 31%-l õppekavadest, Virumaal 8%-l õppekavadest, mujal Eestis 7%-l õppekavadest. Ühel õppekaval toimub õppetöö Helsingis. Mitmes asukohas toimub vastuvõtt 7 õppekaval. 2014. aastal ei toimunud vastuvõttu enam Võrumaal.

Minimaalne haridustase kandideerimiseks on kõikidel kõrghariduse esimese astme õppekavadel üldkeskharidus. 2014. aastal toimus 12 õppekaval (5%) eraldi vastuvõtt kutseharidusega kandidaatidele (2013. aastal 19 õppekaval). Kahe integreeritud õppe õppekava neljandale kursusele toimus vastuvõtt rakenduskõrghariduse baasil (2013. aastal ühel õppekaval). Lisaks toimus viiel rakenduskõrghariduse õppekaval eraldi vastuvõtt õppekava teisele või kolmandale õppeaastale (2013. aastal 7 õppekaval).

Minimaalset punktisummat kandideerimiseks kasutas 2014. aastal kõikidel õppekavadel Tallinna Ülikool ja Tartu Ülikool. Tartu Ülikoolil oli ka 2013. aastal kõigil õppekavadel kehtestatud kandideerimiseks vajalik minimaalne punktisumma, Tallinna Ülikoolil enamikel õppekavadel (55st 43-l). Lisaks Tartu Ülikoolile ja Tallinna Ülikoolile oli 2014. aastal kandideerimiseks vajalik minimaalne punktisumma määratletud ka ühel

⁶ Konkursi tingimustest lähtuv tasuta või tasuline finantseerimine.

EBSi tasuta konkursil. Kokku oli 2014. aastal kandideerimiseks vajalik minimaalne punktisumma kehtestatud 117 õppekaval (45%), 2013. aastal 107 õppekaval (39%).

Sisseastumiseksamit kasutati 164 (63%) õppekavale vastuvõtul. Kõigil juhtudel ei olnud tegu kohustusliku sisseastumiseksamiga. 22 õppekaval võis kandidaat valida, kas kandideerib matemaatika riigieksami tulemusega või sooritab selle asemel sisseastumiseksami (näiteks Eesti Maaülikoolis matemaatika eksami, Tartu Ülikoolis erialaaine eksami). Kõikidel juhtudel ei olnud riigieksami alternatiivina sooritatav valikuline sisseastumiseksam SAISis seadistatud. Näiteks ei kajastu andmestikus Tallinna Tehnikaülikooli valikulised sisseastumiseksamid, mida võis sooritada laia/vana matemaatika ja eesti keele riigieksami tulemuse asendamiseks või parandamiseks. 2013. aastal toimus sisseastumiseksam 145 õppekava (53%) vastuvõtul.

Matemaatika riigieksam. Matemaatika riigieksami tulemust arvestati 2014. aastal 106 õppekava (40%) vastuvõtul. Kohustuslik oli matemaatika riigieksami tulemus 20 õppekaval (21 konkursil). Enamikel õppekavadel oli võimalik matemaatika tulemust asendada sisseastumiseksamiga, mõne teise riigieksami või üksikute juhtudel ka lõputunnistuse hindega. Laia matemaatikaeksami tulemus oli vastuvõtutingimuseks märgitud 71 õppekaval, kitsa eksami tulemusega võeti vastu 35 õppekaval. 2013. aastal matemaatika riigieksami tulemuste arvestamise kohta andmed puuduvad.

Kandideerimise tähtajad jäid ajavahemikku 26.11.2013–20.09.2014. Enamasti kasutasid õppeasutused kuni kahe nädala avalduste esitamise perioodi. Nii nagu 2013. aastal langes vastuvõtu pööriskus jaanipäevajärgsele ajale. Juuli keskpaigaks oli avalduste põhivastuvõtt lõppenud 11 õppeasutuses 15st. Täiendavat vastuvõttu viis läbi kolm õppeasutust 23 konkursiga (lisa 3).

2014. aastal leppisid avalikustatud ülikoolid kokku ühise perioodi, mil avalikustatakse vastuvõetute nimekirjad ning pakutakse õppekohast loobujate arvelt vabanenud õppekohti. Esimesed vastuvõetute nimekirjad avalikustati 18. juulil, õppekohti pakuti pingereas järgmistele kandidaatidele kuni 19. augustini.

2.2. KANDIDAATIDE TAUST

2014. aastal esitas kõrghariduse esimesele astmele kandideerivaid avaldusi kokku 13 896 isikut. **13 397 isikul** (96% kõigist kandidaatidest) oli Eesti isikukood, neid on käesolevas analüüsis arvestatud **Eesti taustaga kandidaatidena** (tabel 4). Ülejäänud 499 kandidaadil Eesti isikukood puudus (493 neist lõpetas üldhariduskooli välismaal, nelja kohta info puudub). Võrreldes eelmise aastaga vähenes kõrghariduse esimese astme kandidaatide üldarv 1645 isiku võrra, Eesti taustaga kandidaatide arv vähenes 1668 isiku võrra (11%).

Tabel 4. Kandidaatide jaotus lõpetatud kooli järgi

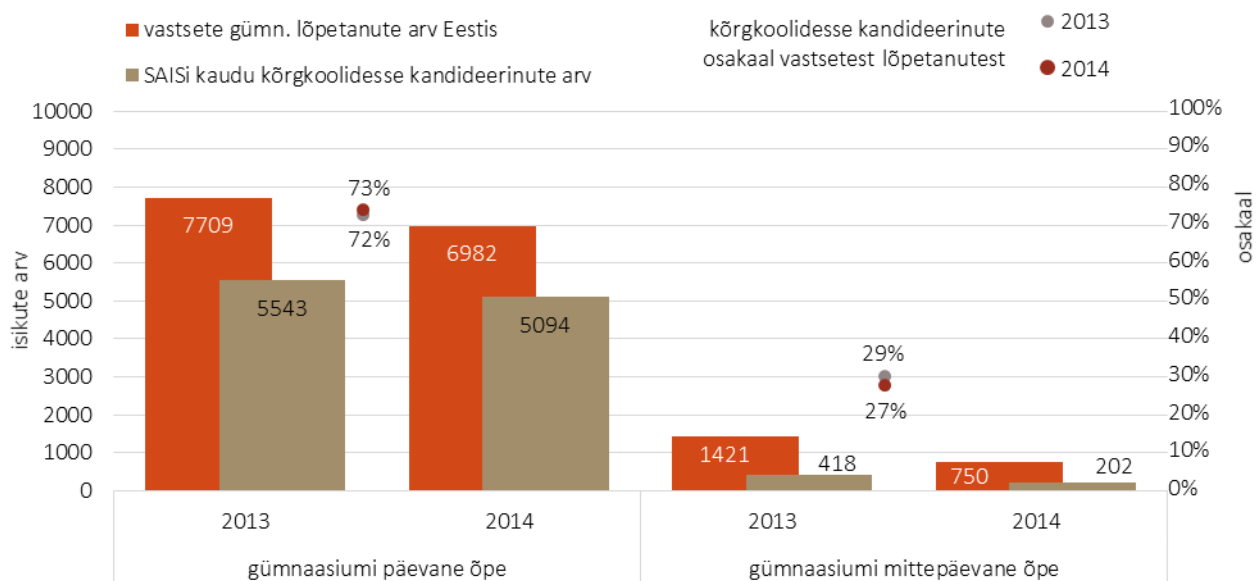
	2013	2014	2014	2014	2014
	isikute arv	isikute arv	osakaal kõigist kandidaatidest	osakaal Eestis kandidaatidest	osakaal Eestis üldhariduskooli lõpetanutest
KÕIK KANDIDAADID	15 541	13 896	100%		
Eesti taustaga kandidaadid	15 065*	13 397*	96%	100%	
lõpetanud üldhariduskooli	13 277	11 941	86%	89%	
Eestis		11 862	85%	89%	100%
vastsed gümnaasiumilõpetanud	5961	5296	38%	40%	45%
varem lõpetanud	7316	6566	47%	49%	55%
välismaal lõpetanud		79	1%	1%	
lõpetanud kutseõppeasutuse	1498	1184	9%	9%	
lõpetatud kooli andmed puuduvad	290	272	2%	2%	
Eesti isikukood puudub		499	4%		

* Erinevus 2013. ja 2014. aasta metoodikas: 2013. aastal arvestati Eesti taustaga kandidaatide hulka isikud, kellel puudus isikukood, kuid olid lõpetanud üldhariduskooli või kutseõppeasutuse Eestis. 2014. aastal arvestati Eesti taustaga kandidaatideks kõik Eesti isikukoodiga kandidaadid, sh välismaal keskhariiduse omandanud.

Edasises analüüsis käsitletakse ainult Eesti taustaga kandidaate, st isikuid, kellel on Eesti isikukood (vt ka lisa 4).

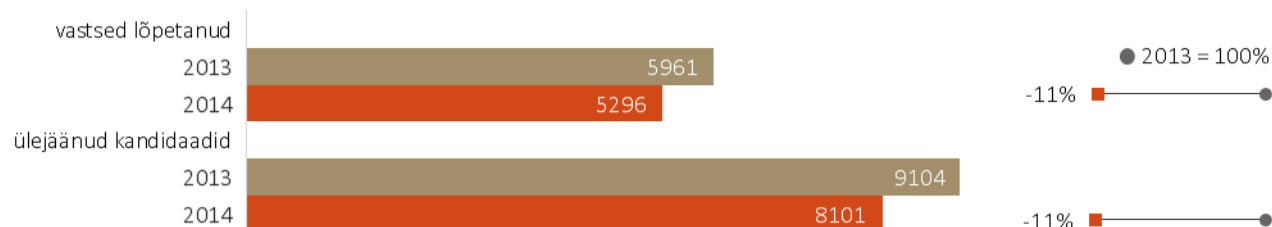
Lõpetatud kool. Eesti kandidaatidest 89% olid lõpetanud üldhariduskooli ning 9% kutseõppeasutuse. 2% kandidaatide kohta eelnevalt lõpetatud kooli andmed puudusid. Osakaalud on sarnased 2013. aasta kandidaatide jaotusega.

Kui võtta arvesse kõik Eestis 2014. aastal gümnaasiumi lõpetanud, keda oli HTMi esialgsete andmete järgi 7732 isikut, on nende seas kõrgkoolidesse kandideerinute osakaal eelmise aastaga võrreldes paari protsendi võrra tõusnud. 2013. aastal kandideeris SAISi kaudu kõrghariduse õppekavadele 65% kõigist vastsetest gümnaasiumilõpetanutest, 2014. aastal 68%. Kui vaadata eraldi gümnaasiumi päevase ja mittepäevase õppevormi lõpetanuid, siis kõikidest 2014. aastal päevase õppe lõpetanutest kandideeris SAISi kaudu kõrgkoolidesse 73% (5296 isikut 6982st), mittepäevase õppevormi lõpetanutest 27% (202 isikut 750st). 2013. aastal kandideeris SAISi kaudu kõrgkoolidesse 72% päevase ning 29% mittepäevase õppevormi lõpetanutest (joonis 1).

Joonis 1. Vastselt Eestis gümnaasiumi lõpetanute ning SAISI kaudu kõrghariduse esimesele astmele kandideerinute arv gümnaasiumi õppevormi lõikes ning kõrgkoolidesse kandideerijate osakaal vastsetest lõpetanutest 2013. aastal (n=9130) ja 2014. aastal (n=7732). Allikad: HTM, SAIS

Kuigi vastseid gümnaasiumilõpetanuid oli võrreldes 2013. aastaga arvuliselt vähem, oli nende osakaal kandidaatide seas samas suurusjärgus kui eelmisel aastal. 2014. aastal kandideeris kõrgkoolidesse 5296 vastset gümnaasiumilõpetanut, mis moodustas 40% kõikidest kandidaatidest, 2013. aastal 5961 vastset gümnaasiumilõpetanut, mis moodustas samuti 40% kandidaatidest. Seega ei ole kandidaatide arvu vähenemise põhjuseks ainult gümnaasiumilõpetanute arvu vähenemine, ka varem lõpetanud kandideerisid kõrgkoolidesse vähem. Nii vastsete gümnaasiumilõpetanute kui varem lõpetanute arv vähenes võrreldes 2013. aastaga 11% (joonis 2).

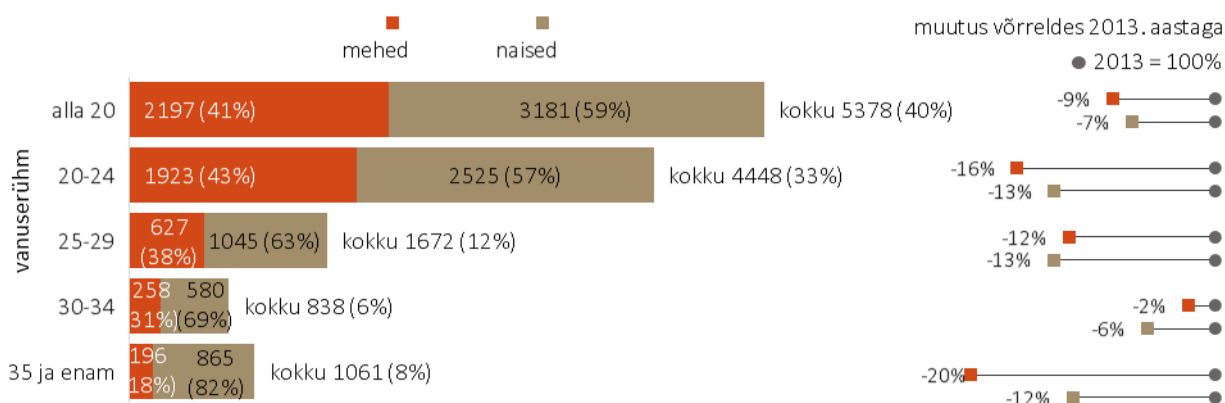
Joonis 2. Vastselt Eestis gümnaasiumi lõpetanud kandidaatide ning ülejäänud kandidaatide arv 2013. aastal (n=15 065) ja 2014. aastal (n=13 397) ning arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

Kõrghariduse esimese astme kandidaatidest 4550 isikut (34%) oli juba varem kõrghariduse õppekaval õppinud, sh 1136 (8%) oli ka kõrgkooli lõpetanud vähemalt ühel kõrgharidusastmel (tabel 5).

Tabel 5. Kõrgharidusega kandidaatide arv

varem lõpetatud kõrgharidusastme	mehed	naised	kokku
rakenduskõrgharidusõpe	115	349	464
bakalaureuseõpe	144	468	612
integreeritud õpe	11	31	42
magistriõpe	42	129	171
doktoriõpe		6	6

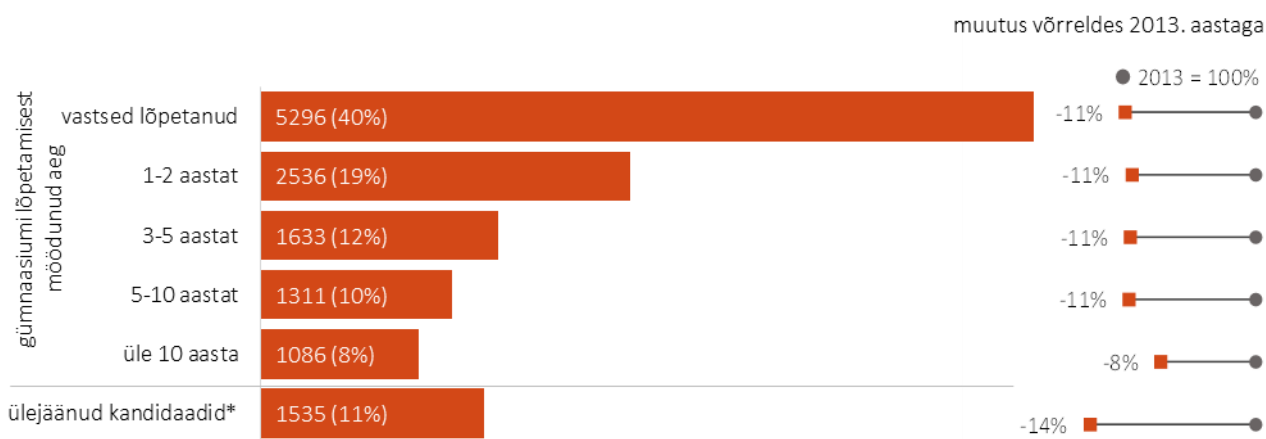
Kandidaatide vanuseline ja sooline jaotus. Kõikidest kandidaatidest 61% olid naised (2013. aastal samuti 61%). 40% kandidaatidest olid nooremad kui 20aastased. Kokku umbes ¾ kandidaatidest (73%) olid alla 25aastased, üle 35aastaseid kandidaate oli 8%. Kõigi kandidaatide keskmine vanus oli 23,3, sh meeste keskmine vanus 22,2 ja naiste keskmine vanus 24,0. Mida vanemad isikud, seda suurem oli naiste osakaal kandidaatide hulgas. 35aastaste ja vanemate kandidaatide hulgas oli naiste osakaal 82% (joonis 3). Kandidaatide vanuseline ja sooline jaotus on sarnane 2013. aasta vastava jaotusega (joonis 3).

Joonis 3. Kandidaatide sooline ja vanuseline jaotus 2014. aastal (n=13 397) ning kandidaatide arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

Vanemaealiste kandidaatide osakaal oli suurem just kutseõppeasutuse lõpetanute hulgas, kus 35aastased ja vanemad moodustasid ligi veerandi (24%) kandidaatidest (2013. aastal 31%). Kui üldhariduskooli lõpetanud kandidaadi keskmine vanus oli 22,5 (2013. aastal 22,1), siis kutseõppeasutuse lõpetanud kandidaadi keskmine vanus oli 28,7 (2013. aastal 25,8).

Üldhariduskooli lõpetamisest möödunud aeg. Sarnaselt 2013. aastaga olid 40% (5296 isikut) kõikidest kandidaatidest vastsed Eesti gümnaasiumilõpetanud. Ülejäänutest 276 isikut lõpetas 2014. aastal kutseõppeasutuse, 26 lõpetas 2014. aastal keskkooli välismaal ning 7528 lõpetas kooli varem kui 2014. aastal (joonis 4).

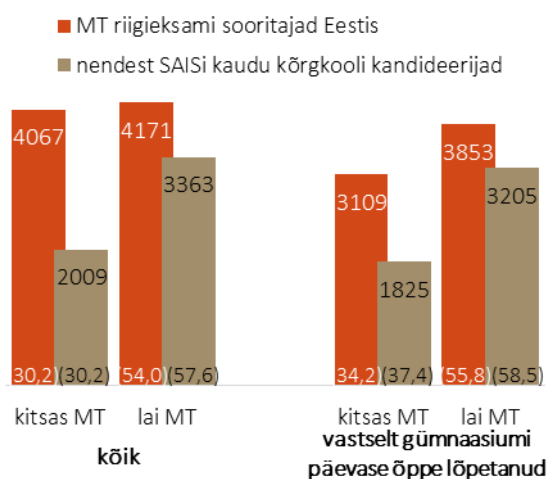
* isikud, kes lõpetasid gümnaasiumi välismaal, kes lõpetasid kutseõppeasutuse või kelle kohta eelneva kooli lõpetamise andmed puudusid

Joonis 4. Kandidaatide jaotus üldhariduskooli lõpetamisest möödunud aja lõikes 2014. aastal (n=13 397) ning kandidaatide arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

Gümnaasiumi oli **medaliga lõpetanud** 983 kandidaati, mis moodustas 8% Eestis üldhariduskooli lõpetanud kandidaatidest. 2013. aastal oli gümnaasiumi medaliga lõpetanud 1036 kandidaati, mis moodustas samuti 8% üldhariduskooli lõpetanud kandidaatidest. Kuldmedaliga lõpetanud oli mõnevõrra vähem kui hõbemedaliga lõpetanud – 47% vs 53% (2013. aastal 48% vs 52%). Medaliga lõpetanute osakaal oli suurem vastsete gümnaasiumilõpetanute hulgas (11%), 1–2 aastat tagasi lõpetanute hulgas oli see 6% ning varem lõpetanute hulgas 5%.

Riigieksamite tulemused. Alates 2014. aastast muutus riigieksamite sooritamise kord ning senise ühe kohustusliku ja kahe valikulise eksami asemel tuli gümnaasiumi lõpetamiseks teha kolm kohustuslikku riigieksami: eesti keel või eesti keel teise keelena, matemaatika ning võõrkeel. Matemaatika eksami puhul oli võimalik valida kitsa või laia eksami vahel. Võõrkeele riigieksamite tulemused esitati senise punktilise skaala asemel keeleoskuse tasemena (lõpetajatelt eeldati B1 või B2 taseme eksami sooritamist). Muutunud eksamikorralduse tõttu ei ole võimalik kandidaate võrrelda kolme parima riigieksami keskmise tulemuse alusel, nagu seda tehti 2013. aasta analüüsis. Uuendustest tulenevalt on kandidaatide võrdlemise aluseks võetud eesti keele ja matemaatika riigieksamid, kusjuures eraldi on vaadatud kitsast ja laia matemaatikaeksamit. Enne 2014. aastat sooritatud matemaatika riigieksami tulemus on võrdsustatud laia matemaatikaeksamiga. Kui kandidaadil oli nii vana kui laia matemaatika riigieksami tulemus, on arvestatud paremat tulemust. Samuti on eesti keele ning eesti keel teise keelena riigieksami korral arvestatud paremat tulemust.

Sihtasutuse Innove riigieksamite statistika⁷ kohaselt sooritas 2014. aastal kitsa matemaatikaeksami kokku 4067 isikut. Nendest 49% (2009 isikut) kandideeris SAISi kaudu kõrgkoolidesse. Laia matemaatikaeksami sooritanuid oli Eestis kokku 4171, nendest 80% (3363 isikut) kandideeris SAISi kaudu kõrgkoolidesse. Võttes arvesse ainult vastset gümnaasiumi päevase õppe lõpetanud, kandideeris SAISi kaudu kõrgkoolidesse 59% kitsa matemaatikaeksami sooritanutest (1825 isikut 3109st) ning 83% laia matemaatikaeksami sooritanutest (3205 isikut 3853st) (joonis 5).

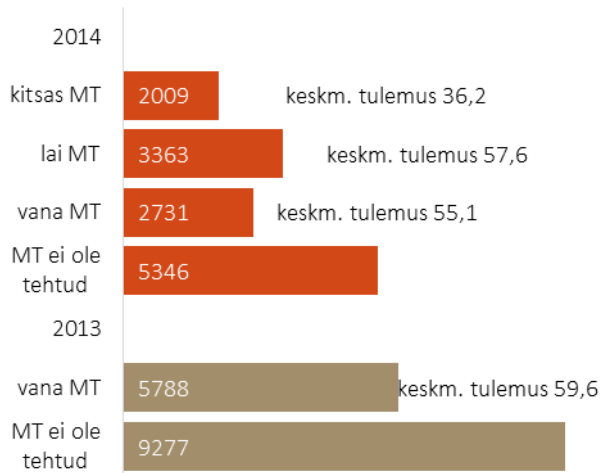

Joonis 5. 2014. aastal matemaatika riigieksami sooritanute arv ning nendest SAISi kaudu kõrgkoolidesse kandideerijate arv (n=8238). Igal tulbal on sulgudes toodud riigieksami sooritanute keskmine tulemus. Allikad: SAIS, Innove

SAISi kaudu kõrgkoolidesse kandideerinutest oli matemaatika riigieksami eri aastatel sooritanud kokku 8051 isikut (60% kandidaatidest). Kitsa matemaatikaeksami sooritanuid oli nende hulgas 24% (2009 isikut, sh kaheksal isikul oli samas tehtud ka vana matemaatika riigieksam). Kitsa matemaatikaeksami teinute keskmine tulemus oli 36,2 punkti sajast. Laia matemaatikaeksami sooritanuid oli kõikide matemaatikaeksami

⁷ Riigieksamite statistika 2014. [www.innove.ee/UserFiles/Riigieksamid/2014/Statistika/yldtabelid_avalehele\(2\).html](http://www.innove.ee/UserFiles/Riigieksamid/2014/Statistika/yldtabelid_avalehele(2).html), 17.10.2014

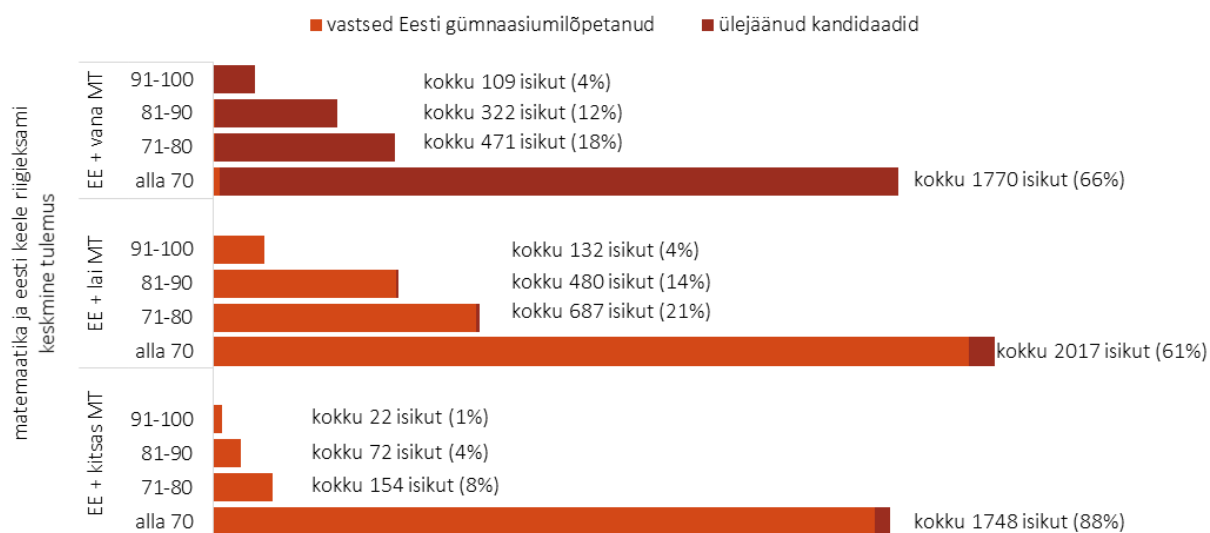
sooritanute hulgas 42% (3363 isikut, sh 44 isikul oli samas tehtud ka vana matemaatikaeksam). Laia matemaatikaeksami teinute keskmine tulemus oli 57,6 punkti sajast. Vana matemaatikaeksami sooritanuid oli kõikide matemaatikaeksami sooritanute hulgas 34% (2731 isikut, sh 44 isikut olid samas teinud ka uue süsteemi järgi laia matemaatikaeksami ning 8 isikut kitsa matemaatikaeksami). Vana matemaatikaeksami teinute keskmine tulemus oli 55,1 punkti sajast (joonis 6).

Joonis 6. Kandidaatide jaotus matemaatika riigieksami sooritamise lõikes 2013. aastal (n=15 065) ja 2014. aastal (n=13 397)

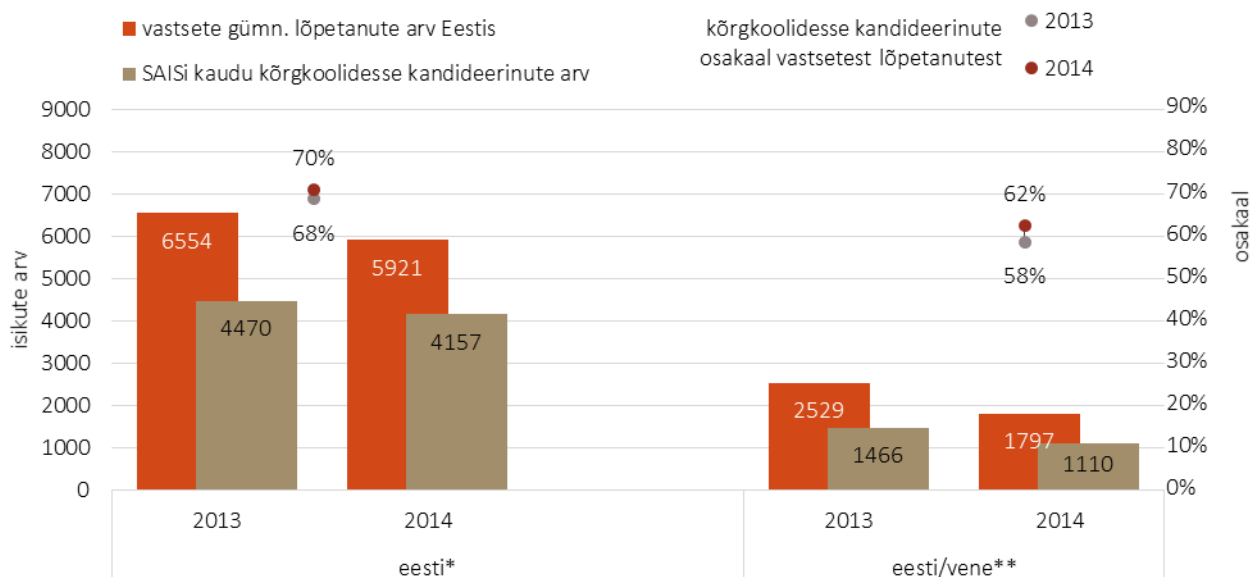
Kandidaatide eelnevate õpitulemuste võrdlemiseks on arvesse võetud eesti keele riigieksami tulemused ning matemaatika riigieksami tulemused eraldi kitsa, laia ning vana variandi lõikes. SAISI kaudu kõrgkoolidesse kandideerinutest oli nii matemaatika kui eesti keele riigieksam sooritatud 7984 isikul (60% kõigist Eesti taustaga kandidaatidest). Kui isikul oli tehtud matemaatika riigieksam nii vana kui uue süsteemi alusel, on edasistes analüüsides arvesse võetud parim tulemus. Kitsa matemaatikaeksami tulemusega läheb arvesse 2007 isikut, laia matemaatikaeksami tulemusega 3347 isikut ning vana matemaatikaeksami tulemusega 2697 isikut.

Neid, kelle matemaatika ja eesti keele riigieksami keskmine tulemus oli üle 90 punkti, oli kitsa matemaatikaeksami sooritanute hulgas 1%, laia ning vana matemaatikaeksami sooritanute hulgas 4%. Matemaatika ja eesti keele riigieksamite tulemusi arvestades oli kandidaatide hulgas kõige enam neid, kelle keskmine tulemus jäi alla 70 punkti: kitsa matemaatikaeksami puhul 88%, laia matemaatikaeksami puhul 61%, vana matemaatikaeksami puhul 66% (joonis 7).

Joonis 7. Kandidaatide arv matemaatika ning eesti keele riigieksami keskmise tulemuse lõikes (n=7984, jooniselt puuduvad isikud, kes ei olnud sooritanud matemaatika või eesti keele riigieksamit)

Õppekeel. 2014. aastal gümnaasiumi lõpetanud kandidaatidest 78% (4157 isikut) omandas hariduse täielikult eesti keeles, 21% kandidaatidest (1110 isikut) lõpetas eesti/vene õppekeelelega gümnaasiumi. Lisaks oli 1% kandidaatidest (29 isikut) omandanud keskhariduse inglise keeles. Kui võtta arvesse kõik vastsed gümnaasiumilõpetanud Eestis, siis eestikeelse hariduse omandanutest kandideeris kõrgkoolidesse 70% lõpetanutest ning 62% kõikidest eesti/vene õppekeelelega gümnaasiumide lõpetanutest. Võrreldes 2013. aastaga on suurenenud kõrgkoolidesse kandideerijate osakaal mõlemas rühmas, seejuures veidi enam eesti/vene õppekeelelega gümnaasiumi lõpetanute seas, kust eelmisel aastal kandideeris kõrgkoolidesse 58% lõpetanutest (ainult eesti õppekeelelega koolidest kandideeris eelmisel aastal 68% kõrgkoolidesse) (joonis 8).

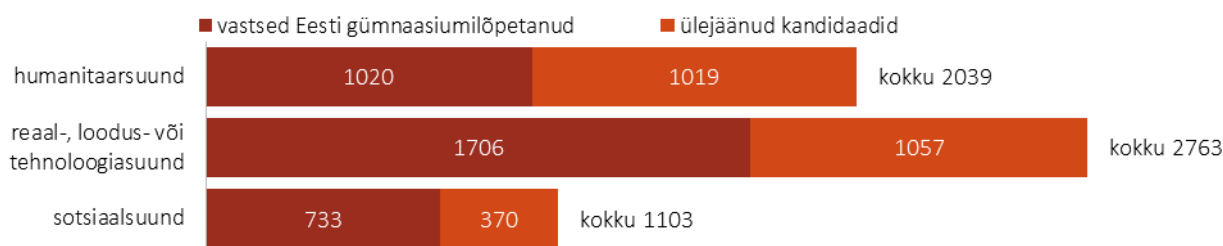
* eesti keeles eesti või eesti/inglise õppekeelela gümnaasiumi lõpetanud

** eesti/vene õppekeelela gümnaasiumi lõpetanud

Joonis 8. Vastselt Eestis gümnaasiumi lõpetanute ning SAISi kaudu kõrghariduse esimesele astmele kandideerinute arv gümnaasiumi õppekeele lõikes ning kõrgkoolidesse kandideerijate osakaal vastsetest lõpetanutest 2013. aastal (n=9083) ja 2014. aastal (n=7718). Joonisel ei kajastu isikud, kes omandasid keskhariduse inglise keeles.

Üldharidusõpingute õppesuund kajastus 6646 gümnaasiumi lõpetanud kandidaadi avaldusel (2013. aastal 6233). Neist 5905 isikul (44% kandidaatidest) oli võimalik märgitud õppesuund ümber kodeerida kas humanitaarainete, sotsiaalinete või reaal- ja loodusainete ning tehnoloogia (LRT) õppesuunaks. 741 juhul ei olnud märgitud õppesuund üheselt ümberkodeeritav (näiteks kodunduse, tippspordi, pragmaatiline õppesuund vms) või oli märgitud õppesuund olemuslikult vastandlik (näiteks matemaatika-inglise keele õppesuund). Sellisel juhul jäeti õppesuund kodeerimata.

Kodeeritud õppesuunaga isikud moodustasid 49% kõigist gümnaasiumilõpetanutest. 59% (3459 isikut) õppesuunaga kandidaatidest olid vastsed Eesti gümnaasiumilõpetanud. Kõige enam oli kandidaatide seas LRT õppesuuna lõpetanuid (47%, 2763 isikut). Humanitaarsuuna lõpetanuid oli 35% (2039 isikut), sotsiaalsuuna lõpetanuid 19% (1103 isikut) (joonis 9).

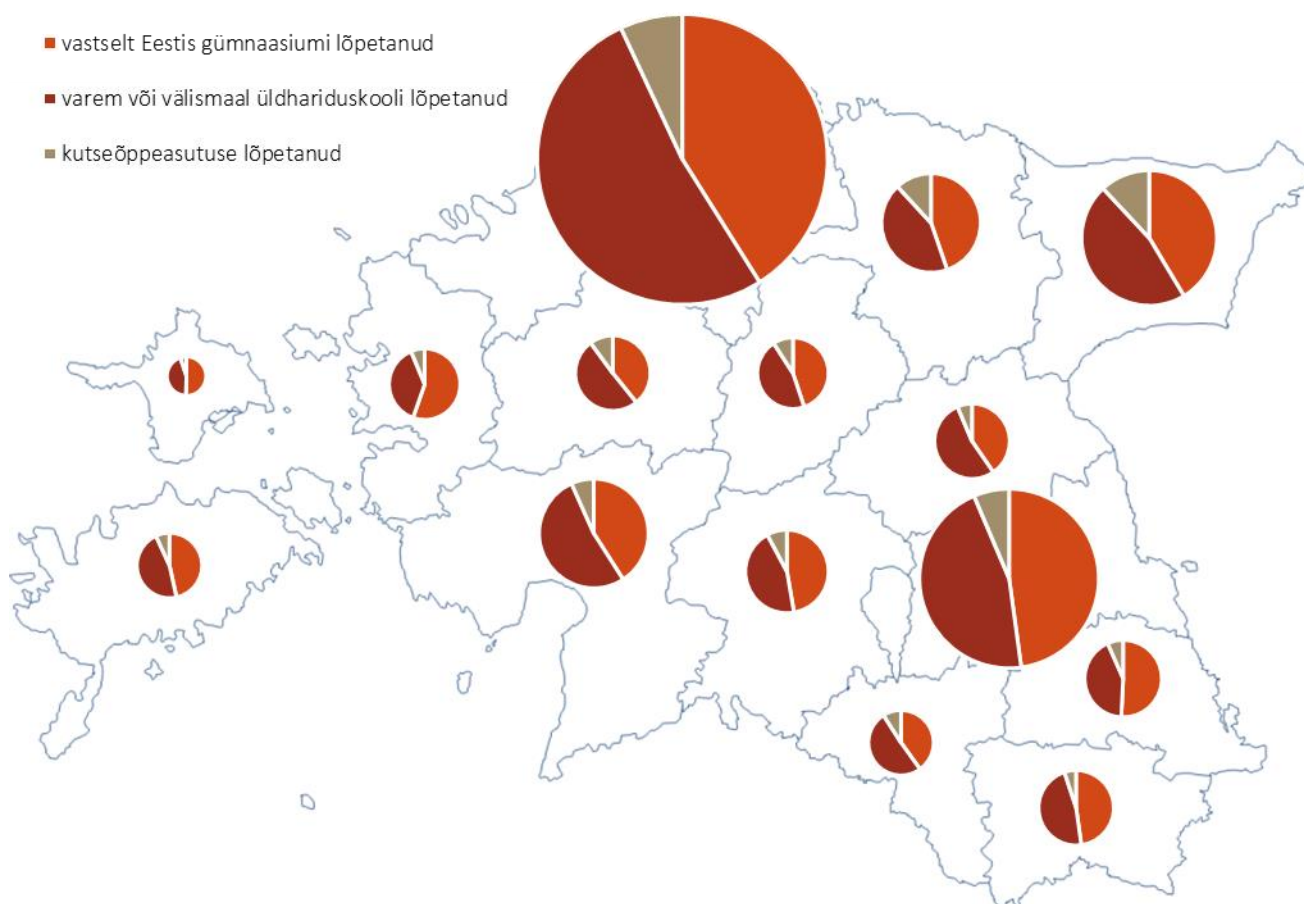

Joonis 9. Gümnaasiumilõpetanute arv gümnaasiumi õppesuuna lõikes (n=5905)

LRT õppesuuna lõpetanute hulgas oli meeste ja naiste osakaal võrdne, kuid humanitaarsuuna lõpetanute hulgas oli naiste osakaal 70%, sotsiaalsuuna lõpetanute hulgas 61%.

Regionaalne päritolu. Vastsete gümnaasiumilõpetanute päritolu näitamisel on aluseks võetud lõpetatud gümnaasiumi asukoht⁸, teiste kandidaatide päritolu näitamisel on aluseks võetud kandidaadi poolt avalduses märgitud elukoha maakond. 39% kandidaatidest oli pärit Harju maakonnast, 15% Tartu maakonnast, 8% Ida-Viru maakonnast, 6% Pärnu maakonnast. Ülejäänud kandidaadid (31%) jaotusid suhteliselt võrdselt teiste Eesti maakondade vahel. (2013. aasta kandidaatide jaotus oli sarnane, vt lisa 4.)

Kolmes maakonnas olid kandidaatidest rohkem kui pooled vastsed gümnaasiumilõpetanud: Läänemaal 54%, Põlvamaal 51%, Hiiumaal 51%. Varem üldhariduskooli lõpetanute osakaal kandidaatide hulgas oli teiste maakondadega võrreldes kõige suurem Jõgevamaal (53%), Pärnumaal (52%), Harjumaal (51%) ning Valgamaal (51%). Kutseõppeasutuse lõpetanuid oli proportsionaalselt kõige rohkem Ida-Virumaalt (12%), Lääne-Virumaalt (12%) ning Raplamaalt (10%) pärit kandidaatide hulgas (joonis 10, tabel 6).

Joonis 10. Kandidaatide regionaalne päritolu lõpetatud kooli lõikes (n=12 424, joonis ei hõlma kandidaate, kelle kohta SAISis elukoha maakonna märke puudus). Kõige enam kandidaate oli Harjumaalt (5230), kõige vähem Hiiumaal (97).

Kõigis maakondades peale Pärnumaa on kandidaatide arv võrreldes 2013. aastaga vähenenud. Protsentuaalselt suurim oli kandidaatide arvu vähenemine Lääne-Virumaalt (22%), Läänemaalt (20%) ning Põlvamaalt (20%) pärit kandidaatide seas (tabel 6).

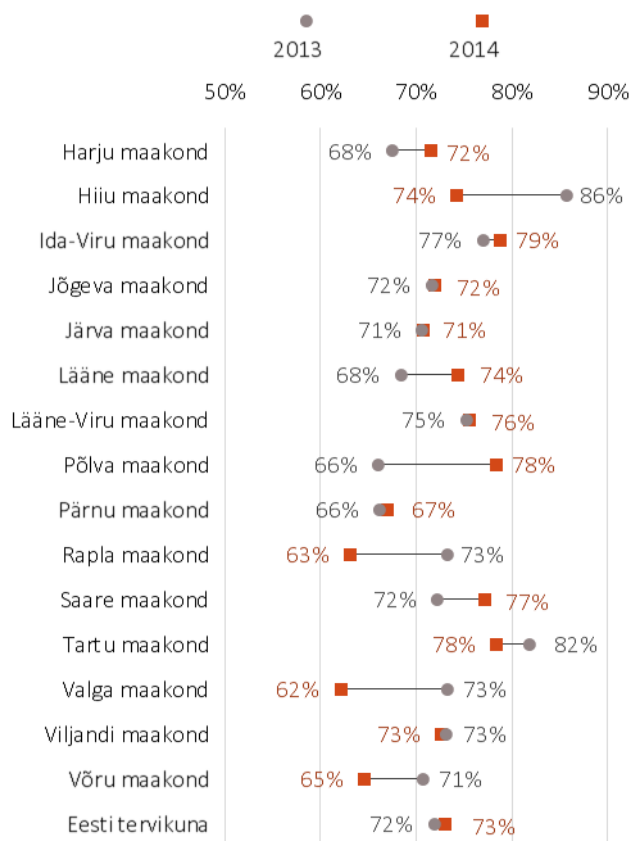
⁸ Vastsete lõpetanute puhul on aluseks võetud lõpetatud kooli asukoht, sest õpilasrände tõttu võib nende side kooli asukohaga olla olulisem kui elukohaga. Pealegi puudub 6%-l vastsetest gümnaasiumilõpetanutest SAISis märke elukoha maakonna kohta, kuid on olemas andmed lõpetatud gümnaasiumi maakonna kohta. 7%-l erineb lõpetatud gümnaasiumi maakond SAISis märgitud elukoha maakonnast (50% ulatuses puudutab see Tartus õppinud gümnaasiste, kes olid pärit enamasti Valgamaalt, Jõgevamaalt või Põlvamaalt).

Tabel 6. Kandidaatide arv päritolumaakondade lõikes 2013. ja 2014. aastal

päritolumaakond	vastsed Eesti gümnaasiumilõpetanud			ülejäänud kandidaadid			kokku		
	2013	2014	muutus	2013	2014	muutus	2013	2014	muutus
Harju maakond	2271	2097	-8%	3581	3133	-13%	5852	5230	-11%
Hiiu maakond	50	49	-2%	55	48	-13%	105	97	-8%
Ida-Viru maakond	536	450	-16%	796	658	-17%	1332	1108	-17%
Jõgeva maakond	138	114	-17%	174	171	-2%	312	285	-9%
Järva maakond	134	118	-12%	175	148	-15%	309	266	-14%
Lääne maakond	149	124	-17%	137	106	-23%	286	230	-20%
Lääne-Viru maakond	294	241	-18%	414	308	-26%	708	549	-22%
Põlva maakond	115	123	7%	187	120	-36%	302	243	-20%
Pärnu maakond	380	342	-10%	460	505	10%	840	847	1%
Rapla maakond	141	109	-23%	209	180	-14%	350	289	-17%
Saare maakond	166	156	-6%	173	180	4%	339	336	-1%
Tartu maakond	1074	964	-10%	1291	1077	-17%	2365	2041	-14%
Valga maakond	129	93	-28%	157	139	-11%	286	232	-19%
Viljandi maakond	209	175	-16%	255	200	-22%	464	375	-19%
Võru maakond	175	141	-19%	185	155	-16%	360	296	-18%
maakond pole teada				855	973	14%	855	973	14%
kokku	5961	5296	-11%	9104	8101	-11%	15065	13397	-11%

Kandidaatide arvu vähenemise peamiseks põhjuseks ei ole gümnaasiumilõpetanute arvu vähenemine Eestis. Kui vaadata eraldi gümnaasiumi päevase õppevormi lõpetanuid Eestis ning nende kandideerimist kõrgkoolidesse maakonniti, siis Põlvamaal on gümnaasiumi päevase õppe lõpetanute arv võrreldes 2013. aastaga küll vähenenud (2013. aastal 174, 2014. aastal 157), kuid kõrgkoolidesse kandideerijaid on arvuliselt isegi rohkem kui aasta tagasi (2013. aastal 115, 2014. aastal 123). Kõrgkoolidesse kandideerijate osakaal gümnaasiumi päevase õppevormi lõpetanute hulgas on Põlvamaal seega tõusnud 12% (joonis 11).

Samuti on ka mitmes teises maakonnas kõrgkooli kandideerijate osakaal gümnaasiumi päevase õppe lõpetanute hulgas võrreldes 2013. aastaga pigem tõusnud või ei ole vähenenud nii palju kui vastavast maakonnast pärit kandidaatide arv üldiselt (joonis 11). Ainukese maakonnana, kus kandidaatide osakaalu vähenemise taga on osaliselt vastsete gümnaasiumilõpetanute kandideerimisaktiivsus, võib nimetada Hiiumaad. Hiiumaal lõpetas 2013. aastal gümnaasiumi päevase õppe 56 isikut, kõrgkooli kandideeri nendest 48, 2014. aastal lõpetas 66 isikut, kõrgkooli kandideeris nendest 49. Seega kõrgkooli kandideerijate osakaal gümnaasiumi päevase õppevormi lõpetanute hulgas kahanes 11%, samas kui Hiiumaalt pärit kandidaatide üldarv kahanes 8%.

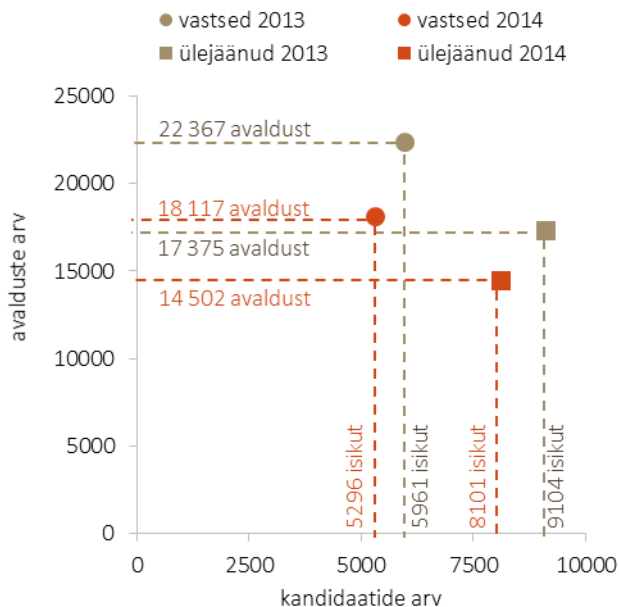

Joonis 11. SAISI kaudu kõrgkoolidesse kandideerijate osakaal gümnaasiumi päevase õppevormi lõpetanute hulgas 2013. aastal (n=7709) ja 2014. aastal (n=6982) gümnaasiumi asukoha maakonna lõikes

2.3. KANDIDEERIMISAKTIIVSUS

2.3.1. Mitmesse kõrgkooli mitmele konkursile kandideeriti⁹

Eesti taustaga isikutelt oli SAISis kokku 32 619 kandideerivat avaldust, mis teeb keskmiselt 2,4 avaldust isiku kohta. Eelmise aastaga võrreldes oli kandideerivaid avaldusi 18% (7123 võrra) vähem. Samuti vähenes ühe isiku kohta esitatud avalduste arv – 2013. aastal esitas üks isik keskmiselt 2,6 avaldust (joonis 12).

Joonis 12. Kandidaatide arv ning esitatud avalduste arv 2013. ja 2014. aastal

41% kandidaatidest (meestest 38%, naistest 43%) esitas avalduse vaid ühele konkursile (2013. aastal samuti 41% kandidaatidest, 38% meestest, 42% naistest). Võrreldes eelmise aastaga on tuntavalt vähenenud nende isikute arv, kes kandideerisid korraga rohkem kui viiele konkursil. Kui 2013. aastal esitas avalduse rohkem kui viiele konkursile 10% kandidaatidest, siis 2014. aastal kahanes nende osakaal 7%ni. Rohkem kui kümnele konkursile esitas avalduse 57 kandidaati (eelmisel aastal üle 200 kandidaadi). Kaks kandidaati esitasid avalduse 19 konkursile (tabel 4).

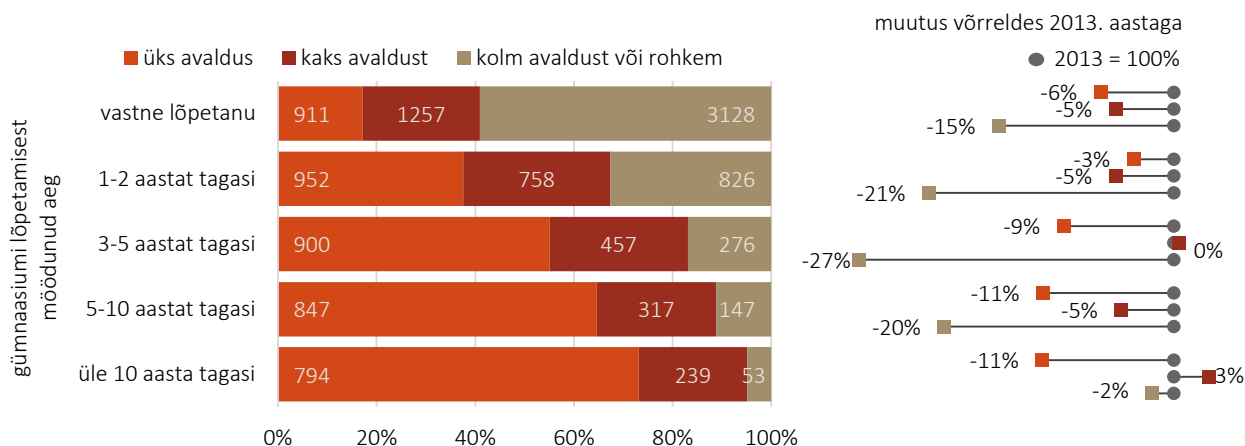
⁹ 2014. aasta andmestikus ei kajastu Eesti Infotehnoloogia Kolledži kaugõppe konkurss, kus oli kokku 412 avaldust/kandidaati. Kahe aasta võrdluse puhul tuleb arvestada, et kandidaatide arv ja osakaal on 2014. aastal mõnevõrra alaesindatud kaugõppes, loodus- ja täppisteaduste valdkonnas, rakenduskõrgkooli kandideerinute seas. 2013. aastal esitas Eesti Infotehnoloogia Kolledži kaugõppe konkursile avalduse 313 isikut, kellest 93 (30%) oli kandideerinud ka mujale.

Tabel 7. Kandidaatide poolt esitatud avalduste arv 2013. ja 2014. aastal

esitatud avalduste arv	isikute arv 2013			isikute arv 2014			osakaal 2014	kumulatiivne osakaal 2014
	vastsed Eesti gümnaasiumi-lõpetanud	ülejääänud kandidaadid	kokku	vastsed Eesti gümnaasiumi-lõpetanud	ülejääänud kandidaadid	kokku		
1	972	5153	6125	911	4587	5498	41%	41%
2	1328	2159	3487	1257	2104	3361	25%	66%
3	937	737	1674	938	666	1604	12%	78%
4	919	463	1382	898	408	1306	10%	88%
5	585	235	820	519	158	677	5%	93%
6	456	148	604	319	80	399	3%	96%
7	276	81	357	188	42	230	2%	98%
8	193	61	254	120	28	148	1%	99%
9	104	27	131	59	12	71	1%	99%
10	82	10	92	38	8	46	0%	100%
11	41	15	56	23	2	25	0%	100%
12	29	3	32	13	5	18	0%	100%
13	17	4	21	7		7	0%	100%
14	12	2	14	4		4	0%	100%
15	3	1	4	1		1	0%	100%
16	2	3	5					
17	2	1	3					
18								
19	2	1	3	1	1	2	0%	100%
21	1	0	1					
kokku	5961	9104	15 065	5296	8101	13 397	100%	

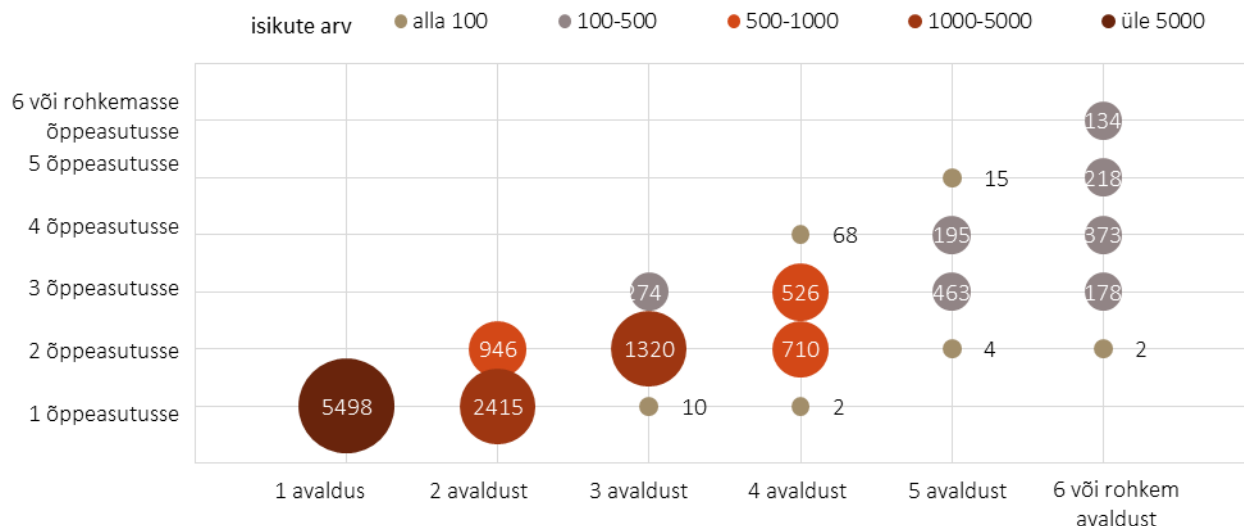
Erinev on üldhariduskooli ja kutseõppeasutuse lõpetanute kandideerimisaktiivsus. Üldhariduskooli lõpetanud esitasid keskmiselt 2,6 avaldust, kutseõppeasutuse lõpetanud keskmiselt 1,4 avaldust. Juba varem kõrgkooli lõpetanud kandidaadid esitasid keskmiselt 1,4 avaldust.

Lõpetamisest möödunud aeg. Mida rohkem aega oli möödunud keskkooli lõpetamisest, seda kindlam oli kandidaadi soov õppida ühte ja kindlat eriala ning seda vähem avaldusi esitas ta erinevatele konkurssidele. Kui vastne gümnaasiumilõpetanu esitas keskmiselt 3,4 sisseastumisavaldust (2013. aastal 3,8), siis isik, kellel oli keskkooli lõpetamisest möödunud rohkem kui 10 aastat, esitas keskmiselt 1,3 avaldust (2013. aastal sama). Kolm neljandikku nendest, kes olid keskkooli lõpetanud üle kümne aasta tagasi, esitas avalduse vaid ühele konkursile, samas vastsetest lõpetanutest oli ühe avaldusega kandidaate vaid 17% (2013. aastal 16%). 41% vastsetest lõpetanutest esitas kuni kolm avaldust, 59% aga kolm või enam avaldust (joonis 13).

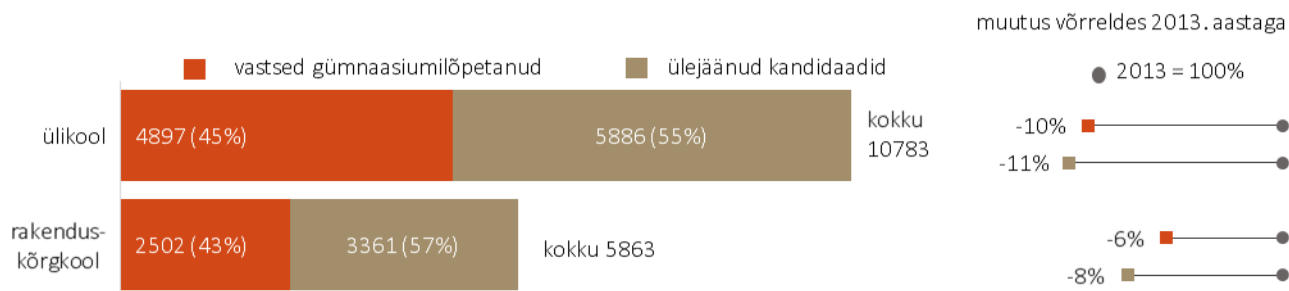
Joonis 13. Eestis üldhariduskooli lõpetanute jaotus üldhariduskooli lõpetamisest möödunud aja ning esitatud avalduste arvu järgi 2014. aastal (n=11 862) ning isikute arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

Kõrgkool. 78% kandidaatidest (10 463 isikut) piirdus kuni kolme avaldusega kuni kolme kõrgkooli. 41% kandidaatidest (5498 isikut) esitas vaid ühe avalduse ühte kõrgkooli (joonis 14).

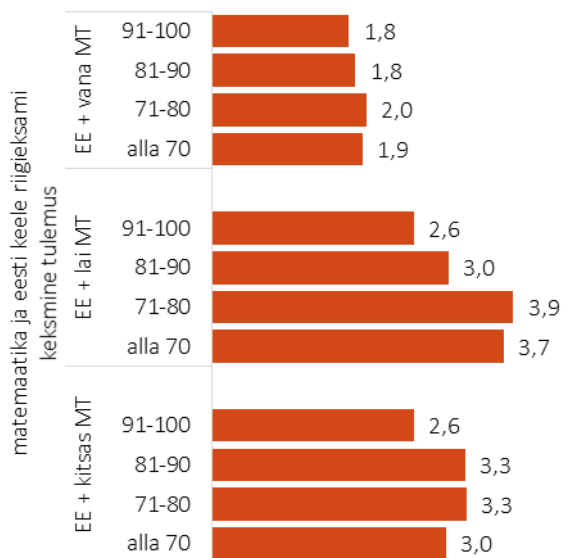
Joonis 14. Eri kõrgkoolidesse avaldusi esitanud isikute arv (n=13 397)

10 803 isikut ehk 81% kõikidest kandidaatidest esitas avaldused ülikooli õppekavadele (2013. aastal 12 039 isikut ehk 80% kandidaatidest). 5824 isikut ehk 43% kandidaatidest esitas avaldused rakenduskõrgkooli õppekavadele (2013. aastal 6291 isikut ehk 42% kandidaatidest) (joonis 15). 10% kandidaatidest (1314 isikut) osutus vastuvõetuks nii ülikooli kui rakenduskõrgkooli. 61% (802 isikut) otsustas sellisel juhul õppimatuleku ülikooli kasuks (2013. aastal 871 isikut ehk 57% vastuvõetutest).

Joonis 15. Vastselt Eestis gümnaasiumi lõpetanute ja ülejäänud kandidaatide arv kõrgkooli tüübi järgi (n=13 397) ning muutus võrreldes 2013. aastaga

Riigieksamite tulemused. Vaadates kandidaatide eelnevaid õpitulemusi (eesti keele ja matemaatika riigieksamite keskmist tulemust), esitasid keskmiselt kõige rohkem avaldusi laia matemaatika riigieksami sooritanud, kelle eesti keele ja matemaatika keskmine eksamitulemus jäi 71 ja 80 punkti vahele (joonis 16). Need kandidaadid esitasid avalduse keskmiselt 3,9 konkursile. Kandidaadid, kelle kahe riigieksami keskmine tulemus oli üle 90 punkti, esitasid üldiselt vähem avaldusi kui madalamate tulemustega kandidaadid (vana matemaatikaeksami puhul keskmiselt 1,8 avaldust, laia või kitsa matemaatikaeksami puhul keskmiselt 2,6 avaldust). Teistest vähem avaldusi esitasid vana matemaatika riigieksami sooritanud (kusjuures riigieksamite tulemuste lõikes esitatud avalduste arvus suuri erinevusi ei olnud). See ühtib eelpool toodud väitega, et varem lõpetanud esitasid keskmiselt vähem avaldusi.

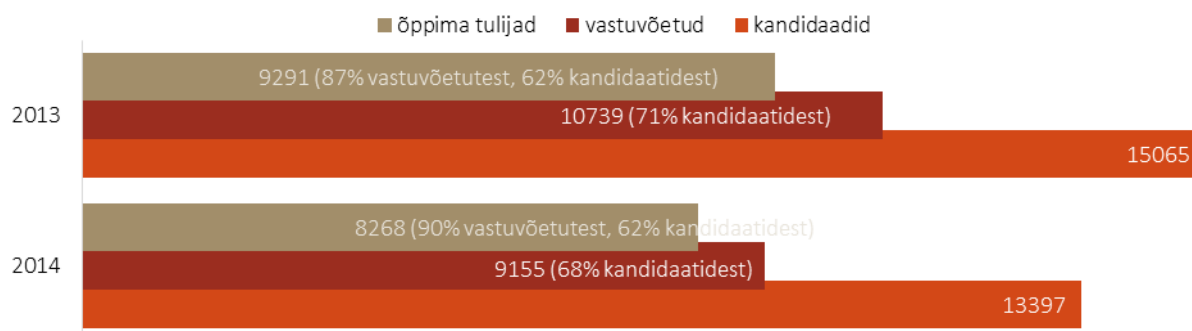

Joonis 16. Kandidaatide poolt esitatud avalduste keskmine arv matemaatika ja eesti keele riigieksami keskmise tulemuse lõikes (n=7984, joonisel ei kajastu kandidaadid, kes ei ole teinud matemaatika või eesti keele riigieksamit)

Kui võrrelda vastsete gümnaasiumilõpetanute esitatud avalduste arvu, siis üldhariduskooli **õppekeel** ei omanud olulist mõju. Eesti õppekeelega gümnaasiumi lõpetanud esitasid keskmiselt 3,4 avaldust (2013. aastal 3,8), eesti/vene õppekeelega gümnaasiumilõpetanud keskmiselt 3,5 avaldust (2013. aastal 3,8). Samuti ei avaldanud esitatud avalduste arvule olulist mõju gümnaasiumi **õppesuund**.

2.3.2. Kandideerimisaktiivsuse seos eduka kandideerimisega

Eelmise aastaga võrreldes vähenes kandidaatidest vastuvõetute osakaal 3%, kuid õppima tulijate osakaal suurenes. 2014. aastal osutus 13 397 kandidaadist vastuvõetuks 9155 isikut ehk 68% kandidaatidest (2013. aastal osutus vastuvõetuks 10 739 isikut ehk 71%) ning õppimatulekut kinnitas 8268 isikut ehk 62% kandidaatidest ja 90% vastuvõetutest (2013. aastal tuli õppima 9291 isikut ehk 62% kandidaatidest, 87% vastuvõetutest) (joonis 17).

Joonis 17. Kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate arv 2013. ja 2014. aastal

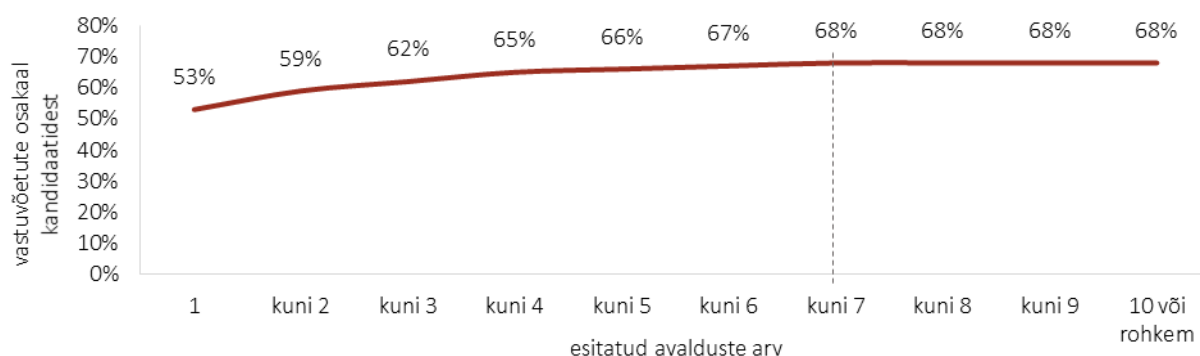
886 vastuvõetut loobus SAISi kaudu pakutud õppimisvõimalus(t)est. Õppekohast loobumine ei tähenda tingimata loobumist kõrghariduse omandamisest või edasiõppimisest. Loobunud võisid kandideerida ja õppima asuda õppeasutusse, mis ei võtnud üliõpilasi vastu SAISi kaudu, või loobuda esimese astme õpingutest magistri- või kutseõpingute kasuks.

Mida rohkematel konkurssidel isik kandideeris, seda suurem oli tõenäosus, et ta osutus vastuvõetuks. Isikutest, kes esitasid avalduse vaid ühele konkursile, osutus vastuvõetuks 53%, kuid nendest, kes esitasid avalduse kuuele või rohkemale konkursile, osutus vastuvõetuks 94% (tabel 8).

Tabel 8. Kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate arv ning osakaal esitatud avalduste arvu lõikes 2013. ja 2014. aastal

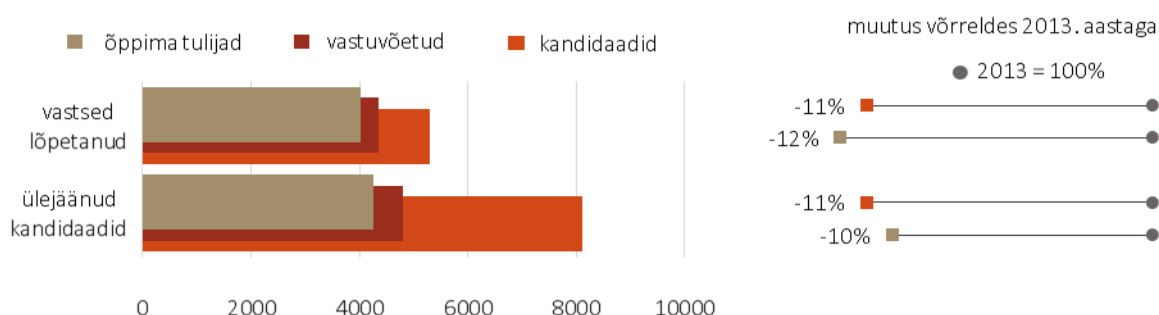
esita- tud aval- duste arv	2013						2014					
	kandid.	vastuvõetud		õppima tulijad			kandid.	vastuvõetud		õppima tulijad		
	isikute arv	isikute arv	% kandi- daatidest	arv	% kandi- daatidest	% vastu- võetutest	arv	Arv	% kandi- daatidest	arv	% kandi- daatidest	% vastu- võetutest
1	6125	3242	53%	2745	45%	85%	5498	2915	53%	2580	47%	89%
2	3487	2557	73%	2202	63%	86%	3361	2311	69%	2073	62%	90%
3	1674	1395	83%	1178	70%	84%	1604	1271	79%	1167	73%	92%
4	1382	1245	90%	1106	80%	89%	1306	1149	88%	1048	80%	91%
5	820	766	93%	673	82%	88%	677	612	90%	566	84%	92%
6 või rohkem	1577	1534	97%	1387	88%	90%	951	897	94%	834	88%	93%
kokku	15 065	10 739	71%	9291	62%	87%	13 397	9155	68%	8268	62%	90%

Rohkem kui seitse avaldust aga ei suurendanud kandidaadi võimalusi kõrgkooli sissesaamiseks, vastuvõetuks osutumise osakaal jäi endiselt 68%-le (joonis 18). 2013. aastal jäi osakaal muutumatuks kaheksast avaldusest alates.

Joonis 18. Vastuvõetute osakaal kandidaatidest vastavalt sellele, kui palju avaldusi kandidaat esitas (n= 13 397). Joonisel toodud avalduste arv on kumulatiivne.

Kui kandidaatide hulgas olid vastsed gümnaasiumilõpetanud vähemuses (40% kõikidest kandidaatidest), siis õppimatulekut kinnitanute seas oli neid üsna võrdselt ülejäänud kandidaatidega (vastavalt 4021 ja 4247 isikut). Vastsetest gümnaasiumilõpetanutest osutus vastuvõetuks 82% kandidaatidest ning õppima tuli 93% vastuvõetutest. Ülejäänud kandidaatidest osutus vastuvõetuks 56% ning õppima tuli 88% vastuvõetutest (joonis 19).

Joonis 19. Vastselt Eestis gümnaasiumi lõpetanud ning ülejäänud kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate arv 2014. aastal (n=13 397) ning arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

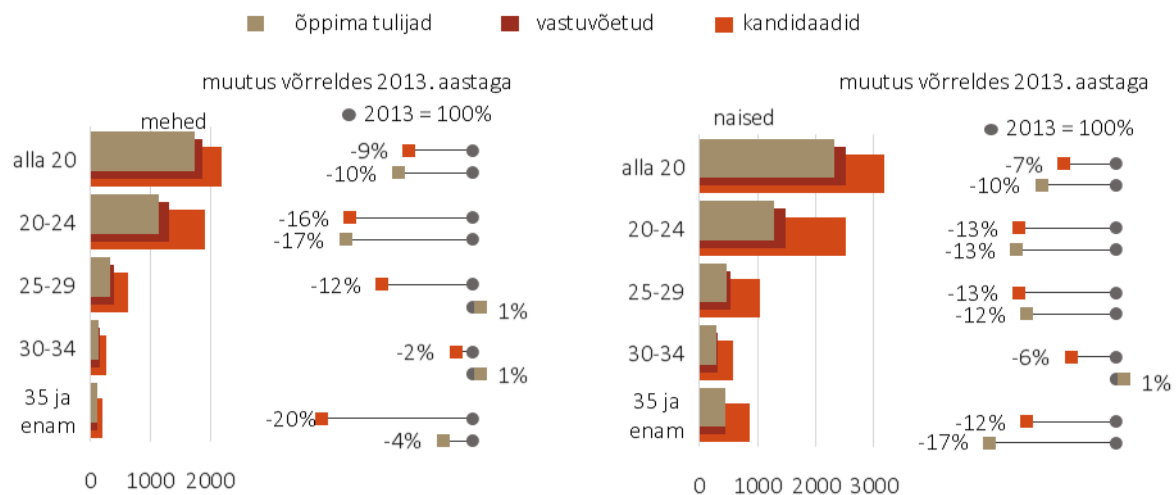
Vanuserühmade lõikes saab välja tuua, et vanuse kasvades kahanes vastuvõetute osakaal. Alla 20aastastest kandidaatidest osutus vastuvõetuks 82% (2013. aastal 86%), üle 35aastastest osutus vastuvõetuks 54% (2013. aastal 56%). Õppima tulijate osakaal vastuvõetutest on aga üle 35aastaste hulgas isegi kõrgem kui nooremate hulgas – üle 35aastastest tuli õppima 95% vastuvõetutest (2013. aastal 94%) (tabel 9).

Tabel 9. Kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate arv ning osakaal vanuserühmade lõikes 2013. ja 2014. aastal

vanus	2013						2014					
	kandid.	vastuvõetud		õppima tulijad			kandid.	vastuvõetud		õppima tulijad		
	isikute arv	Isikute arv	% kandidaatidest	arv	% kandidaatidest	% vastuvõetutest	arv	Arv	% kandidaatidest	arv	% kandidaatidest	% vastuvõetutest
alla 20	5821	5013	86%	4505	77%	90%	5378	4392	82%	4060	75%	92%
20-24	5217	3493	67%	2863	55%	82%	4448	2805	63%	2438	55%	87%
25-29	1921	1058	55%	854	44%	81%	1672	917	55%	794	47%	87%
30-34	879	489	56%	425	48%	87%	838	467	56%	429	51%	92%
35 ja enam	1227	686	56%	644	52%	94%	1061	574	54%	547	52%	95%
kokku	15 065	10 739	71%	9291	62%	87%	13 397	9155	68%	8268	62%	90%

Samamoodi kui eelmisel aastal osutusid mehed tõenäolisemalt vastuvõetuteks (74% kandidaatidest) kui naised (65% kandidaatidest). Samas kõigist vastuvõetutest õppima tulijate osa oli meeste ja naiste hulgas täiesti võrdne – vastuvõetutest tuli õppima 90%. (Eelmisel aastal meestest 87%, naistest 86%.)

Soolises ja vanuselises lõikes eristusid teistest eelkõige nooremaealised (alla 25aastased) mehed, kellest 77% osutus vastuvõetuks ja vastuvõetutest 91% tuli ka õppima. (2013. aastal olid osakaalud vastavalt 81% ja 88%.) Kui eelmisel aastal vanemaealiste kandidaatide osas meeste ja naiste kandideerimisedukuse vahel suuri erinevusi polnud, siis 2014. aastal eristusid teistest üle 30aastased naised, kelle hulgas oli õppima tulijate osakaal väga kõrge – vastuvõetutest tuli õppima 95% (joonis 20).

Joonis 20. Kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate arv soolises ja vanuserühmade lõikes 2014. aastal (n=13 397) ning arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

2.3.3. Avalduste tühistamine vastuvõtuperioodil

Kandidaatidel oli avalduste vastuvõtuperioodil võimalik oma avaldusi tühistada ning uuesti esitada kas mõnele teisele konkursile või ka samale konkursile (viimast kasutati juhul, kui oli vaja avalduses andmeid parandada või näiteks lisada mõni kandideerimisel nõutud fail). Samuti oli õppeasutustel võimalik avaldusi tühistada ja taasesitada andmete parandamiseks või tagasi lükata, kui avaldus ei vastanud kandideerimisnõuetele (näiteks puudus vajaliku riigieksami hinne või ei ületanud kandidaadi punktid sisseastumiseks vajalikku minimaalset punktisummat).

Eesti taustaga kandidaadid esitasid lisaks kandideerivatele avaldustele (32 619) 3586 mittekandideerinud avaldust. 1329 avaldust (37%) olid kandidaadi eelnevad avaldused konkursil, st kandidaat või õppeasutus oli lisanud tühistatud avalduse asemele samale konkursile hiljem uue avalduse. 2257 (63%) avalduse puhul oli tegu alternatiivse kandideerimisvalikuga, millest isik kandideerimisprotsessis loobus või eemaldas kandidatuuri õppeasutus.

Mõnest kandideerimisvalikust loobus avalduste esitamise käigus 11% kandidaatidest (1422 isikut, 2013. aastal 22% kandidaatidest). Enamikul neist (70%) oli tühistatud ainult üks avaldus, 17%-l kaks erinevat valikut ning 13%-l kolm või enam valikut. Ühe isiku kohta oli keskmiselt 1,6 tühistatud alternatiivi. Maksimaalne tühistatud kandideerimisvalikute arv ühe kandidaadi kohta oli 20. Võrreldes 2013. aastaga oli 2014. aastal tühistatud kandideerimisvalikute arv väiksem (2013. aastal oli üks tühistatud avaldus 57%-l, kaks avaldust 20%-l ning kolm või enam avaldust 23%-l tühistatud kandideerimisvalikuga kandidaatidest).

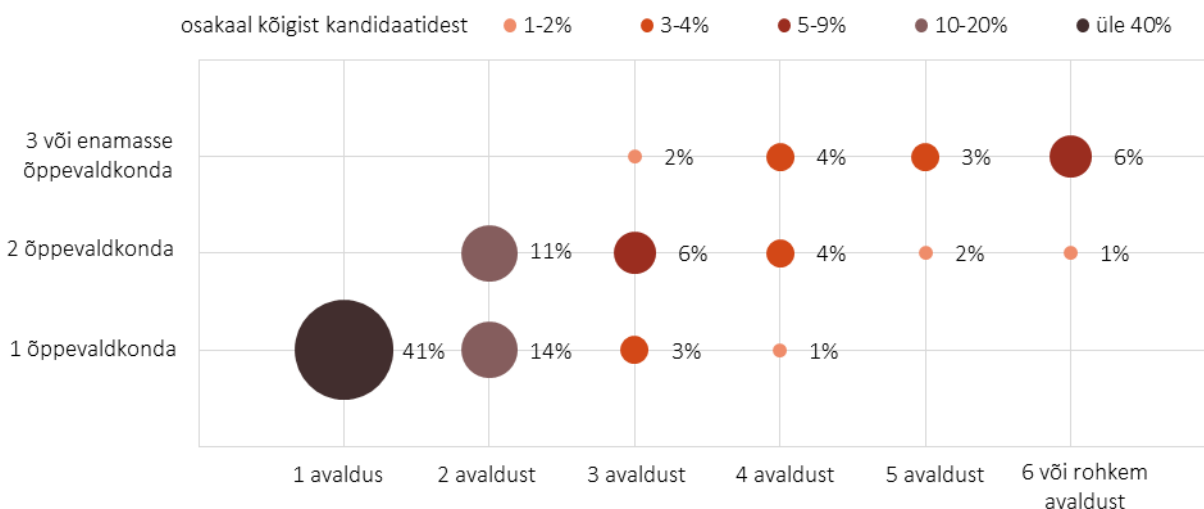
Kandideerimisvalikust loobusid avalduste esitamise käigus pigem vastsed gümnaasiumilõpetanud, kellest 16% (2013. aastal 33%) oli tühistanud mõne avalduse. Ülejäänud kandidaatide seas oli vastav osakaal 9% (2013. aastal 18%). Tühistamiste arv vähenes vanusega. Kui alla 20aastastest kandidaatidest oli avalduse tühistanud 16%, siis 20–24aastastest kandidaatidest 12%, 25–29aastastest 8% ning vanematest 3%.

Naiste ja meeste seas oli tühistatud kandideerimisvalikuga kandidaate osakaal samas suurusjärgus (10% meestest ja 11% naistest tühistas mõne avalduse). Mida rohkematele õppekavadele isik kandideeris, seda tõenäolisemalt oli ta tühistanud ka mõne alternatiivse valiku. Ühe kandideeriva avaldusega isikutest 3%-l oli mõni tühistatud alternatiiv, kahe avaldusega kandidaatidest 9%-l, kolme avaldusega kandidaatidest 14%-l. Kuue ja enama avaldusega kandidaatidest 36% oli ka vähemalt üks tühistatud kandideerimisalternatiiv.

2.4. KANDIDEERIMIS- JA ÕPPIMISVALIKUD

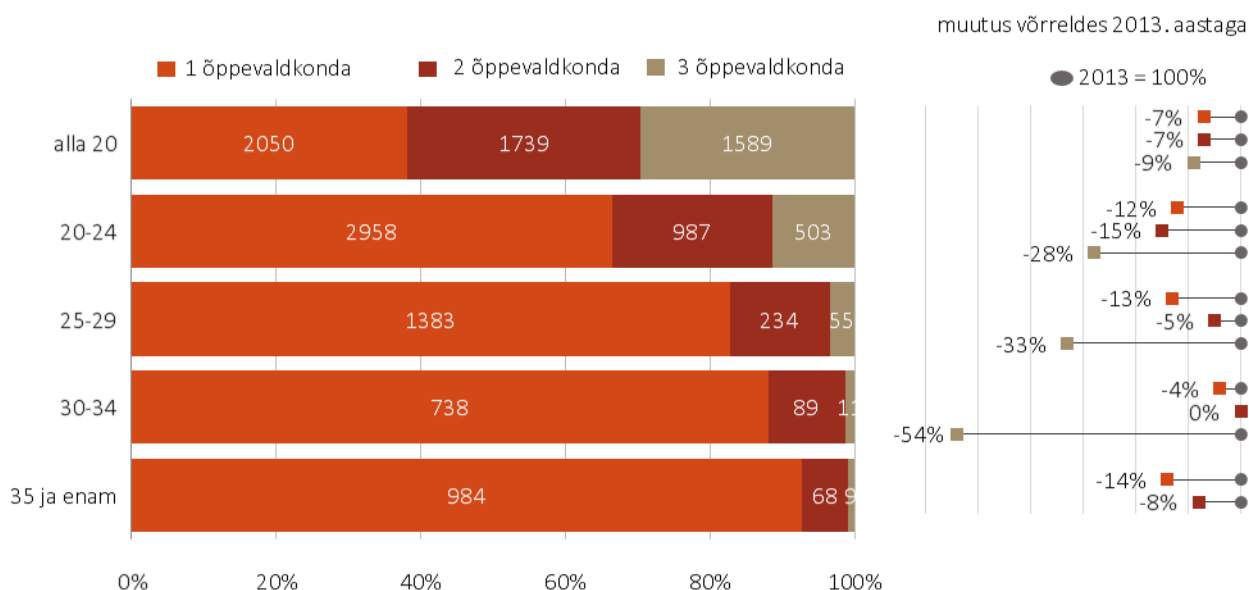
2.4.1. Õppevaldkond

2014. aasta sisseastujate kandideerimis- ja õppimisvalikud õppevaldkondade lõikes on sarnased eelmisele aastale. Ühte konkreetsetesse valdkonda kandideeris 61% ehk 8113 isikut kõigist sisseastujatest (2013. aastal 60% ehk 9060 isikut), seejuures neist 41% ehk 5498 isikut esitaski vaid ühe avalduse (2013. aastal samuti 41% ehk 6125 isikut). 14% ehk 1935 isikut kandideeris kahe avaldusega ühte valdkonda (2013. aastal 14% ehk 2044 isikut). 11% ehk 1426 isikut kandideeris kahe avaldusega kahte valdkonda (2013. aastal 10% ehk 1443 isikut). 6% kandidaatidest ehk 821 isikut (2013. aastal 8% ehk 1247 isikut) esitas kuus või rohkem avaldust kolme või enama eri õppevaldkonna õppekavale (joonis 21). Kõigisse kaheksasse õppevaldkonda ei esitanud avaldusi ükski kandidaat, kuid kaks isikut kandideeris seitsmesse õppevaldkonda ning 25 isikut kuude õppevaldkonda. Üks kandidaat esitas avalduse keskmiselt 1,6 valdkonda.

Joonis 21. Eri õppevaldkondadesse avaldusi esitanud isikute osakaal (n=13 397)

Ühe kindla valdkonna eelistamine on seotud kandidaadi vanusega. Kui alla 20aastastest oli kindla valdkondliku eelistusega kandidaate 38% ning 30% kandideeris kolme või enama valdkonna õppekavadele (2013. aastal vastavalt 37% ja 30%), siis 20–24aastastest esitas avalduse(d) ühte valdkonda 67% (2013. aastal 59%). Vanemate kandidaatide seas oli ühe valdkonna avaldus(t)ega kandidaate üle 80% (2013. aastal samuti üle 80%) (joonis 22).

Joonis 22. Kandidaatide arv vanuserühmade lõikes ja selle alusel, kui paljudesse õppevaldkondadesse esitas kandidaat avalduse(d) 2014. aastal (n=13 397) ning kandidaatide arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

Võrreldes 2013. aasta vastuvõtuga on **kandidaatide arv** vähenenud 1668 võrra (11%). Õppevaldkonniti on kandidaatide hulk vähenenud eelkõige LOOD valdkonnas (778 isiku ehk 24% võrra)¹⁰ ning SOTS valdkonnas (1270 isiku ehk 20% võrra). Mõlemas valdkonnas oli kandidaatide arvu vähenemine suurem tasuta õppekohtade arvu vähenemisest (LOOD valdkonnas vähenes õppekohtade arv 5%, SOTS valdkonnas 14%). Ainult ühes valdkonnas on kandidaatide hulk suurenenud – TERV valdkonnas 157 isiku ehk 4% võrra – seejuures vähenes õppekohtade arv valdkonnas 6% (tabel 10, joonis 23).

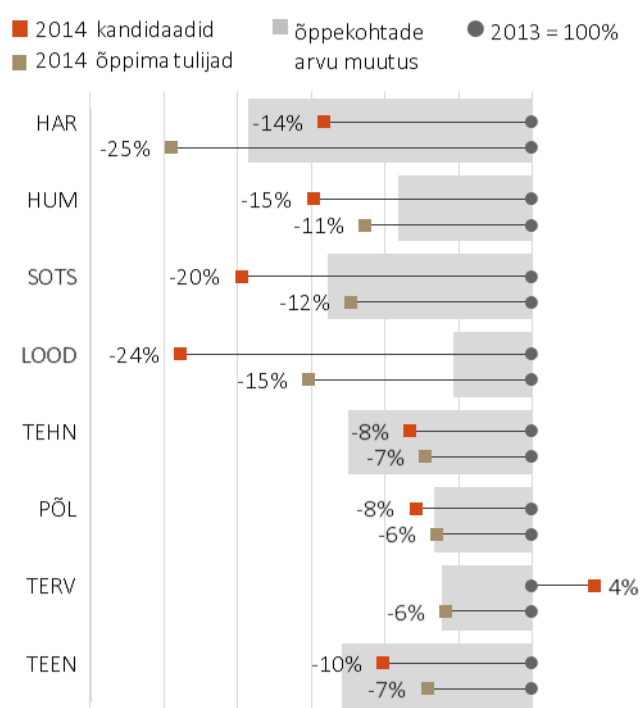
Vastuvõetute arv on kahanenud 1584 isiku võrra ehk 15%. Õppevaldkonniti võeti 2013. aastaga võrreldes vähem kandidaate vastu PÕL valdkonnas (183 isikut ehk 28% vähem kui eelmisel aastal), HAR valdkonnas (235 isikut ehk 27% vähem) ning TEEN valdkonnas (564 isikut ehk 27% vähem). Kõige suurem vastuvõetute osakaal oli TEHN valdkonnas (82%) ning LOOD valdkonnas (78%). Kõige madalam vastuvõetuprotsent oli TERV valdkonnas, kus võeti vastu vaid 43% kandidaatidest (tabel 10).

Õppima tulijate arv on vähenenud 1023 isiku võrra ehk 11%. Õppevaldkonniti on õppima tulijate arv vähenenud eelkõige HAR valdkonnas (154 isikut ehk 25% vähem kui 2013. aastal). Kuigi TERV valdkonnas oli kandidaate rohkem kui 2013. aastal, oli vastuvõetute ning õppima tulijate arv siiski väiksem, kuna õppekohtade arv selles valdkonnas oli eelmise aastaga võrreldes 6% vähenenud (tabel 10, joonis 23). Kõige kõrgem õppima tulijate osakaal vastuvõetutest oli HAR valdkonnas (76%) ning HUM valdkonnas (73%), kõige madalam PÕL valdkonnas, kus õppima tuli vaid 42% vastuvõetutest (tabel 10).

¹⁰ Võrreldes 2013. aastaga on 2014. aasta andmestikust välja jäänud LOOD valdkonnas üks konkurss, kuhu 2013. aastal kandideerinutest 220 esitas oma esimese avalduse. Kui need 220 kandidaati jätta välja LOOD valdkonna 2013. aasta arvust, on kandidaatide arvu vähenemine kahe aasta lõikes 18% (3030-lt 2472-le). Õppima tulijate võrdlust konkurss ei mõjuta, sest õppimisotsused antud konkursil 2013. aasta andmestikus ei kajastu.

Tabel 10. Kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate arv ning osakaal õppevaldkondade lõikes 2013. ja 2014. aastal

õppe- vald- kond	2013						2014					
	kandid.	vastuvõetud		õppima tulijad			kandid.	vastuvõetud		õppima tulijad		
	isikute arv	isikute arv	% kandi- daatidest	isikute arv	% kandi- daatidest	% vastu- võetutest	isikute arv	isikute arv	% kandi- daatidest	isikute arv	% kandi- daatidest	% vastu- võetutest
HAR	1477	861	58%	628	43%	73%	1268	626	49%	474	37%	76%
HUM	2654	1631	61%	1077	41%	66%	2259	1317	58%	955	42%	73%
SOTS	6417	3411	53%	2080	32%	61%	5147	2586	50%	1824	35%	71%
LOOD	3250	2335	72%	1420	44%	61%	2472	1920	78%	1204	49%	63%
TEHN	3480	3012	87%	1762	51%	58%	3192	2619	82%	1635	51%	62%
PÕL	748	665	89%	218	29%	33%	689	482	70%	204	30%	42%
TERV	3671	1775	48%	1231	34%	69%	3828	1656	43%	1159	30%	70%
TEEN	3218	2106	65%	875	27%	42%	2893	1542	53%	813	28%	53%
kokku	15 065	10 739	71%	9291	62%	87%	13 397	9155	68%	8268	62%	90%

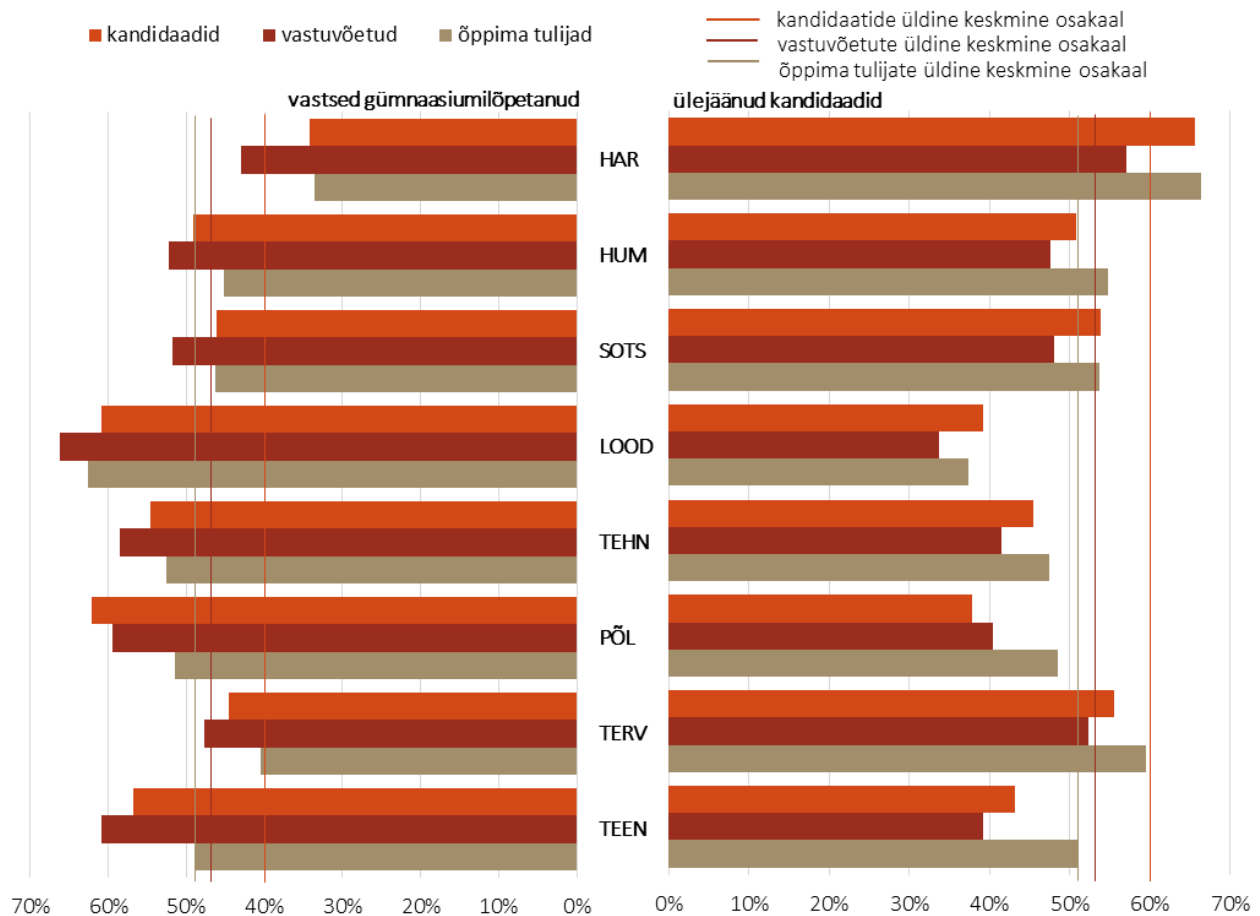
Joonis 23. Kandidaatide, õppima tulijate ning tasuta õppekohtade arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

Samamoodi kui 2013. aastal oli kõikide kandidaatide hulgas vastsetl Eestis gümnaasiumi lõpetanute osakaal 40%. Kui vaadata vastsete ja varem lõpetanute osakaalu õppevaldkondade lõikes, siis on enamikes valdkondades vastsete gümnaasiumilõpetanute osakaal suurem kui varem lõpetanute osakaal. Põhjus on ka selles, et vastsed gümnaasiumilõpetanud on esitanud rohkem avaldusi rohkematesse õppevaldkondadesse. Ainuke valdkond, mille kandidaatide hulgas oli vastsete gümnaasiumilõpetanute osakaal keskmisest madalam, oli haridus.

Kõikidest vastuvõetutest moodustasid vastsed gümnaasiumilõpetanud 47% (eelmisel aastal 48%). Õppevaldkonniti oli nende osakaal enamikes valdkondades keskmisest suurem, välja arvatud hariduse valdkonnas (joonis 24).

Kõikidest õppima tulijatest moodustasid vastsed gümnaasiumilõpetanud 49%. Õppevaldkonniti oli vastsete gümnaasiumilõpetanute osakaal keskmisest suurem LOOD valdkonnas, TEHN valdkonnas ning PÕL

valdkonnas. Vastsete lõpetanute osakaal oli keskmisest tunduvalt väiksem HAR valdkonnas ning TERV valdkonnas. (Kõik osakaalud on sarnased 2013. aasta jaotusele.)

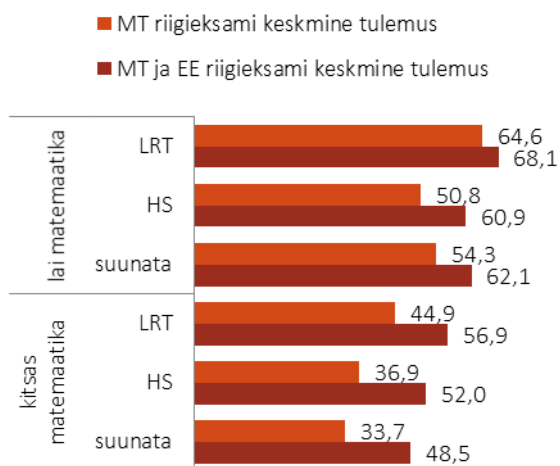

Joonis 24. Vastselt gümnaasiumi lõpetanud ja ülejäänud kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate jaotus õppevaldkondade lõikes (n=13 397). Joonisel toodud tulbad näitavad, kuivõrd on kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate osakaal eri õppevaldkondade nihkes vastselt lõpetanud või varem lõpetanud kandidaatide poole (iga tulba kogupikkus on 100%). Kandidaatide üldine jaotus: vastsed lõpetanud 40%, ülejäänud 60%. Vastuvõetute üldine jaotus: vastsed lõpetanud 47%, ülejäänud 53%. Õppima tulijate üldine jaotus: vastsed lõpetanud 49%, ülejäänud 51%.

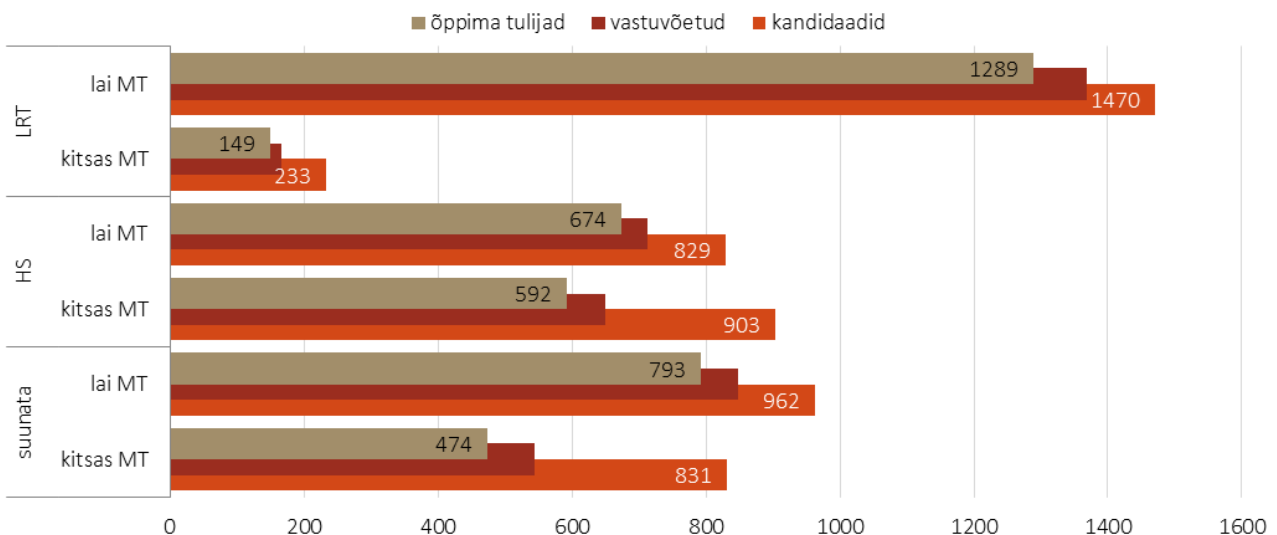
Gümnaasiumi õppesuunast olenemata kaldusid vastsed lõpetanud kandideerima mitmesse õppevaldkonda. Ühe kindla valdkonna eelistusega oli 33% loodus- ja reaalainete ning tehnoloogia õppesuuna (LRT) lõpetanutest (567 isikut 1706st), 39% humanitaar- või sotsiaaltaustaga (HS) kandidaatidest (681 isikut 1753st) ning 39% ülejäänud vastsetest lõpetanutest (2013. aastal LRT 35%, HS 36%, ülejäänud 39%). Varem gümnaasiumi lõpetanud valisid pigem ühe valdkonna ning seda jällegi sõltumata lõpetatud õppesuunast: HS taustaga kandidaatidest 70% ning LRT taustaga kandidaatidest 68% esitas avalduse ühte valdkonda (2013. aastal HS 68%, LRT 66%).

Lõpetatud õppesuuna mõju õppevaldkonna valikule on vaadeldud vastselt gümnaasiumilõpetanute valikutest lähtudes. Konkreetse õppesuunaga lõpetanud kandidaatidest 51% (1753 isikut) lõpetas HS õppesuuna ja 49% (1706 isikut) LRT suuna. Vastuvõetute ja õppima tulijate seas olid ülekaalus LRT suuna lõpetanud (53%). LRT suuna lõpetanud olid kõrgharidusse kandideerimisel edukamad: vastuvõetuks osutus 90% kandidaatidest ning õppima tulekut kinnitas 94% vastuvõetutest (HS suuna lõpetanute seas olid vastavad osakaalud 79% ja 93%).

LRT suuna lõpetajate suuremat vastuvõetuks osutumist toetasid paremad riigieksamite tulemused, samuti oli LRT lõpetanute seas laia matemaatika riigieksami sooritanute osakaal suurem. LRT lõpetanute seas sooritas 86% LRT õppesuuna, 48% HS õppesuuna ning 54% ilma konkreetse õppesuunata lõpetanutest. LRT õppesuuna lõpetanute keskmine laia matemaatika riigieksami tulemus oli teistest 10 punkti võrra kõrgem (LRT õppesuuna lõpetanute seas 64,6, HS õppesuuna lõpetanute seas 50,8 ning õppesuunata lõpetanute seas 54,3). Ka kitsa matemaatika riigieksami sooritanute seas oli LRT õppesuuna lõpetanute keskmine matemaatika riigieksami tulemus kõrgem kui HS või suunata lõpetanutel (vastavalt 44,9; 36,9 ning 33,7). Kui vaadata matemaatika riigieksami tulemust koos eesti keele riigieksami tulemusega, siis keskmine punktisumma tõuseb kõigi õppesuundade lõpetajate seas, kuid LRT õppesuuna lõpetanud laia matemaatika riigieksami sooritanute keskmine tulemus jääb siiski kõige kõrgemaks (joonis 25).

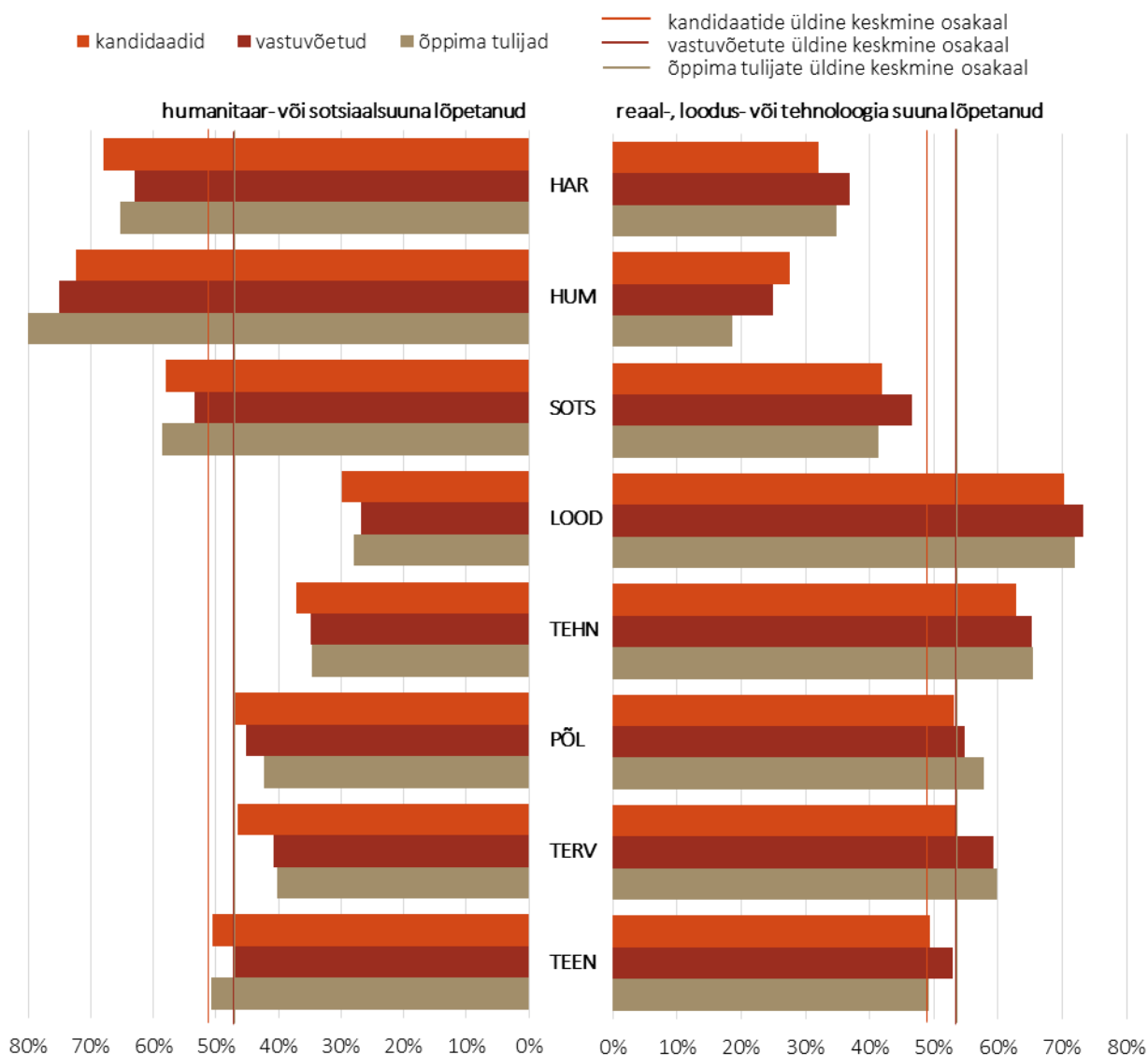
Joonis 25. Eri õppesuuna lõpetanud vastsete gümnaasiumilõpetajate matemaatika riigieksami keskmine tulemus ning matemaatika ja eesti keele riigieksami keskmine tulemus (n=5228)

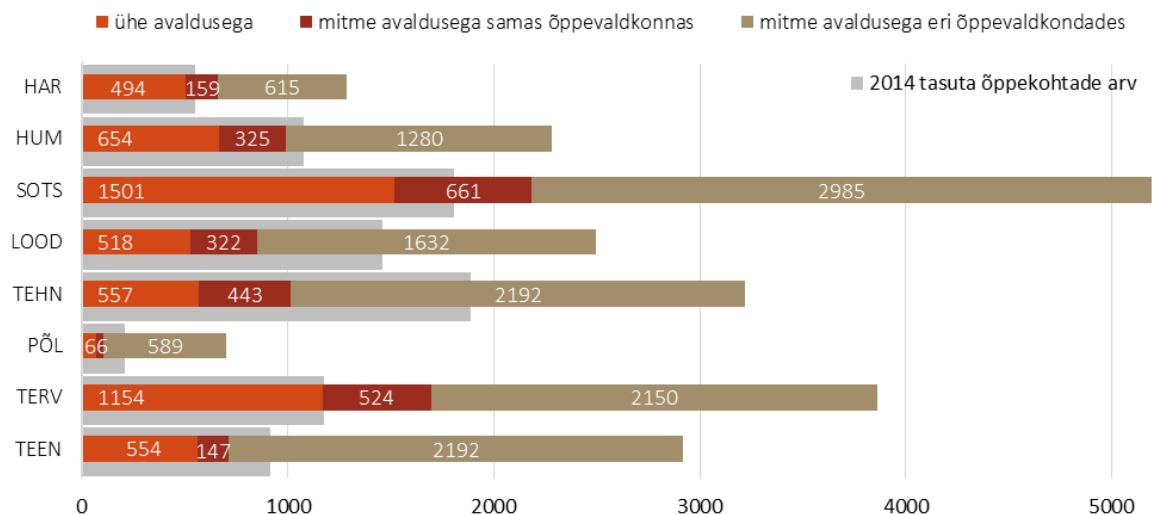
Joonis 26. Kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate arv vastsete gümnaasiumilõpetajate seas õppesuuna ja matemaatika riigieksami lõikes (n=5228)

Märkimisväärne on tõik, et kitsa matemaatika riigieksami sooritanud kaldusid kõrgkooli õppekohast loobuma enam kui laia matemaatika riigieksami sooritanud ning seda olenemata lõpetatud õppesuunast. Kui laia matemaatika riigieksami sooritanud vastuvõetutest 94% kinnitas ka oma õppematulekut, siis kitsa matemaatika riigieksami sooritanud vastuvõetutest tuli õppima 89%.

Kui vaadata kindla õppesuuna lõpetanud vastsete gümnaasiumilõpetanute õppevaldkondlikke valikuid, siis võib öelda, et gümnaasiumi õppesuund toetab õpingute jätkamist samas valdkonnas. HS taustaga noored olid selges ülekaalus HUM valdkonnas (72% õppesuunaga kandidaatidest ning 81% õppima tulijatest) ning HAR valdkonnas (68% õppesuunaga kandidaatidest ning 65% õppima tulijatest). LRT taustaga noored olid ülekaalus LOOD valdkonnas (70% õppesuunaga kandidaatidest ja 72% õppima tulijatest) ning TEHN õppevaldkonnas (63% õppesuunaga kandidaatidest ja 65% õppima tulijatest). Enamikes valdkondades oli LRT suuna lõpetanute osakaal vastuvõetute hulgas suurem kui kandidaatide hulgas üldiselt, seega võib öelda, et enamikes valdkondades olid LRT taustaga kandideerijad HS taustaga kandideerijatest edukamad. Erandiks oli HUM valdkond, kus HS suuna lõpetanute osakaal vastuvõetute hulgas suurenes kandidaatide üldise jaotusega võrreldes (joonis 27).

Joonis 27. Humanitaar- või sotsiaalsuuna (HS) ja loodus-, reaal- või tehnoloogiasuuna (LRT) lõpetanud vastselt gümnaasiumi lõpetanud kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate jaotus õppevaldkondade lõikes (n=3459). Joonisel toodud tulbad näitavad, kuivõrd on kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate osakaal eri õppevaldkondades nihkes HS või LRT suuna lõpetanud kandidaatide poole (iga tulba kogupikkus on 100%). Kandidaatide üldine jaotus: HS lõpetanud 51%, LRT lõpetanud 49%. Vastuvõetute üldine jaotus: HS lõpetanud 47%, LRT lõpetanud 53%. Õppima tulijate üldine jaotus: HS lõpetanud 47%, LRT lõpetanud 53%.

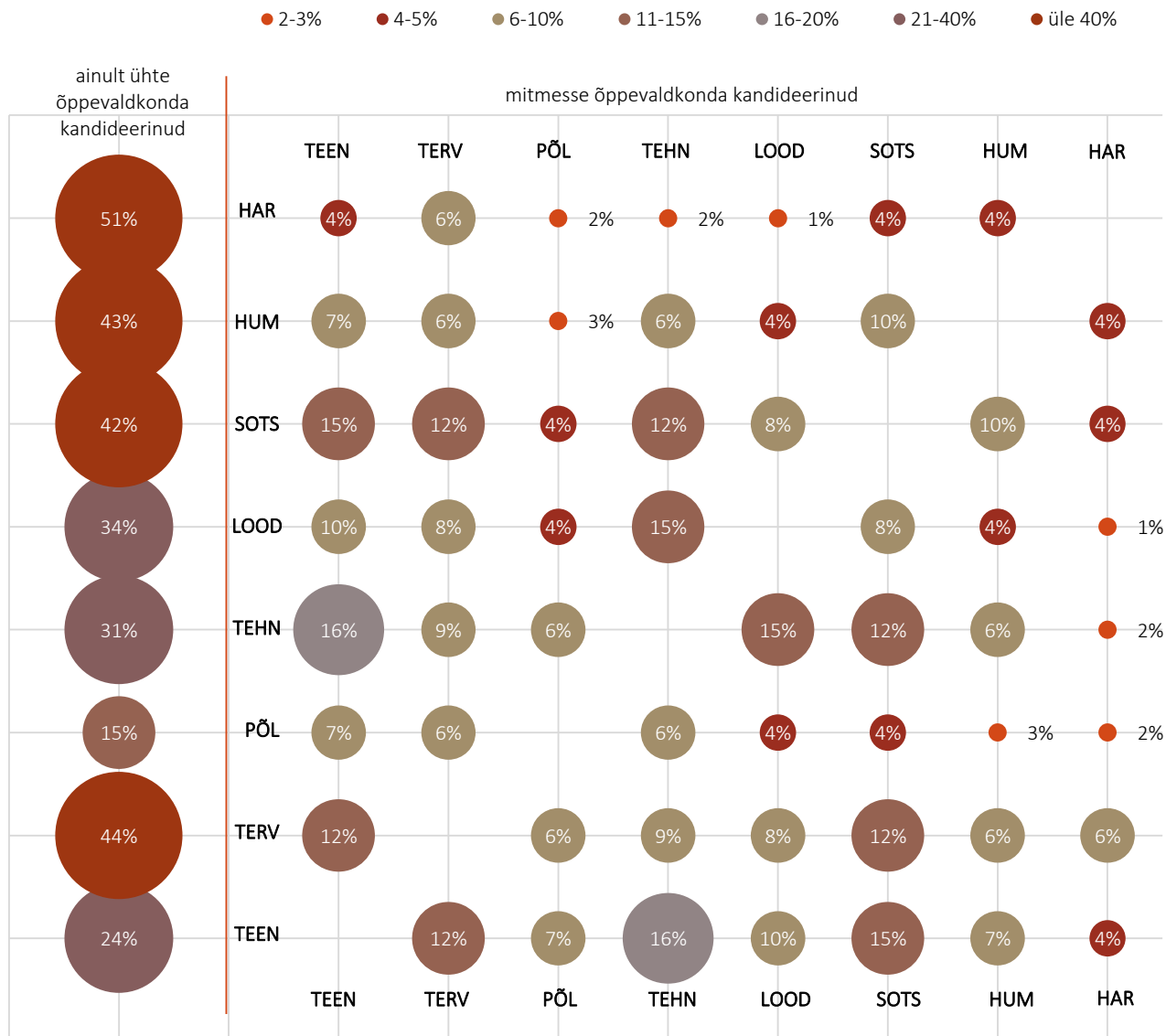

Joonis 28. Kandidaatide arv õppevaldkonniti (n=13 397). Iga tulba taustal on halli värviga toodud tasuta õppekohtade arv vastavas õppevaldkonnas 2014. aastal

Ühe avaldusega kandidaate oli arvuliselt kõige enam SOTS õppevaldkonnas (1501 isikut, 2013. aastal 1780), kuid proportsionaalselt oli kindla eelistusega kandidaate kõige enam HAR valdkonnas (494 isikut ehk 39% HAR valdkonna kandidaatidest esitas vaid ühe avalduse, 2013. aastal 497 isikut ehk 34%) (joonis 28, joonis 29).

86% ehk 6963 isikut ühe kindla valdkonna eelistusega kandidaatidest esitas ühe või mitu avaldust vaid ühte kõrgkooli (2013. aastal 84% ehk 7608 isikut), sh 68% kindla valdkonna eelistusega kandidaatidest ehk 5498 isikut esitas vaid ühe avalduse (2013. aastal 68% ehk 6125 isikut). 12% ehk 969 isikut esitas avalduse kahte kõrgkooli (2013. aastal 13% ehk 1133 isikut) ning ülejäänud 2% kolme või rohkemasse kõrgkooli.

Kui isik esitas avalduse mitmesse õppevaldkonda, siis kõige tihedamalt olid omavahel seotud TEHN valdkond ning TEEN valdkond. Kumbagi õppevaldkonda esitas avalduse ligikaudu 3000 isikut, kusjuures 944 isikut esitas avaldused mõlemasse õppevaldkonda (16% kumbagi õppevaldkonda avalduse esitanud isikute koguarvust). Samuti olid tihedalt seotud TEEN valdkond ning SOTS valdkond, kus 1168 isikut esitas avaldused mõlemasse õppevaldkonda, ning LOOD valdkond ja TEHN valdkond, kus 845 isikut esitas avaldused mõlemasse õppevaldkonda (joonis 29). Samasugused olid valdkondadevahelised seosed ka 2013. aastal.

Joonis 29. Esitatud avalduste põhjal omavahel seotud õppevaldkonnad (osakaal vastavatesse õppevaldkondadesse avalduse esitanud isikute koguarvust). Vasakpoolses tulbas on toodud ainult ühte valdkonda kandideerinud isikute osakaal vastavas õppevaldkonnas avalduse esitanud isikute koguarvust.

Kui kandidaat osutus vastuvõetuks mitmel konkursil, siis tuli tal langetada otsus ühe kasuks. 48% õppima tulijatest (4004 isikut) loobus vähemalt ühest teisest õppimisvõimalusest. Üldjuhul oli loobumisi kõige enam sama valdkonna sees ehk näiteks HAR valdkonna õppimatuleku kinnitanud loobusid kõige sagedamini mõnest teisest HAR valdkonna õppimisvõimalusest jne. Jättes kõrvale valdkonnasisesed loobumised, oli arvuliselt kõige suuremaks kaotajaks TEHN valdkond, kuhu vastuvõetutest 776 (30%) otsustas õppima minna mõnda teise valdkonda, sh 267 isikut (10% vastuvõetutest) loobus LOOD valdkonna kasuks. TEEN valdkonda vastuvõetutest otsustas 589 isikut (38%) mõne teise valdkonna kasuks: 161 isikut (10% vastuvõetutest) loobus SOTS õppevaldkonna kasuks, 154 isikut (10%) TEHN valdkonna kasuks (tabel 11).

Tabel 11. Õppima tulijate ja loobujate arv õppevaldkonniti

Õppevaldkond, kuhu tuldi õppima	HAR	HUM	SOTS	LOOD	TEHN	PÕL	TERV	TEEN	kokku
vastuvõetute arv	626	1317	2586	1920	2619	482	1656	1542	9155
õppima tulijate arv	474	955	1824	1204	1635	204	1159	813	8268
õppevaldkonnad, millest loobuti	HAR	83	31	36	4	10	2	30	208
	HUM	23	231	141	35	31	4	24	508
	SOTS	26	63	500	126	144	17	83	1055
	LOOD	11	21	106	512	224	13	128	1076
	TEHN	13	51	188	267	695	28	100	1471
	PÕL	5	17	39	23	65	38	21	247
	TERV	36	31	111	67	44	16	234	571
	TEEN	30	58	161	93	154	19	74	733

Riigieksamite tulemused. Vastsete gümnaasiumilõpetanute hulgas oli 155 isikut, kelle matemaatika ja emakeele riigieksami keskmine tulemus oli üle 90 punkti. Kõik nendest osutasid vastuvõetuks ning 139 (90%) tuli ka õppima. Õppima tulijatest 32% valis LOOD valdkonna, 26% TERV valdkonna. Ükski nendest ei tulnud aga õppima HAR ega PÕL valdkonda. (Ka 2013. aastal eelistasid parimate riigieksamitulemustega kandidaadid samu õppevaldkondi: õppima tulijatest 36% valis LOOD valdkonna, 24% TERV valdkonna.) Õppekavagruppidest oli parimate gümnaasiumilõpetanute selgeks eelistuseks meditsiin, kuhu asus õppima 33 isikut (24%). LOOD valdkonnas oli parimate lõpetanute seas eelistatuim informaatika ja infotehnoloogia õppekavagrupp, kuhu asus õppima 25 isikut (18%).

2.4.2. Õppetöö asukoht

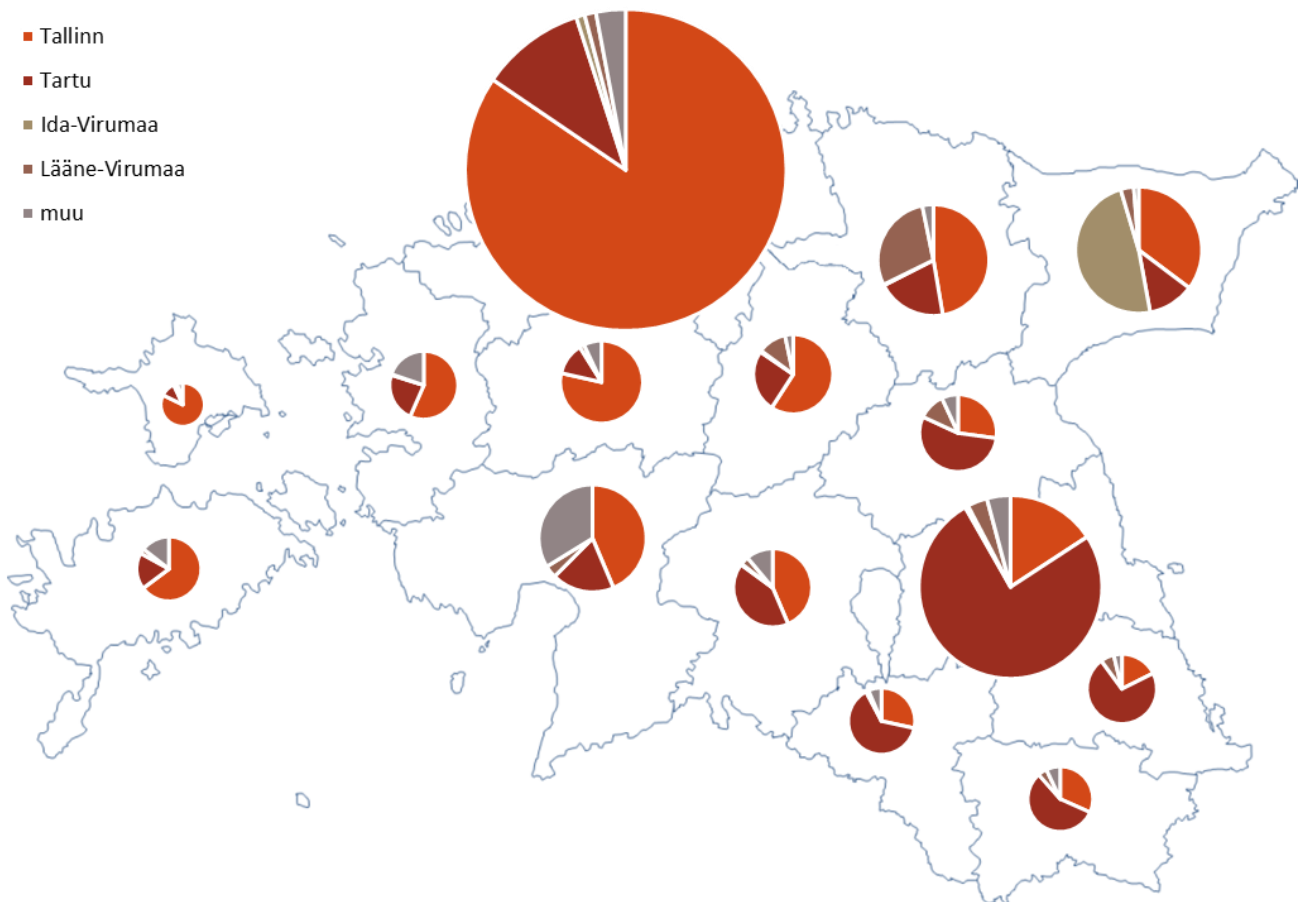
73%-l kandidaatidest (9738 isikut) oli kindel eelistus kõrgkooli asukoha suhtes (2013. aastal 71% ehk 10 646 isikut). Nendest 57% (5595 isikut) esitas avalduse(d) ainult Tallinnas asuvasse kõrgkoolidesse ning nendest omakorda 59% (3319 isikut) oli pärit Harjumaalt. 27% (2600 isikut) esitas avaldused ainult Tartus asuvasse kõrgkoolidesse, nendest omakorda 41% (1058 isikut) oli pärit Tartumaalt. 27% kandidaatidest esitasid avaldused mitmesse kõrgkooli, mis asuvad erinevates linnades või asulates.

Tallinn oli selgeks eelistuseks Harjumaal, Hiiumaal ja Raplumaal kandidaatidele. Nendest maakondadest pärit 5616 kandidaadist 63% ehk 3547 isikut esitas avaldused ainult Tallinna kõrgkoolidesse (2013. aastal 63% ehk 4051 isikut) (joonis 30). Tartu oli selgeks eelistuseks Tartumaal ja Põlvamaal kandidaatidele (kokku 2284 isikut), kellest üle 51% ehk 1173 isikut esitas avaldused ainult Tartu kõrgkoolidesse (2013. aastal 46% ehk 1232 isikut). Tartumaalt pärit kandidaatidest 11% esitas avalduse ainult Tallinnasse, Harjumaalt pärit kandidaatidest 8% esitas avalduse ainult Tartusse. Teiste maakondade kõrval paistsid silma Ida-Virumaa kandidaadid: kindla õppetöö asukoha eelistusega kandidaatidest 31% esitas avalduse(d) ainult Ida-Virumaal asuvasse kõrgkoolidesse (2013. aastal 46%).

Mida vanemad on kandidaadid, seda kindlam on nende õppetöö asukoha eelistus. Kui alla 20aastastest kandidaatidest 56% ehk 3003 isikut esitas avaldused vaid ühes linnas või maakonnas asuvasse kõrgkooli (2013. aastal 52% ehk 2379 isikut), siis 30aastastest ja vanematest kandidaatidest 92% ehk 1751 isikut olid õppetöö asukoha suhtes kindla eelistusega (2013. aastal 92% ehk 2005 isikut).

Kui võrrelda vastseid gümnaasiumilõpetanuid ning ülejäänud kandidaate, siis vastsetest lõpetanutest vaid 55% olid õppetöö asukoha suhtes kindla eelistusega. Kindla asukohaeelistusega vastsete gümnaasiumilõpetanute osas saab välja tuua erisuse õppekeele lõikes. Eestikeelse gümnaasiumi lõpetanutest 59% kandideeris Tallinnasse, 37% Tartusse, 4% teistesse asukohtadesse, kusjuures Ida-Virumaale kandideeris vaid 4 isikut (0,2%). Eesti/vene õppekeele gümnaasiumi lõpetanutest enamik (74%)

eelistas Tallinna, Tartusse kandideeris 17%, Ida-Virumaale 6%. Vastukaaluks vastsetele gümnaasiumilõpetanutele eelistas ülejäänud kandidaatidest 84% õppimiseks üht kindlat asukohta.

Joonis 30. Nende kandidaatide jaotus elukoha maakonna lõikes, kellel oli üks ja kindel kõrgkooli asukohta eelistus (n=9738, joonisel ei kajastu kandidaadid, kellel puudusid SAISis andmed elukoha maakonna kohta)

Isikutest, kes osutusid vastuvõetuks nii Tallinnas kui Tartus, otsustas 52% õpingute kasuks Tallinnas, 42% Tartus ning 5% loobus õppekohast. Õppimise asukohta valikuid Tallinna või Tartu kasuks on raske siduda otseselt isiku päritolumaakonnaga. Teiste maakondadega võrreldes võib välja tuua vaid Hiiumaa kandidaatide eelistuse Tallinna kasuks (91% nendest, kes võeti vastu nii Tallinna kui Tartu kõrgkoolidesse, tulid õppima Tallinnasse). Ka Järvamaalt, Läänemaalt ja Pärnumaalt pärit kandidaadid eelistasid valikuvõimaluse puhul pigem Tallinna (tabel 12, tabel 13).

Tabel 12. Vastuvõetute ja õppima tulijate arv õppetöö asukoha lõikes

kuhu osutus vastuvõetuks	kuhu tuleb õppima			ei tule õppima	kokku
	Tallinn	Tartu	muu		
ainult Tallinn	3665			388	4053
ainult Tartu		1816		329	2145
ainult muu			1048	77	1125
Tallinn ja Tartu	800	645		79	1524
Tallinn ja muu	94		67	6	167
Tartu ja muu		32	44	2	78
Tallinn ja Tartu ja muu	25	16	16	6	63
ei osutunud vastuvõetuks				4242	4242
kokku	4584	2509	1175	5129	13 397

Tabel 13. Tallinnasse ja Tartusse vastuvõetud isikute õppimatuleku valikud päritolumaakonna lõikes

õppimatuleku asukoht							
päritolumaakond	Tallinn		Tartu		loobunud		Kokku
	isikute arv	osakaal	isikute arv	osakaal	isikute arv	osakaal	
Harju maakond	325	57%	214	37%	36	6%	575
Hiiu maakond	10	91%	1	9%			11
Ida-Viru maakond	60	59%	36	35%	6	6%	102
Jõgeva maakond	17	50%	17	50%			34
Järva maakond	16	67%	8	33%			24
Lääne maakond	17	63%	10	37%			27
Lääne-Viru maakond	44	57%	30	39%	3	4%	77
Põlva maakond	16	40%	21	53%	3	8%	40
Pärnu maakond	55	63%	28	32%	5	6%	88
Rapla maakond	21	60%	13	37%	1	3%	35
Saare maakond	33	60%	20	36%	2	4%	55
Tartu maakond	133	41%	179	55%	16	5%	328
Valga maakond	13	48%	13	48%	1	4%	27
Viljandi maakond	20	34%	34	59%	4	7%	58
Võru maakond	18	49%	18	49%	1	3%	37
maakond pole teada	2	33%	3	50%	1	17%	6
kokku	800	52%	645	42%	79	5%	1524

2.4.3. Õppevorm

Õppevormi lõikes on vaadatud kandidaatide valikuid lähtuvalt sellest, kas kandidaat esitas avalduse päevasesse õppesse, õhtusesse või kaugõppesse või ei olnud tal õppevormi suhtes kindlat eelistust. SAISI andmestiku järgi vähenes päevase õppe kandidaatide arv 9% ja kaugõppe kandidaatide arv 3% (tabel 14). Samas on päevasesse ja kaugõppesse kandideerinute proportsioon kõigist kandidaatidest jäänud samasse suurusjärku: päevasesse õppesse kandideeris 2014. aastal 80% kandidaatidest (2013. aastal 78%) ning kaugõppesse 27% (2013. aastal 25%)¹¹.

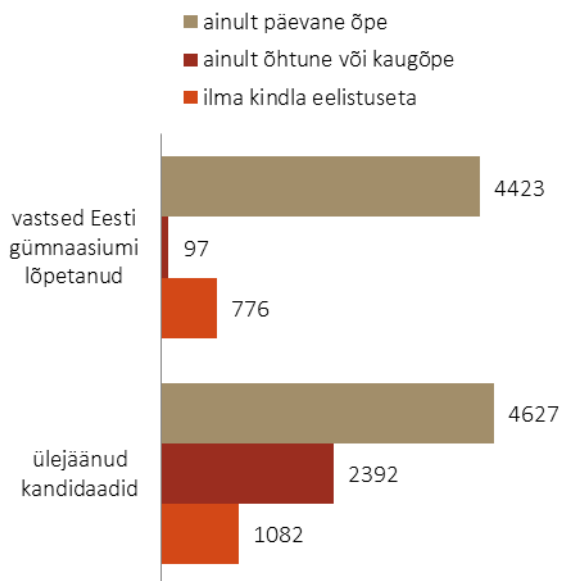
Tabel 14. Kandidaatide arv õppevormide lõikes 2013. ja 2014. aastal

konkursi õppevorm	2013		2014		muutus %
	arv	%	arv	%	
päevane	11704	78%	10688	80%	-9%
kaugõpe	3795	25%	3677	27%	-3%
õhtune õpe	420	3%	42	0%	-90%
õppevorm valitav	1677	11%	725	5%	-57%
kokku	15065	100%	13397	100%	-11%

Kui aasta tagasi esitas avalduse ainult päevase õppe konkurssidele 63% kandidaatidest (9600 isikut), siis 2014. aastal 68% kandidaatidest (9050 isikut). Ainult õhtuse või kaugõppe konkurssidele esitas avalduse aasta tagasi 17% kandidaatidest (2556 isikut), 2014. aastal 19% kandidaatidest (2489 isikut). 14%-l kandidaatidest ei olnud õppevormi suhtes kindlat eelistust.

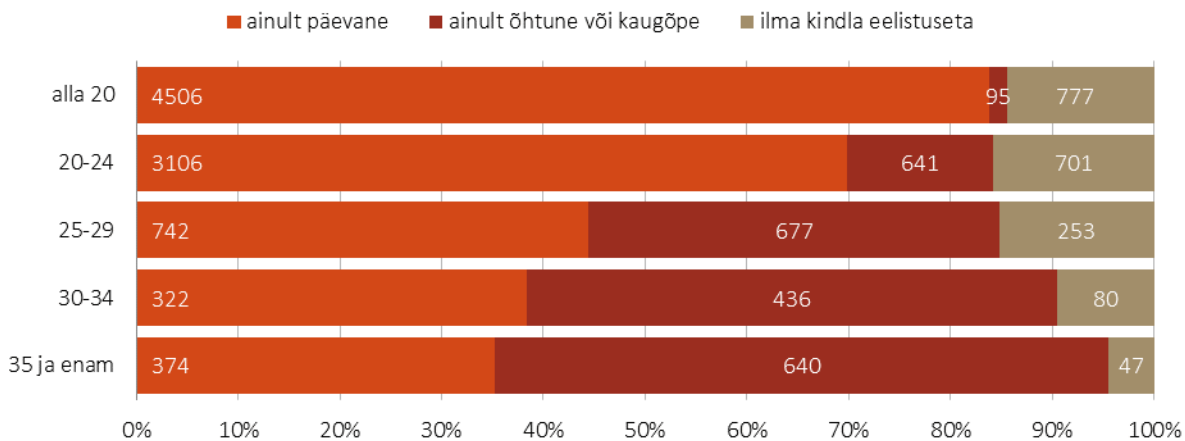
¹¹ Kahe aasta võrdlust mõjutab LVRKK otsus 2014. aastal läbi viia eraldi konkursid päevasesse ja kaugõppesse, 2013. aastal kasutas õppeasutus päevase ja kaugõppe vastuvõtuks ühiseid konkursse. Kui LVRKK oleks ka 2014. aastal kasutanud päevase ja kaugõppe vastuvõtuks eraldi konkursse, oleks kandidaatide arvu vähenemine nii päevases õppes kui ka kaugõppes olnud eeldatavasti mõnevõrra suurem kui andmestikust tulenev erinevus.

Ainult päevasesse õppesse kandideeris 84% kõigist vastsetest gümnaasiumilõpetanutest ning 57% ülejäänud kandidaatidest. Viimastest 30% kandideeris vaid õhtuse või kaugõppe konkurssidele, vastsete gümnaasiumilõpetanute seas oli vastav osakaal 2% (joonis 31).

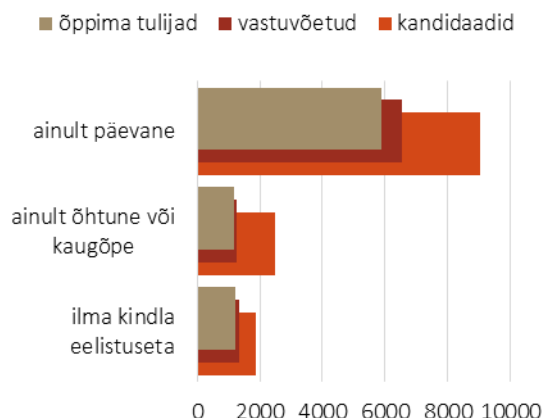
Joonis 31. Kandidaatide arv valitud õppevormi lõikes (n=13 397)

Vanuse lõikes joonistub välja, et kuni 25aastased kandideerisid peamiselt päevasesse õppevormi, kuid üle 25aastaste seas võib lugeda eelistatunaks õhtust õpet või kaugõpet (joonis 32).

Joonis 32. Kandidaatide jaotus valitud õppevormi ja vanuse lõikes (n=13 397)

Ainult päevase õppe kandidaatidest osutus vastuvõetuks 72%, ainult õhtusesse või kaugõppesse kandideerinutest 51%. Õppima tulijate osakaal vastuvõetutest päevasesse ja õhtusesse või kaugõppesse vastuvõetutel olulisel määral ei erinenud (joonis 33).

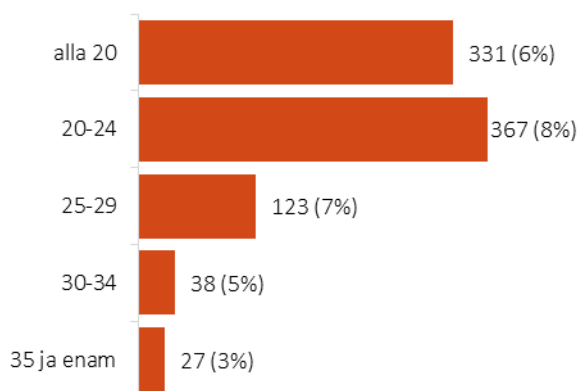

Joonis 33. Kandidaatide, vastuvõetute ja õppima tulijate arv õppevormi lõikes (n=13 397)

2.4.4. Õpingutest loobumine

Võrreldes 2013. aastaga on vähenenud kõigist õppekohtadest loobujate osakaal. Vastuvõetute hulgas oli 886 isikut (375 meest, 511 naist), kes loobusid kõigist kõrghariduse esimese astme õppekohtadest, kuhu nad vastu võeti. Seega 10% kõigist vastuvõetutest loobus õpingutest. (2013. aastal oli loobujaid 13% ehk 1448 isikut). SAISI andmete põhjal saab öelda, et vähemalt 55 isikut nendest tuli siiski õppima, aga magistriõppesse. Osa loobumisi võivad olla seletatavad välismaa kõrgkooli siirdumisega või astumisega mõnda Eesti kõrgkooli, mille vastuvõtt ei toimunud SAISI kaudu. Täpsemad andmed loobumiste selgitamiseks puuduvad.

Loobujad esitasid kandideerimisel keskmiselt 2,5 avaldust (2013. aastal 2,8), mis ei erinenud kõigi kandidaatide keskmisest (2,4). 38% kõigist loobujatest ehk 335 isikut oli sisseastumisel esitanud ainult ühe avalduse (2013. aastal 34% ehk 497 isikut), 27% ehk 238 isikut kaks avaldust, kusjuures 160 neist võeti vastu mõlemale õppekohale. Neid, kes kandideerisid rohkem kui viiele õppekohale, oli kõigist õppekohtadest loobujate seas 63.

Joonis 34. Vastuvõetud, kuid kõigist õppekohtadest loobunud isikute osakaal kõigist vastuvõetutest vanuserühmade lõikes (n=886)

Vanuserühmade lõikes oli kõige suurem loobujate osakaal 20–24aastaste vastuvõetute hulgas, kellest 8% loobus kõigist oma õppekohtadest (joonis 34). Vastsete gümnaasiumilõpetanute hulgas oli kõigist

õppekohtadest loobujaid 7% vastuvõetutest (324 isikut), samas ülejäänud vastuvõetute hulgas oli loobujate osakaal 12% (562 isikut).

Kui vaadata loobumisi õppekoha finantseerimise lõikes, siis ainult tasulistele kohtadele vastuvõetutest loobus õpingutest 28% ehk 29 isikut (2013. aastal 32% ehk 48 isikut). Tasuta kohtadele vastuvõetutest loobus õpingutest 9% ehk 857 isikut, sh 39 isikut, kes võeti vastu nii tasulisele kui tasuta õppekohtadele (2013. aastal loobus tasuta õpingutest 13% ehk 1400 isikut).

2.5. KONKURSIPOHISED ERISUSED

Konkursipõhiste erisuste all on vaadeldud esitatud avalduste ja õppekohtade arvu, õppekohtade täituvust ning sisseastumiseksamite ja matemaatika riigieksami mõju vastuvõtule. Lisaks on võrreldud avalduste arvu muutust ESF programmi Primus stipendiumiga õppekavadel ning antud ülevaade õppimatuleku kinnitamise ajalisest teljest. Kui kandidaate puudutavas ülevaates on keskendutud ainult eesti taustaga kandidaatidele, siis konkursside võrdlemisel on arvesse võetud kõik kandideerivad avaldused, sh ka mitte-eesti taustaga kandidaatide avaldused. Konkursipõhiste erisuste väljatoomisel keskendutakse eeskätt tasuta vastuvõtule.

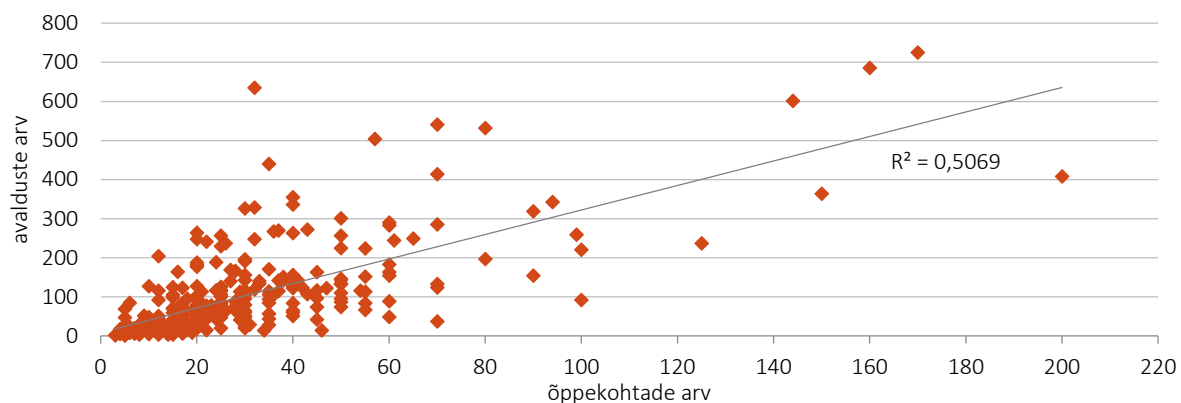
2.5.1. Avaldused ja õppekohad

2014. aasta SAISi andmestiku põhjal avati kõrghariduse esimese astme vastuvõtuks 369 konkurssi, millele kandideeriti 33 125 avaldusega. Avalduste ja õppekohtade arvu ning täituvuse võrdlemisel 2013. ja 2014. aastal on lisaks arvestatud Eesti Infotehnoloogia Kolledži kaugõppe konkurssi õppeasutuselt saadud andmete alusel, mille järgi esitati 90 tasuta õppekohale 412 avaldust ning kõik õppekohad täideti.

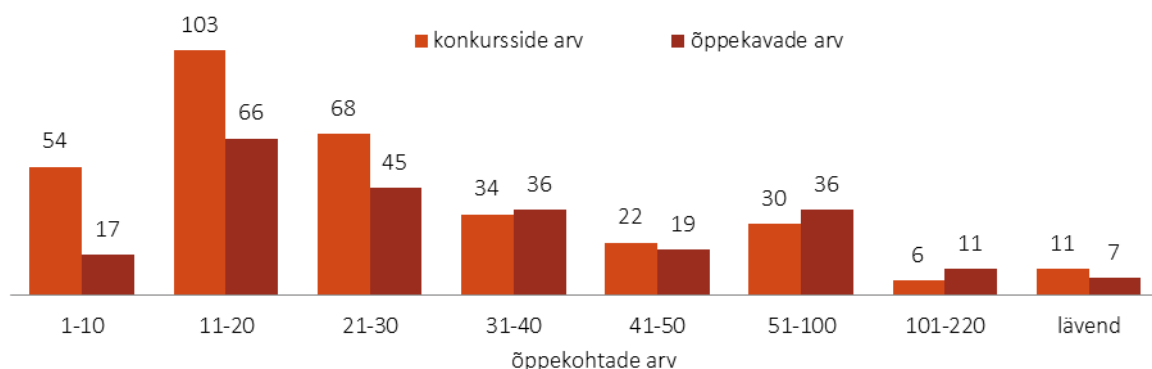
Kokku esitati kandideerimiseks **33 537** avaldust. Võrreldes eelmise aastaga on avalduste arv vähenenud 17% (6744 avalduse võrra). Keskmiselt esitati ühe konkursi kohta 90 avaldust. Kõige enam avaldusi (725) esitati Eesti Infotehnoloogia Kolledži konkursile, millega võeti üliõpilasi vastu kolmele erinevale õppekavale. Õppekavadest populaarseim oli TÜ arstiteaduse õppekava, millele kandideeriti kokku 686 avaldusega. Ainult üks kandideeriv avaldus oli kolmel tasulisel ja ühel täiendava vastuvõtu konkursil. Ühel konkursil ei olnud ühtegi kandideerivat avaldust.

Tasuta konkurssidele esitati kokku 32 566 avaldust ehk 97% kõigist avaldustes. Tasuliste konkursside avaldusi oli SAISis 971. Kuna tasuliste konkursside avaldused ei ole SAISis täiel määral esindatud (DA kaudu esitatud välismaalaste avaldused ei ole kõik SAISi üle toodud ning EBS ja Euroakadeemia ei lisanud kõiki avaldusi SAISi), vaadatakse järgnevalt avalduste arvu ainult tasuta konkurssidel. Lisas 5 on välja toodud erinevate taustatunnuste lõikes avalduste arvud 2013. ja 2014. aastal ning 2014. aasta konkursside keskmine, mediaan, minimaalne ja maksimaalne avalduste arv SAISi andmestiku põhjal.

Avalduste arv konkursil on mõõdukas korrelatsioonis õppekohtade arvuga ($R^2=0,5069$), st üldiselt on suurem õppekohtade arv seotud suurema avalduste arvuga (joonis 35). Keskmine õppekohtade arv tasuta konkurssidel oli 30, seejuures maksimaalne 200 (TTÜ informaatika) ning minimaalne 3 (Tallinna Tehnikakõrgkoolil oli kaks eraldi konkurssi kutseharidusliku taustaga kandidaatide vastuvõtuks). Kõige enam oli 11-20 õppekohaga konkursse (31% tasuta konkurssidest), kuni 30 õppekohta oli 69% konkurssidest ning üle 50 õppekoha 11% konkurssidest. Joonis 36 on konkursside jaotusele lisaks välja toodud õppekavade jaotus õppekohtade arvu järgi. Kuna 237st tasuta vastuvõtuga õppekavast 53-l võeti vastu mitme konkursiga, on keskmine õppekohtade arv õppekava kohta suurem (39 õppekohta). Enim õppekohti (219) oli TÜ õigusteaduse õppekaval ning kõige vähem õppekohti (5) EKA stsenograafia õppekaval. Kuni 20 õppekohta oli 35%-l tasuta vastuvõtuga õppekavadest, 21-30 õppekohta 19% õppekavadest, 31-50 õppekohta 23%-l ning üle 50 õppekoha samuti 23% õppekavadest. Lävendipõhine vastuvõtt toimus 3%-l konkurssidest ja õppekavadest.

Joonis 35. Õppekohtade ja avalduste arv tasuta konkurssidel, millel toimus vastuvõtt pingerea alusel (n = 317)

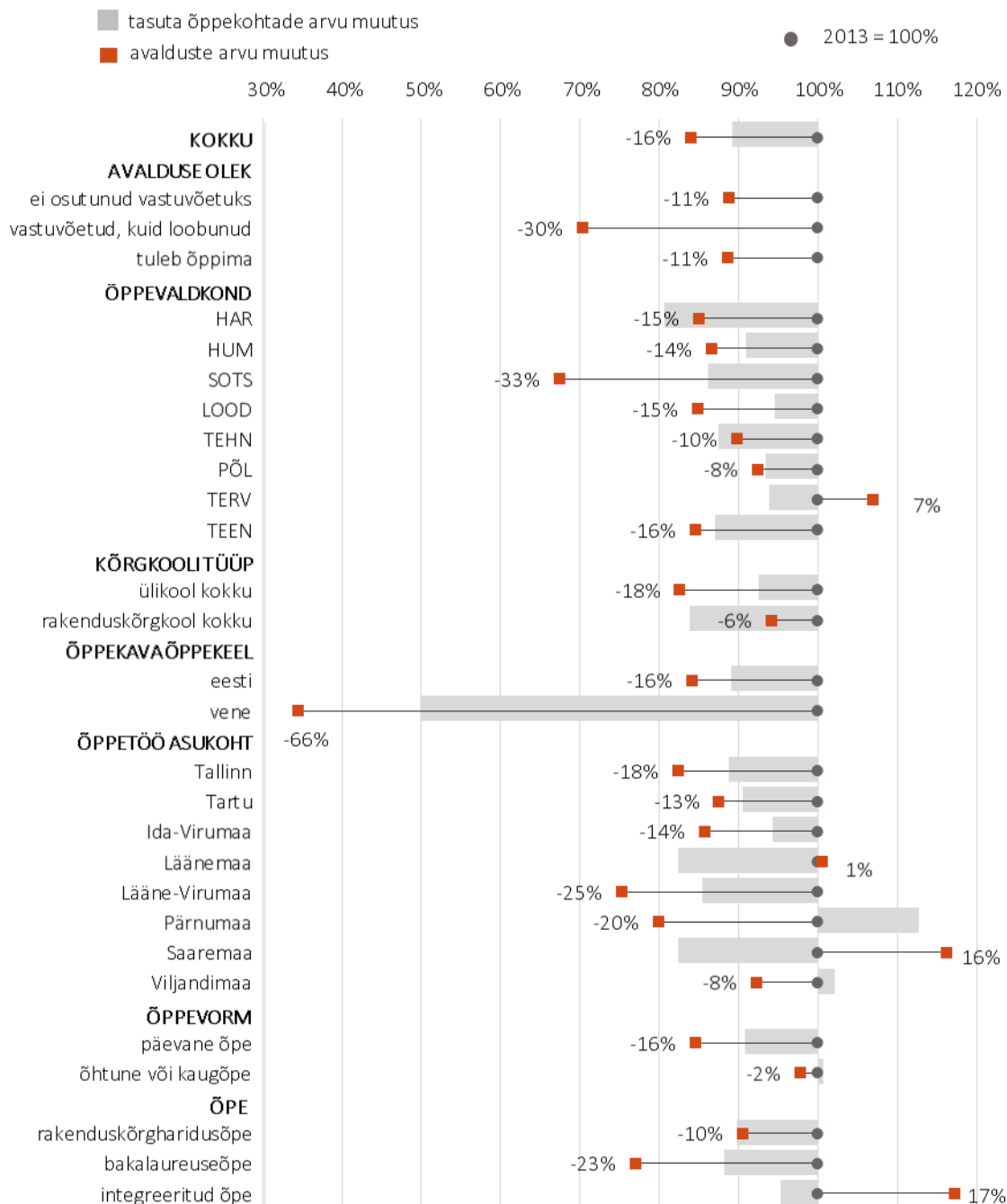
Joonis 36. Tasuta konkursside (n=328) ja õppekavade (n=237) jaotus õppekohtade arvu järgi

Avalduste arv tasuta konkurssidel vähenes 16% (2013. aastal 38 846, 2014. aastal 32 566). Avalduste arvu languse taga on eeskätt kandideerimise vähenemine ülikoolidesse, kuhu esitati eelmise aastaga võrreldes 18% vähem avaldusi, seejuures õppekohtade arv vähenes ülikoolides 8%. Rakenduskõrgkoolidesse esitatud avalduste arv vähenes 6% võrra, õppekohtade arv 16% (joonis 37). Rakenduskõrgkoolidesse esitati 30% (n=9776) ning ülikoolidesse 70% (n=22 790) avaldustest. Tasuta õppekohtadest olid 22% (n=2047) rakenduskõrgkoolide ning 78% (n=7069) ülikoolide õppekohad.

53% (n=17 381) avaldustest esitati bakalaureuseõppe konkurssidele, 40% (n=13 048) avaldustest rakenduskõrgharidusõppe konkurssidele ning 7% (n=2137) integreeritud õppe konkurssidele. Kui võrrelda avalduste jaotust **õpete** löikes õppekohtade jaotusega, kandideeriti vähem bakalaureuseõppesse, kus oli 59% tasuta õppekohtadest, ning rohkem rakenduskõrghariduse õppekavadele, kus oli 34% õppekohtadest. Avalduste osakaal integreeritud õppekavadel vastas õppekohtade osakaalule (7%). 2013. aastaga võrreldes kasvas avalduste arv ainult integreeritud õppe õppekavadel, kuhu esitati 17% enam avaldusi. Bakalaureuseõppe konkurssidel vähenes avalduste arv 23%, rakenduskõrgharidusõppe konkurssidel 10%.

Päevase **õppevormiga** konkurssidele esitati kokku 26 890 avaldust (83%), kaugõppe konkurssidele 4951 avaldust (15%) ning ühele konkursile, millel kandidaat võis valida päevase ja õhtuse õppe vahel, 725 avaldust (2%). Erinevalt 2013. aastast ei toimunud tasuta vastuvõttu õhtusesse õppesse. Suurim protsentuaalne muutus avalduste arvus (vähenemine 63%) toimus konkurssidel, millel ei olnud õppevorm üheselt määratud ning kandidaat sai valida, kas soovib asuda päevasesse või mittepäevasesse õppesse. Languse taga oli LVRKK otsus kasutada sel aastal määramata õppevormiga konkursside asemel eraldi konkursse päevasesse ja

kaugõppesse vastuvõtul¹². Nii avalduste kui ka õppekohtade arvu muutus kaugõppes ja päevases õppes kahe aasta võrdluses erineb sellest, kui õppeasutus oleks jätkanud päevase ja kaugõppe vastuvõttu ühiste konkurssidega. SAISI andmete põhjal on õppekohtade arv päevases õppes vähenenud 9%, kuid avalduste arv 16%. Kaugõppe konkurssidel on nii õppekohtade kui ka avalduste arv kasvanud 6%. Kaugõpet ja õhtust õpet koos vaadates on õppekohtade arv kasvanud 1%, kuid avalduste arv vähenenud 2%.

Joonis 37. 2014. aasta avalduste ja tasuta õppekohtade arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

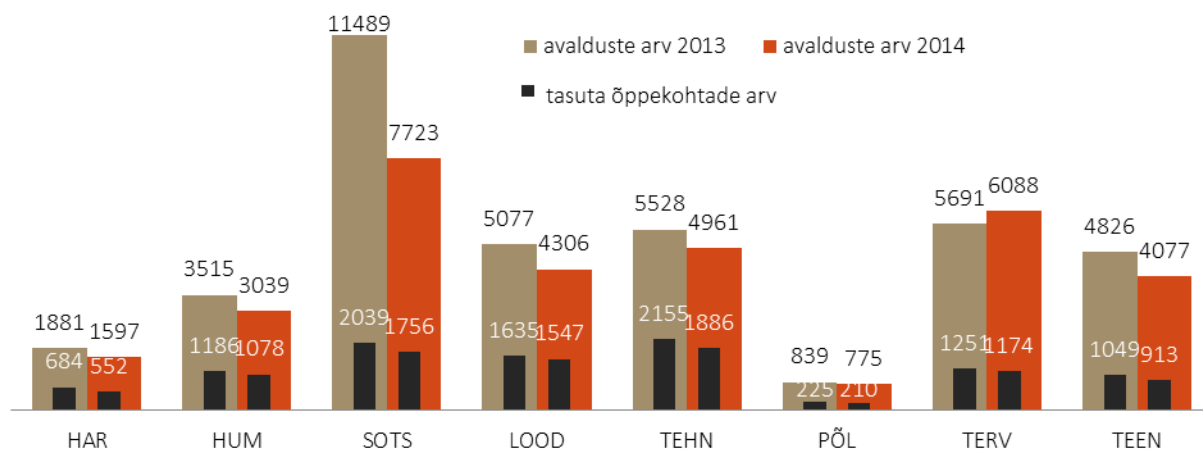
¹² 2013. aastale esitati LVRKK määramata õppevormiga konkurssidele kokku 1141 avaldust, 2014. aastal 799 avaldust: 245 päevasesse õppesse ning 554 kaugõppesse. Õppekohti oli 2013. aastal 345, 2014. aastal 115 päevase õppe õppekohta ning 170 kaugõppe õppekohta.

Õppetöö asukoht. Enam kui pooled avaldustest (55%, n=17 842) esitati Tallinnas toimuva õppetööga konkurssidele, 35% avaldustest (n=11 484) Tartu konkurssidele. Teistest õppetöö asukohtadest esitati enim avaldusi Lääne-Virumaa (n=1062), Ida-Virumaa (n=845) ja Pärnumaa konkurssidele (n=685). Avalduste arv vähenes kõigis õppetöö asukohtades peale Saaremaa, kus avalduste arv oli küll väike (n=136), kuid suurem kui eelmisel aastal (n=117). Protsentuaalselt kahanes avalduste arv enim Lääne-Virumaal (25%), Pärnumaal (20%) ning Tallinnas (18%). Tartu konkurssidele esitati avaldusi 13% võrra vähem.

Õppekohtade arvu jaotus vastab üldjoontes avalduste arvu jaotusele: 54% õppekohtadest avati Tallinna konkurssidel, 34% Tartu konkurssidel ning ülejäänud 12% teistes õppetöö asukohtades. Õppekohtade arv vähenes kõikjal peale Pärnu, kus 2014. aastal avas Tallinna Tervishoiu Kõrgkool õppegrupi õdede koolitamiseks, ning Viljandi, kus õppekohti oli 2014. aastal 3 võrra rohkem. Protsentuaalselt enim vähendati õppekohti Läänemaal ja Saaremaal (18%), kuid arvuliselt Tallinnas (621 õppekoha võrra, õppekohtade arv 2014. aastal 4934) ning Tartus (321 õppekoha võrra, õppekohtade arv 2014. aastal 3082).

Õppevaldkondadest oli eelmise aastaga võrreldes ainuke n-ö võitja TERV valdkond, kuhu sel aastal esitati 7% enam avaldusi (2013. aastal 5691, 2014. aastal 6088 avaldust), seejuures vähendati TERV valdkonnas õppekohtade arvu 6% võrra (1251-lt 1174-le). Ülejäänud õppevaldkondades avalduste arv vähenes, samuti vähendati õppekohti kõigis valdkondades. Enim kärbiti õppekohti HAR valdkonnas (19%), kõige vähem PÕL valdkonnas (7%), TERV valdkonnas (6%) ning LOOD valdkonnas (5%). Õppekohtade arv oli 2014. aastal suurim TEHN valdkonnas (1886 õppekohta), järgnesid SOTS valdkond (1756 õppekohta) ning LOOD valdkond (1547 õppekohta).

Suurim avalduste arvus kaotaja oli SOTS valdkond, kuhu esitati 33% võrra vähem avaldusi (2013. aastal 11 489, 2014. aastal 7723 avaldust), samas kui õppekohti vähendati 14%. Sellegipoolest esitati SOTS valdkonda kõige enam avaldusi (7723 avaldust, 24%). Avalduste arv kahanes õppekohtade arvust oluliselt enam ka LOOD valdkonnas (avaldusi vähem 15%, õppekohti 5%) (joonis 37, joonis 38).

Joonis 38. Tasuta õppekohtade ja neile esitatud avalduste arv õppevaldkondade lõikes 2013. ja 2014. aastal

2.5.2. Õppekohad ja nende täitmine

Õppeasutused täitsid õppekohti (1) pingerea alusel ehk lähtuvalt õppekohtade arvust või (2) lävendipõhiselt ehk lähtuvalt punktisummast, mis tagab vastuvõtu. Lisaks kasutati näiteks Tartu Ülikoolis kombineeritud süsteemi, kus kehtestatud oli nii lävend kui ka õppekohtade arv, ning kui lävendi ületajatega kõiki õppekohti ei täidetud, siis võeti pingerea alusel vastu lävendit mitteületanud kandidaate. Kuna SAISis ei olnud võimalik konkursile samaaegselt lisada õppekohtade arvu ning lävendit, saab eraldi välja tuua vaid need konkursid, kus kasutati ainult lävendit.

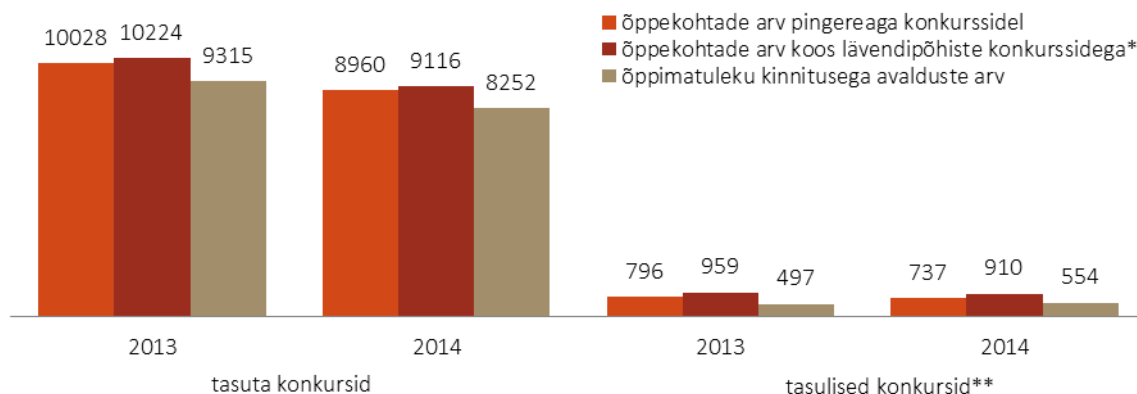
Õppekohtade arvestamisel on pingereaga konkurssidel lähtutud põhivastuvõtu¹³ konkursi õppekohtade arvust, lävendipõhistel konkurssidel on õppekohtade arv võrdsustatud õppimatuleku kinnitusega avalduste arvuga. Õppekohtade täitmist on vaadeldud erinevate taustatunnuste lõikes üldistatuna, st, et kui mõnel konkursil oli ületäituvus ja mõnel teisel alatäituvus, siis üldarvestuses need tasakaalustasid üksteist.

Pingerea alusel võeti üliõpilasi vastu 352 konkursil (95% konkurssidest). Õppekohtade arv pingereaga konkurssidel oli kokku 10 447: 8960 õppekohta (86%) tasuta konkurssidel ning 1487 õppekohta (14%) tasulistel konkurssidel. **Lävendipõhist** vastuvõttu kasutati 12 õppekava 17 konkursil. 2013. aastaga võrreldes pole lävendipõhise vastuvõttuga õppekavade arv muutunud. Lävendipõhise vastuvõttuga täideti kokku 329 õppekohta: 156 õppekohta tasuta konkurssidel ja 173 õppekohta tasulistel konkurssidel. Eelmise aastaga võrreldes suurenes tasuta õppekohtadele õppima tulijate arv. 2013. aastal kinnitas lävendipõhise konkursiga õppekavadel õppimatuleku 359 isikut, sh 196 tasuta õppekohtadel ja 163 tasulistel õppekohtadel (tabel 15).

Tabel 15. Õppekavade ja õppima tulijate arv lävendipõhise vastuvõttuga konkurssidel 2013. ja 2014. aastal

finantseerimine	õppevaldkond	õppekavade arv	õppima tulijate arv	
			2013	2014
tasuline	HUM	3	70	58
	SOTS	2	93	115
tasuline kokku		5	163	173
tasuta	HAR	1	27	21
	LOOD	5	133	127
	TEEN	1	36	8
tasuta kokku		7	196	156
kokku		12	359	329

2014. aastal oli tasuta õppekohti 9116 (pingereaga konkursside õppekohtadele on liidetud ka lävendipõhise vastuvõttuga õppima tulijate avaldused) ning neist täideti 8252 ehk 91%. Ka aasta varem oli tasuta õppekohtade täitmise määr 91% (joonis 39).

* Lävendipõhistel konkurssidel on õppekohtade arv võrdne "Tuleb õppima" olekus avaldustega.

** Tasuliste konkursside seast on välja jäetud Euroakadeemia konkursid, millele vastuvõtuotsuseid SAISis ei tehtud (õppekohtade arv 2013. ja 2014. aastal 750).

Joonis 39. Õppekohtade ja õppimatuleku kinnitusega avalduste arv tasuta ja tasulistel konkurssidel 2013. ja 2014. aastal

Tasuliste õppekohtade täitmise arvestusest on välja jäetud kõik Euroakadeemia tasulised konkursid 750 õppekohaga. Kuna Euroakadeemia ei teinud SAISis vastuvõtuotsuseid (st ei märkinud kandidaate vastuvõetavaks ega eeldanud vastuvõetutelt õppimatuleku kinnitamist SAISis), moonutaks nende õppekohtade

¹³ Õppekohtade arvestamisel on välja jäetud täiendavaks vastuvõtuks seadistatud konkursside õppekohtade arv.

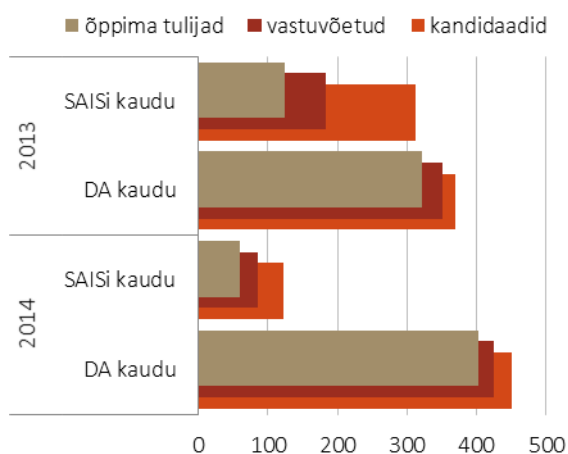
arvestamine oluliselt tasuliste õppekohtade täitmise määra. Ilma Euroakadeemia konkurssideta oli tasuliste õppekohtade arv 2014. aastal 910, millest täideti 554 ehk 61%. Aasta varem oli tasuliste õppekohtade täitmise määr 52% (959 õppekohast täideti 497) (joonis 39).

Avaõiguslike ülikoolide tasulistel konkurssidel oli õppekohtade täitmise määr 2014. aastal 81% (570 õppekohast 462), seejuures kolmes õppeasutuses (EKA, EMÜ, TÜ) täideti vähemalt 90% õppekohtadest ning TLÜs toimus vastuvõtt lävendipõhiselt (õppekohtade arv võrdus õppima tulijate arvuga). 2013. aastal täideti 75% avaõiguslike ülikoolide tasulistest õppekohtadest (tabel 16).

Tabel 16. Õppekohtade ja õppimatuleku kinnitusega avalduste arv avaõiguslike ülikoolide tasulistel konkurssidel 2013. ja 2014. aastal

Õppeasutus	2013			2014		
	Õppekohad	Õppimatuleku kinnitusega avalduste arv	osakaal	Õppekohad	Õppimatuleku kinnitusega avalduste arv	osakaal
Eesti Kunstiakadeemia	15	5	33%	12	11	92%
Eesti Maaülikool	30	25	83%	30	32	107%
Tallinna Tehnikaülikool	350	215	61%	305	198	65%
Tallinna Ülikool	163	163	100%	173	173	100%
Tartu Ülikool	41	40	98%	50	48	96%
kokku	599	448	75%	570	462	81%

Avaõiguslike ülikoolide tasulistele konkurssidele tulijate seas on suurenenud DA kaudu kandideerinute arv ja osakaal. DA kaudu kandideerisid reeglina välisüliõpilased (Eesti isikukoodiga kandidaate oli DA kaudu kandideerinute seas 2014. aastal kaks). Kõiki avaldusi Dast SAISi üle ei tooda, seega ei saa SAISi andmestiku põhjal teha järeldusi välisüliõpilaste kandideerimise ja õppekoha vastuvõtmise või loobumise kohta, küll aga Eesti ja välisriigi taustaga õppima tulijate osakaalu kohta. Kui 2013. aastal moodustasid DA kaudu avalduse esitanud 72% õppima tulijatest, siis 2014. aastal 87% (joonis 40).

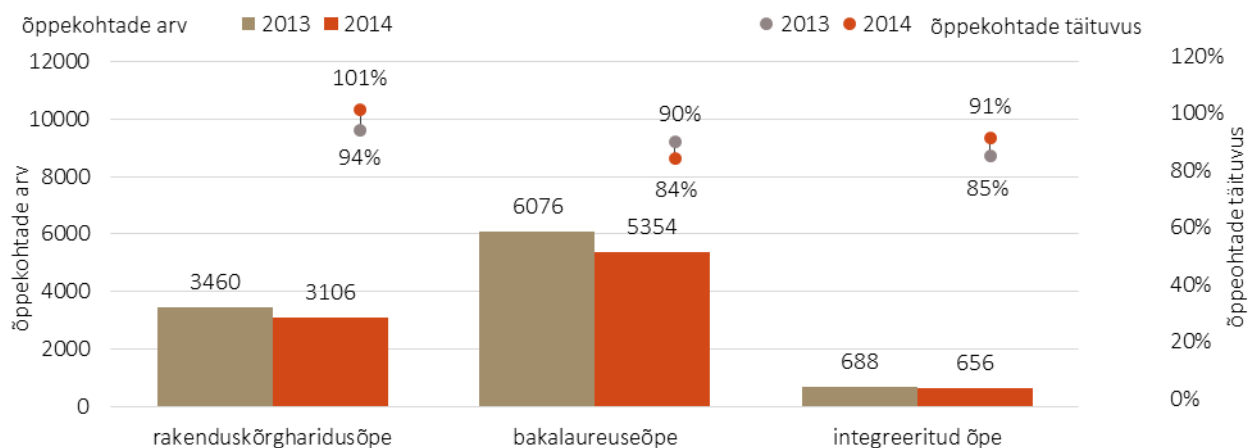

Joonis 40. Isikute arv avaõiguslike ülikoolide tasulistel konkurssidel 2013. ja 2014. aastal SAISis esitatud ning Dast SAISi üle toodud avalduste põhjal

Tasuta õppekohtade täitmist on vaadatud kõigi õppeasutuste lõikes, kus oli vähemalt üks tasuta konkurss (kõik õppeasutused, välja arvatud Euroakadeemia). Õppeasutused vähendasid õppekohti 2013. aastaga võrreldes 11% (10 224-lt 9116-le). Samas suurusjärgus (11%) vähenes ka õppimatuleku kinnitustega avalduste arv (9315-lt 8252-le) (vt ka lisa 6).

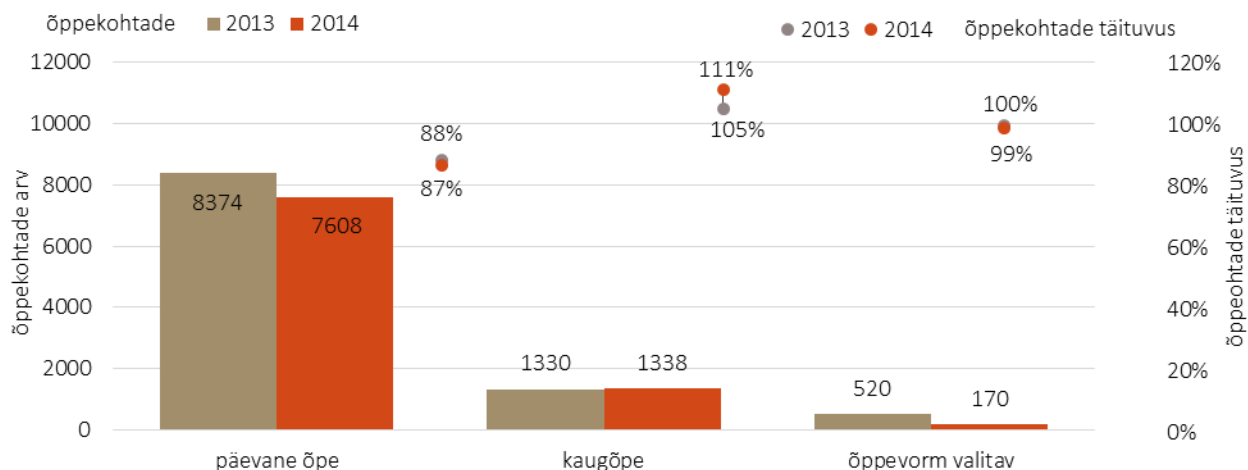
Õppekohtade täitmisel olid edukamad **rakenduskõrgkoolid**. Kui ülikoolides oli õppekohtade täitmise määr 2014. aastal 87%, siis rakenduskõrgkoolidesse võeti vastu ja kinnitas õppimatuleku enam isikuid, kui oli

õppekohti (102%). Ka õpete lõikes saab välja tuua, et rakenduskõrghariduse õppekavadel ületas õppimatuleku kinnitusega avalduste arv õppekohtade arvu (101%). Bakalaureuseõppe õppekohtadest täideti 84%, integreeritud õppe õppekohtadest 91%. Kahe aasta võrdluses on rakenduskõrghariduses ja integreeritud õppes õppekohtade täituvus suurenenud ning bakalaureuseõppes vähenenud (joonis 41).

Joonis 41. Tasuta õppekohtade arv ja nende täitmine õpete lõikes 2013. ja 2014. aastal

Keerulisem on täita õppekohti päevases **õppevormis**. Päevase õppe õppekohtadest täideti 87% (eelmisel aastal 88%), samas kui kaugõppe konkurssidel ületas sarnaselt 2013. aastaga õppimatuleku kinnitamisega avalduste arv õppekohtade arvu – 2014. aastal oli 1338 õppekoha kohta oli 1487 õppimatuleku kinnitust, st täideti 11% õppekohti enam, kui neid vastuvõtuks avati. Samuti täideti õppekohad juhul, kui kandidaat sai avaldust esitades valida päevase ja muu õppevormi vahel (joonis 42).

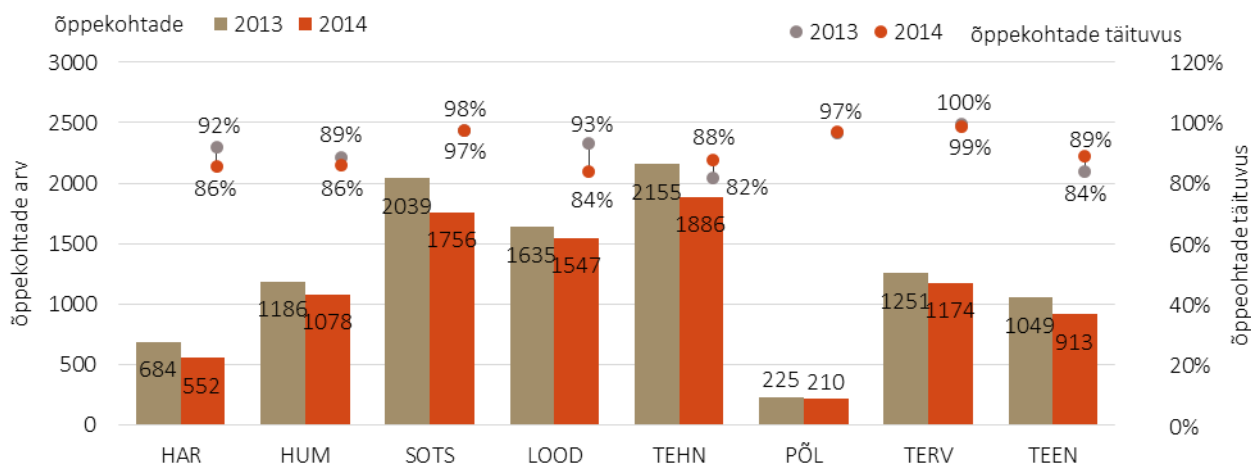

Joonis 42. Tasuta õppekohtade arv ja nende täitmine õppevormide lõikes 2013. ja 2014. aastal (kaugõppena on arvestatud 2013. aastal ka õhtuse õppe 65 õppekohta, 2014. aastal õhtusesse õppesse tasuta vastuvõttu ei toimunud)

Kõige edukamalt täitusid õppekohad Terv **valdkonnas** (99% õppekohtadest), SOTS valdkonnas (98%) ning PÕL valdkonnas (97%). Neis kolmes valdkonnas oli ka eelmisel aastal õppekohtade täitmise määr saja protsendi lähedal (joonis 43).

Kaks valdkonda, kus õppekohtade täitmine eelmise aastaga võrreldes paranes, olid TEHN ning TEEN valdkond. Mõlemas valdkonnas vähendati 2014. aastaks õppekohti veidi rohkem kui kümnendiku võrra. TEHN valdkonnas täideti 88% (2013. aastal 82%) õppekohtadest ning TEEN valdkonnas 89% (2013. aastal 84%) õppekohtadest.

Kõige suuremad kaotajad kahe aasta võrdluses olid LOOD valdkond 84%-lise õppekohtade täituvusega (2013. aastal 93%) ning HAR valdkond 86%-lise õppekohtade täituvusega (2013. aastal 92%). Seejuures HAR valdkonnas vähendati kõige enam ka õppekohti (19%, kuid õppima tulijate arv vähenes 2013. aastaga võrreldes 25%). LOOD valdkonnas oli õppekohtade vähenemine valdkondadest kõige väiksem (5%, kuid õppima tulijate arv vähenes 15%). Õppekohti täideti mõnevõrra vähem ka HUM valdkonnas (2014. aastal 86%, 2013. aastal 89%).

Joonis 43. Tasuta õppekohtade arv ja nende täitmine õppevaldkondade lõikes 2013. ja 2014. aastal

Õppekohtade täituvust **õppekavagruppides** on vaadatud eraldi päevase õppe konkurssidel ning mittepäevase õppe konkurssidel (kaugõpe, valitav õppevorm, 2013. aastal ka õhtune õpe) (joonis 44, lisa 7). Kahe aasta võrdluses on kõige stabiilsem olnud vastuvõtt PÕL valdkonda. **Veterinaaria** õppekavagrupis täideti mõlemal aastal kõik õppekohad (mõlemal aastal õppekohti 30) ning **põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse** õppekavagrupis peaaegu kõik õppekohad (2013. aastal 96% õppekohtadest, 2014. aastal 97% õppekohtadest), seejuures vähendati õppekohtade arvu 8% (195-lt 180-le).

Tervise ja heaolu valdkonnas on tugeva positsiooniga **meditsiini** ja **tervishoiu** õppekavagrupp, kus õppekohtade täituvus on mõlemal aastal olnud vähemalt 99%-line. Mõlemas õppekavagrupis muutus õppekohtade arv vähe: meditsiini õppekavagrupis kasvas 6% (254-lt 270-le) ning tervishoiu õppekavagrupis kahanes 5% (577-lt 548-le). **Sotsiaalteenuste** õppekavagrupis oli 2014. aastal õppekohtade täituvus madalam kui 2013. aastal, seejuures täitmata jäi õppekohti päevase õppe konkurssidel, kus 2013. aastal oli õppekohtade täituvus 94%, kuid 2014. aastal 87% (õppekohti vastavalt 157 ja 149). Sotsiaalteenuste õppekavagrupi kaugõppe konkurssidel kinnitati õppimatulekut enamatel õppekohtadel, kui õppeasutustes esialgselt loodi (2014. aastal 207 õppekohta, õppekohtade täituvus 102%).

SOTS õppevaldkonnas oli üldine õppekohtade täituvus mõlemal aastal samuti väga kõrge (2013. aastal 98%, 2014. aastal 97%), kuid õppekavagruppides oli kahe aasta võrdluses nii võitjaid kui ka kaotajaid. Kõige tugevama positsiooniga olid valdkonnas **psühholoogia, õiguse** ning **ärinduse ja halduse** õppekavagrupid, kus õppekohtade täituvus ületas 100%. Seejuures oli ärinduse ja halduse õppekavagrupi päevase õppe konkurssidel 2014. aastal õppekohtade täituvus madalam kui aasta varem (vastavalt 91% ja 96%), kuid mittepäevase õppe konkurssidel täideti kolmandiku võrra enam õppekohti (2014. aastal õppekohti 305, õppekohtade täituvus 130%). Õppekohtade täituvus vähenes **ajakirjanduse ja infolevi** õppekavagrupis (102%-lt 90%-le). **Sotsiaalteaduste** õppekavagrupis oli õppevaldkonna suurim langus – 2014. aastal täideti 66% õppekohtadest, 2013. aastal 90%. Õppeasutused vähendasid sotsiaalteaduste õppekavagrupis kahe aasta võrdluses õppekohti 17% (365-lt 303-le), kuid õppima tulijate arv vähenes õppekavagrupis 38% (331-lt 206-le).

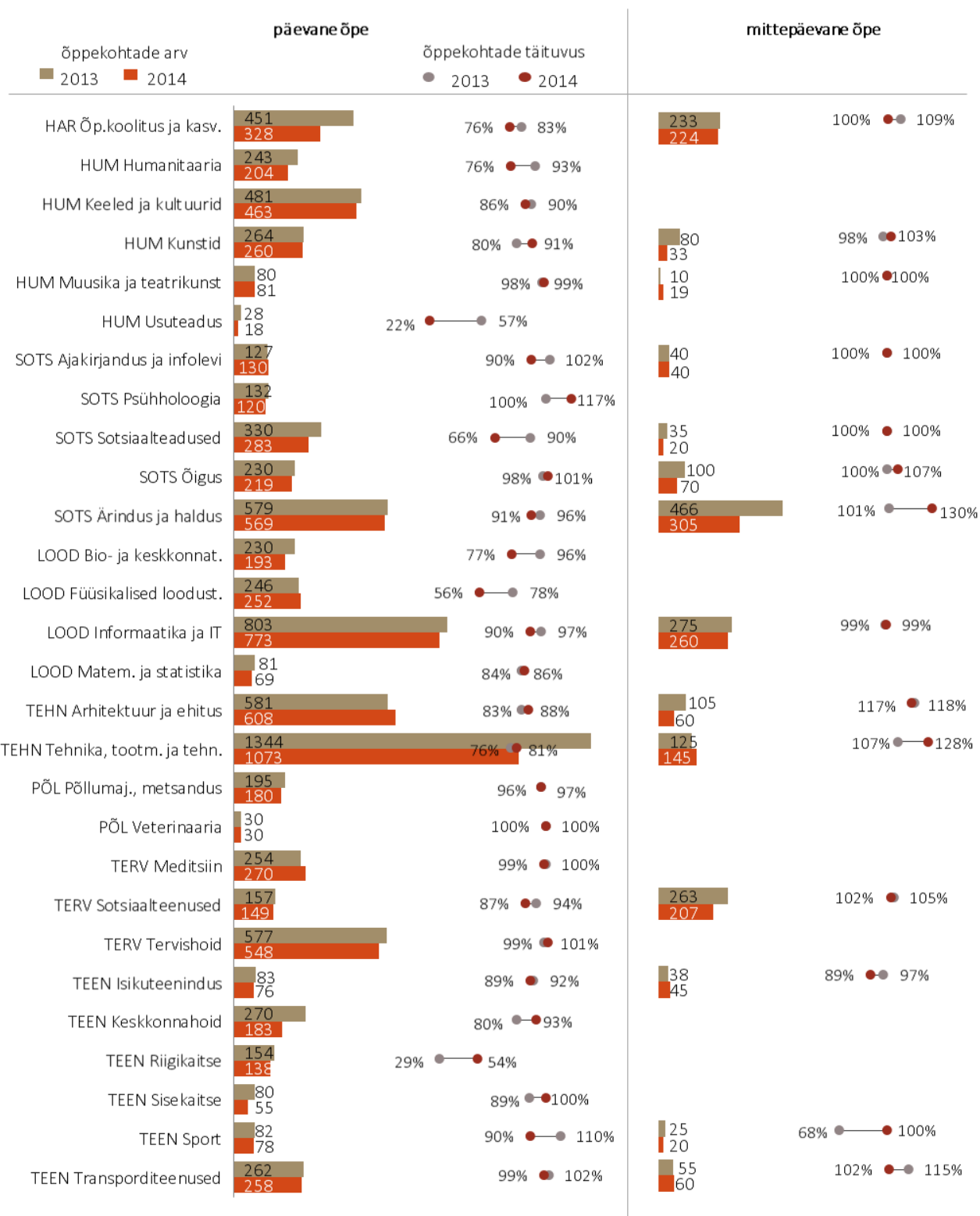
Kahe aasta võrdluses võib õppekohtade täituvuse poolest võitjaks pidada TEHN õppevaldkonda, kus nii **arhitektuuri ja ehituse** kui ka **tehnik, tootmise ja tehnoloogia** õppekavagrupis oli õppekohtade täitmise protsent 2014. aastal kõrgem kui aasta varem. Mõlema õppekavagrupi mittepäevase õppe konkurssidel oli samamoodi kui 2013. aastal õppimatuleku kinnitusi enam kui õppekohti – arhitektuuri ja ehituse õppekavagrupis oli õppekohtade täituvus 117% (õppekohti 60) ning tehnika, tootmise ja tehnoloogia õppekavagrupis 128% (õppekohti 145). Päevase õppe konkurssidel on õppekohtade täituvuse paranemisele tehnika, tootmise ja tehnoloogia õppekavagrupis kaasa aidanud õppekohtade arvu vähendamine (1344-lt 1073-le ehk 20%, õppekohtade täituvus 2013. aastal 76%, 2014. aastal 81%). Arhitektuuri ja ehituse õppekavagrupi päevase õppe konkurssidel tõusis nii õppekohtade arv kui ka nende täituvus (õppekohtade arv 581-lt 608-le ehk 5%, õppekohtade täituvus 83%-lt 88%-le).

TEEN õppevaldkonna õppekavagruppides õppekohtade täituvus samuti pigem paranes või jäi 2013. aastaga samasse suurusjärku. Kõik õppekohad täideti **sisekaitse** õppekavagrupis, kus 2014. aastal vähendati kolmandiku võrra õppekohtade arvu (80-lt 55-le), ning **transporditeenuste** õppekavagrupis, kus õppekohtade arv nii päevases kui mittepäevases õppes muutus vaid üksikute õppekohtade võrra (2014. aastal õppekohti 258 päevases ja 60 mittepäevases õppes). **Riigikaitse** ja **keskkonnahoiu** õppekavagrupis õppekohtade täituvus paranes: riigikaitse õppekavagrupis 29%-lt 54%-le, seejuures õppekohtade arv jäi samasse suurusjärku (2014. aastal 138 õppekohta). Keskkonnahoiu õppekavagrupis vähendati õppekohti 32% (270-lt 183-le) ning õppekohtade täituvus tõusis 80%-lt 93%-le. Õppekohtade täituvus langes kahe aasta võrdluses ning jäi 90% lähedale kahes grupis: **isikuteeninduse** õppekavagrupis oli 2014. aastal õppekohtade täituvus 89% nii päevases kui ka mittepäevases õppes; **spordi** õppekavagrupis langes täituvus päevase õppe konkurssidel 110%-lt 90%-le (õppekohti 2013. aastal 82, 2014. aastal 78), kuid mittepäevastel konkurssidel tõusis 68%-lt 100%-le (õppekohti 2013. aastal 25, 2014. aastal 20).

Kolme protsendi võrra (89%-lt 86%-le) vähenes õppekohtade täituvus HUM õppevaldkonnas, seejuures **humanitaaria** õppekavagrupis langes täituvus 93%-lt 76%-le ning **usuteaduse** õppekavagrupis 57%-lt 22%-le. Mõlemas õppekavagrupis vähendati ka õppekohtade arvu: humanitaarias 16% (243-lt 204-le) ning usuteaduses 36% (28-lt 18-le). Väike õppekohtade täituvuse langus oli ka **keelte ja kultuuride** õppekavagrupis (90%-lt 86%-le). **Muusika ja teatrikunsti** õppekavagrupis täideti nagu 2013. aastal peaaegu kõik õppekohad olenemata õppevormist (õppekohti 2014. aastal kokku 100). **Kunstide** õppekavagrupp oli ainuke HUM õppevaldkonnas, kus õppekohtade täituvus suurenes (80%-lt 91%-le päevase õppe konkurssidel ning 98%-lt 103%-le mittepäevase õppe konkurssidel).

Võrreldes 2013. aastaga õnnestus 2014. aastal vastuvõtt vähem HAR ja LOOD õppevaldkonnas. **Õpetajakoolituse ja kasvatusteaduste** õppekavagrupis kaugõppe konkurssidel täideti mõlemal aastal kõik õppekohad, kuid päevase õppe konkurssidel langes õppekohtade täituvus 83%-lt 76%-le, seejuures vähendati päevases õppes õppekohtade arvu 27% (451-lt 328-le).

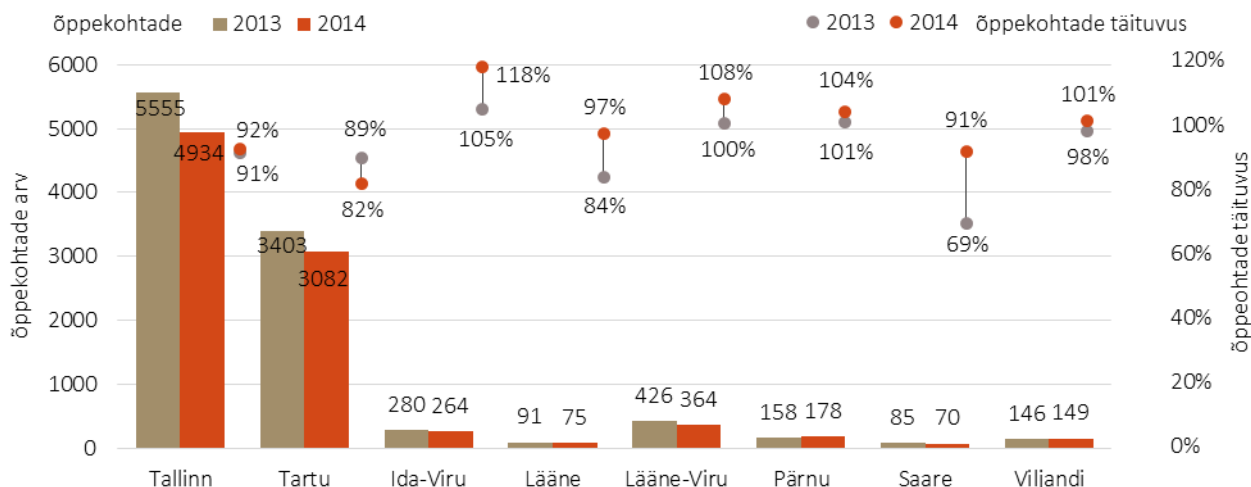
LOOD õppevaldkonna õppekavagruppidest oli vastuvõtt edukaim **informaatika ja infotehnoloogia** õppekavagrupis, kus mittepäevase õppe konkurssidel oli õppekohtade täituvus mõlemal aastal 99% (õppekohti 2013. aastal 275, 2014. aastal 260) ning päevase õppe konkurssidel 90% (õppekohti 773). 2013. aastal oli õppekohtade täituvus 97% ja õppekohtade arv 803. **Matemaatika ja statistika** õppekavagrupis oli õppekohtade täituvus (86%) võrreldav 2013. aasta õppekohtade täituvusega (84%). 20% võrra langes õppekohtade täituvus kahes ülejäänud õppekavagrupis. Kui **bio- ja keskkonnateaduste** õppekavagrupis täideti 2013. aastal peaaegu kõik õppekohad (96%), siis 2014. aastal 77% (õppekohti 2014. aastal 193). **Füüsikaliste loodusteaduste** õppekavagrupis langes õppekohtade täituvus 78%-lt 56%-le (õppekohti vastavalt 246 ja 252).

Joonis 44. Õppekohtade arv ja nende täitmine õppekavagruppides päevase õppe ja mittepäevase õppe (kaugõpe, õhtune õpe, valitav õppevorm) konkurssidel 2013. ja 2014. aastal

Regionaalses plaanis oli vastuvõtt edukam väljaspool Tallinna ja Tartut asuvates õppeasutustes ning õppeasutuste regionaalsetes üksustes, seejuures Ida- ja Lääne-Virumaal, Pärnumaal ning Viljandimaal kinnitati õppimatulek pigem enamatel õppekohtadel, kui õppeasutustes oli esialgselt loodud. Tallinnas täideti 92% õppekohtadest ehk samas suurusjärgus 2013. aastaga, mil õppekohtade täituvus oli 91%. Ainukesena jäi

õppekohtade täituvus 2013. aastaga võrreldes madalamaks Tartus, kus 2014. aastal täideti 82% õppekohtadest (aasta varem 89% õppekohtadest) (joonis 45).

Joonis 45. Tasuta õppekohtade arv ja nende täitmine õppetöö asukoha linna/maakonna lõikes 2013. ja 2014. aastal

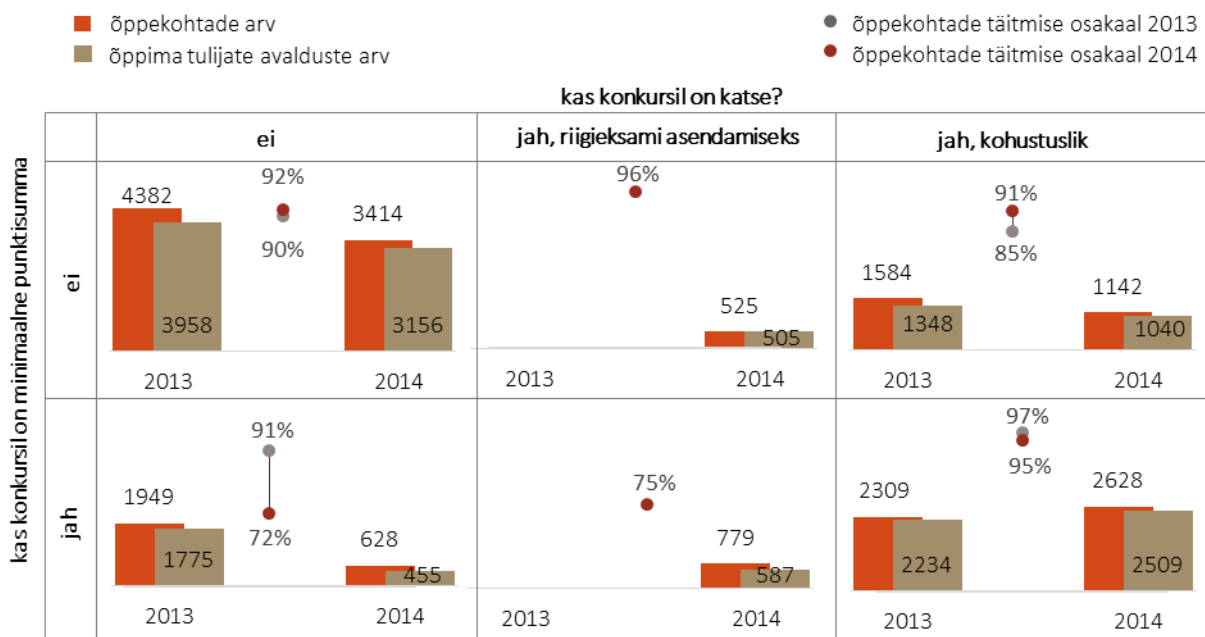
Õppekohti täideti 2014. aastal edukamat konkurssidel, kus ei olnud seatud **kandideerimiseks vajalikku minimaalset punktisummat**. Neil konkurssidel täideti 92% õppekohtadest, samas kui kandideerimiseks vajaliku minimaalse punktisummaga konkurssidel 88% õppekohtadest¹⁴. 2013. aastal oli õppekohtade täituvus suurem hoopis määratud minimaalse punktisummaga konkurssidel (94%) ning madalam minimaalse punktisummata konkurssidel (87%).

Samuti oli mõnevõrra suurem õppekohtade täituvus **sisseastumiseksamiga** konkurssidel (92%, ilma eksamita 89%, tulemus sarnaneb eelmisele aastale). Oluliselt mõjutas õppekohtade täituvust **matemaatika** riigieksami arvestamine vastuvõtul. Konkurssidel, kus arvestati laia või vana matemaatika riigieksamit, täideti 77% õppekohtadest, kitsa matemaatika riigieksamiga konkurssidel 87% õppekohtadest ning ilma matemaatika riigieksamita konkurssidel 100% õppekohtadest.

Kõige madalam oli 2014. aastal õppekohtade täituvus neil konkurssidel, kus arvestati riigieksameid ning kus oli kehtestatud ka kandideerimiseks vajalik minimaalne punktisumma¹⁵. Neil konkurssidel oli õppekohtade täituvus 72% (2013. aastal 91% ehk vastav keskmisele õppekohtade täituvusele). Samuti jäi 2014. aastal madalaks õppekohtade täituvus neil minimaalse kandideerimiseks vajaliku punktisummaga konkurssidel, kus riigieksami asemel võis sooritada sisseastumiseksami (75%). Ülejäänud konkurssidel vastas õppekohtade täituvus keskmisele või ületas seda (joonis 46).

¹⁴ Kandideerimise minimaalset punktisummat kasutasid mõlemal aastal TÜ ja TLÜ.

¹⁵ Tegu oli peamiselt Tartu Ülikooli konkurssidega.

Joonis 46. Tasuta õppekohtade arv ja nende täitmise osakaal kandideerimiseks vajaliku minimaalse punktisumma ja sisseastumiseksamit arvestamise järgi 2013. ja 2014. aastal

Põhivastuvõtuga täideti 89% õppekohtadest (8120 õppekohta 9116st). **Täiendav vastuvõtt** toimus kokku 311 õppekohale 23 õppekaval ning neist täideti 132 ehk 42%. 2013. aastal täideti täiendava vastuvõtuga 264 õppekohta 751st (35%) kokku 34 õppekaval.

2.5.3. Sisseastumiskatsetel osalemine

Üliõpilaste vastuvõtul kasutatakse erinevaid sisseastumiskatseid: nii neid, millele eeldatakse kandidaadi viibimist etteantud ajal ja kohas (kirjalik erialakatse, intervjuu), kui ka kandidaadi kohalolu mitte-eeldavaid sisseastumiskatseid (näiteks avaldusega esitatud motivatsioonikirja, essee, portfoolio hindamine). Lisaks võis sisseastumiseksamil osalemine olla kohustuslik (kõigilt kandidaatidelt eeldati sooritust) või vabatahtlik (sisseastumiseksamiga sai asendada või parandada riigieksami tulemust¹⁶). Käesolevas analüüsis ei ole sisseastumiskatse vorme võimalik eristada. Kohustuslikke ja vabatahtlikke eksameid on eristatud selle järgi, kas konkursil oli sisseastumiseksamitulemusega kandidaate. Sisseastumiseksamite tulemused kajastuvad andmestikus vaid juhul, kui sisseastumiseksam oli konkursil kohustuslik. Kui sisseastumiseksam oli vabatahtlik, puuduvad eksamitulemused kõigil kandidaatidel¹⁷.

Sisseastumiseksam oli üheks vastuvõtutingimuseks 224 konkursil (61% kõigist konkurssidest, 2013. aastal 53% konkurssidest). Sisseastumiseksamit arvestati 205 tasuta konkursil (63%), seejuures pooltel tasuta konkurssidel oli sisseastumiseksam kohustuslik¹⁸. Kõige enam kasutati sisseastumiseksamit HAR valdkonnas ning HUM valdkonnas, kus sisseastumiseksam oli kohustuslik enam kui 80%-l konkurssidest. Kõige vähem kasutati eksamit TEHN (13% konkurssidest), PÕL (20% konkurssidest) ning LOOD valdkonnas (24% konkurssidest) (tabel 17).

Kandidaatide osalusprotsent kohustuslikel sisseastumiseksamitel oli paari protsendi võrra kõrgem kui aasta varem – sisseastumiseksamitulemus kajastus 65% avaldustel, 2013. aastal 63%. 9 konkursil osalesid

¹⁶ Kõigil juhtudel ei pruugi valikuline sisseastumiseksam olla SAISis seadistatud. Näiteks TTÜs oli võimalik nii laia matemaatika kui ka eesti keele riigieksamit asendada sisseastumiseksamiga samas aines, kuid SAISi vastuvõtukriteeriumites sisseastumiseksam ei kajastu.

¹⁷ Kontrollitud Tartu Ülikooli konkursside põhjal.

¹⁸ Vähemalt ühel inimesel konkursil oli sisestatud eksamitulemus. Konkurssed, kus tulemused puudusid, on käsitletud konkurssidena, kus eksam oli vabatahtlik: EMÜ 6 konkurssi, EBSi 1 konkurssi; LVRKK 16 konkurssi, TÜ 17 konkurssi.

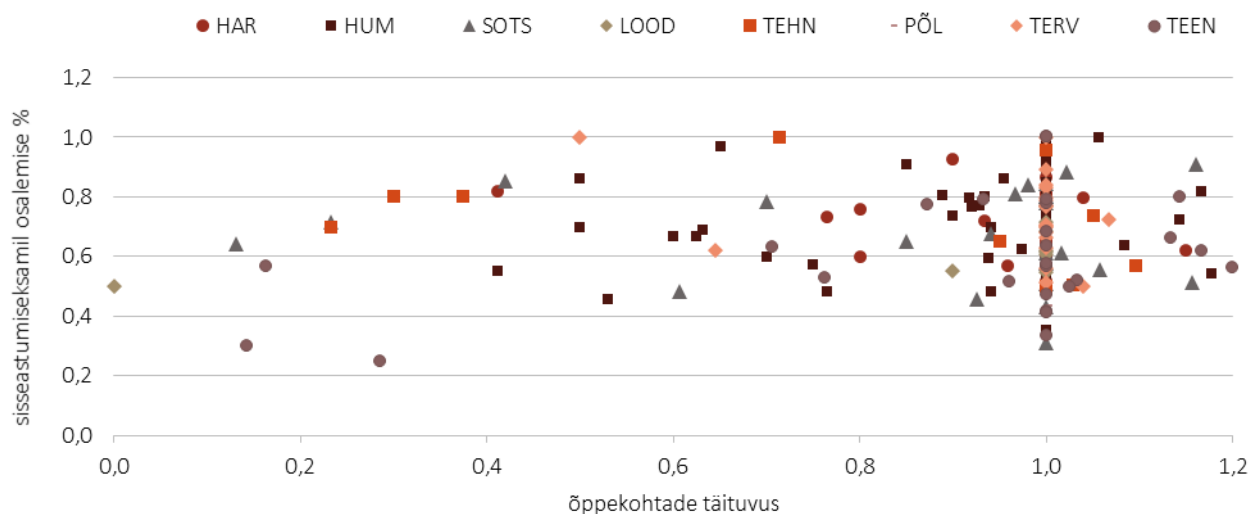
sisseastumiseksamil kõik kandidaadid. Vähemalt 80% oli osalus 50 konkursil, 60%-80% 66 konkursil ning 49 konkursil oli osalejaid alla 60%.

Keskmisest (65%) oluliselt kõrgem oli sisseastumiseksamil osalemine TERV valdkonnas ning HUM valdkonnas, kus kolmveerandil kandideerimisjuhtudest osaleti sisseastumiseksamil. Teistes valdkondades (v.a HAR) jäi osalusprotsent alla keskmise (tabel 17).

Tabel 17. Sisseastumiseksamite arvestamine tasuta konkurssidel SAISi seadistuste põhjal õppevaldkondade lõikes 2014

õppevaldkond	kohustuslik katse	vabatahtlik katse	katseta konkurss	kokku	konkursside osakaal, kus katse oli kohustuslik	eksamil osalemise %
HAR	19		4	23	83%	65%
HUM	50	2	6	58	86%	75%
SOTS	29	17	7	53	55%	60%
LOOD	8	9	17	34	24%	61%
TEHN	10	6	64	80	13%	60%
PÕL	1		4	5	20%	43%
TERV	22	5	7	34	65%	76%
TEEN	26	1	14	41	63%	59%
kokku	165	40	123	328	50%	65%

Sisseastumiseksamil osalenute protsent ei ole otseselt seotud õppekohtade täituvusega. Oli nii konkursse, kus oli madal osalemise määr, kuid kõik õppekohad said täidetud, kui ka konkursse, kus osaleti palju, kuid kohad jäid enamasti täitmata (joonis 47).

Joonis 47. Sisseastumiseksamil osalemise seos õppekohtade täituvusega

2.5.4. Matemaatika riigieksami mõju vastuvõtule

2014. aastal muutus riigieksamite sooritamise kord. Kui seni tuli lõpetajal sooritada vähemalt kolm eksamit 14 erineva riigieksami seast, sh kohustuslik eesti keele riigieksam, siis alates 2014. aastast sooritavad kõik gümnaasiumilõpetajad eesti keele, võõrkeele ja matemaatika kitsa või laia kursuse riigieksami. Riigieksamite süsteemi muutusest tulenevalt on kõrgkoolid pidanud üle vaatama oma vastuvõtutingimused ning asendama varasemad erialase aine riigieksamid teiste vastuvõtutingimustega. Järgnevalt on vaadatud, kuidas on õppekohtade täitmine seotud matemaatika riigieksami arvestamisega vastuvõtul.

Matemaatika riigieksami seost avalduste arvu ning õppekohtade täitmisega on vaadeldud põhivastuvõtu tasuta konkursside lõikes, et välistada täiendavast vastuvõtust ning finantseerimisest tulenevat lisamõju. Ülevaade ei arvesta muid konkurssi ja õppekohtade täituvust mõjutavaid tegureid, nagu kandideerimiseks vajalik minimaalne punktisumma või kohustuslik sisseastumiseksam, mis võivad samuti avalduste arvu ning õppekohtade täituvust mõjutada.

Sihtasutuse Innove riigieksamite statistika¹⁹ järgi sooritas 2014. aastal kitsa matemaatika riigieksami kokku 4067 isikut keskmise tulemusega 30,2 punkti. Laia matemaatika riigieksami sooritas 4171 isikut keskmise tulemusega 54,0 punkti. Laia matemaatika riigieksamiga võrdsustati vastuvõtul enne 2014. aastat sooritatud matemaatika riigieksami tulemused, mille keskmine oli 2013. aastal 61,0 punkti ehk 7 punkti võrra kõrgem kui laia matemaatikaeksami keskmine tulemus. SAISi kaudu kandideerinute keskmine laia ja kitsa matemaatika riigieksami tulemus oli mõnevõrra kõrgem kui sooritajatel keskmiselt (tabel 18).

Tabel 18. Matemaatika riigieksami tulemused 2013. ja 2014. aastal

eksam	kõik eksamisooritajad		SAISis kandideerinud	
	sooritajate arv	keskmine tulemus	sooritajate arv	keskmine tulemus
lai matemaatika 2014				
kõik sooritanud	4171	54,0	3363	57,6
gümnaasiumi päevase õppe lõpetanud	3853	55,8	3205	58,5
kitsas matemaatika 2014				
kõik sooritanud	4067	30,2	2009	36,2
gümnaasiumi päevase õppe lõpetanud	3109	34,2	1825	37,4
matemaatika 2013				
kõik sooritanud	3416	61,0		
gümnaasiumi päevase õppe lõpetanud	3014	64,8		

Matemaatika riigieksami tulemust arvestati 32%-l tasuta põhivastuvõtu konkurssidest (98 konkursil 308st) ning 38%-l õppekavadest (89 õppekaval 237st). Lai või vana matemaatikaeksam oli vastuvõtutingimuseks 67 konkursil (65 õppekaval), kitsas matemaatikaeksam 31 konkursil (24 õppekaval). Laia/vana matemaatika riigieksami tulemusega sai kandideerida ka kitsast matemaatikaeksamit nõudnud konkurssidel.

Ülikoolidest kasutasid matemaatika riigieksamit tasuta õppekohtadele vastuvõtul kõige enam Eesti Maaülikool, Tallinna Tehnikaülikool ja Tartu Ülikool, rakenduskõrgkoolidest Eesti Lennuakadeemia. Enamikel juhtudel oli matemaatika riigieksam (MT) asendatav mõne teise riigieksami (RE), sisseastumiseksamiga (SE) (olenevalt õppeasutusest matemaatika sisseastumiseksamiga või mõne muu sisseastumiseksamiga) või lõputunnistuse hindega. Kohustuslik oli matemaatika riigieksam umbes viiendikul konkurssidest, millel matemaatika riigieksamit arvestati (tabel 19).

¹⁹ Riigieksamite statistika. www.innove.ee/et/riigieksamid/riigieksamite-statistika, 17.10.2014

Matemaatika riigieksamit kasutati peamiselt päevase õppe vastuvõtul ning bakalaureuseõppekavadel. 91 matemaatika riigieksamiga konkurssi 98st olid päevase õppe vastuvõtuks ning 79 konkurssi (80%) bakalaureuseõppekavadele vastuvõtuks. Matemaatika riigieksamit arvestati ka kuuel rakenduskõrgharidusõppe konkursil ning 13 integreeritud õppe konkursil.

Õppevaldkondade lõikes arvestati matemaatika riigieksami tulemusi enim PÕL valdkonnas (kõigil konkurssidel), LOOD valdkonnas (81% konkurssidest), TEHN valdkonnas (40% konkurssidest). Kõige vähem kasutati matemaatikat TERV valdkonnas ning HUM valdkonnas (kummaski 12% konkurssidest), HAR valdkonnas (22% konkurssidest) ning SOTS valdkonnas (25% konkurssidest).

Seos avalduste arvu ja õppekohtade täituvusega. Matemaatika riigieksamit arvestanud konkursside seas oli suur variatiivsus õppekohtade täitmisel: oli nii neid konkursse, kus kõik õppekohad jäid täitamata, kui ka selliseid, kus õppima tulijaid oli õppekohtadest rohkem. Õppekoha kohta esitatud avalduste arv varieerus 0,3 avaldusest 12,7 avalduseni (joonis 48, joonis 49).

Matemaatika riigieksamit arvestanud konkursside keskmine õppekohtade täituvus²⁰ oli madalam kui matemaatikaeksami mitteamestatud konkurssidel. Kui viimastel oli keskmine õppekohtade täituvus 100%, siis kitsast matemaatikaeksami arvestanud konkurssidel 80% ning laia matemaatikaeksami arvestanud konkurssidel 72%.

Oluline faktor õppekohtade täitumisel oli matemaatika riigieksami kohustuslikkus/asendatavus. Paremini täideti õppekohad neil konkurssidel, kus matemaatika riigieksamit sai asendada mõne teise riigieksamiga. Kitsas matemaatikaeksam oli peaaegu kõigil konkurssidel asendatav laia/vana matemaatika riigieksamiga ning see toetas kitsa matemaatikaeksami konkursside kõrgemat õppekohtade täituvust. Lisaks oli kitsast matemaatikaeksami arvestanud konkursside seas enam selliseid, kus arvestati enne 2014. aastat sooritatud riigieksameid. Kokku sai enne 2014. aastat sooritatud riigieksameid kasutada 21 konkursil ning keskmine õppekohtade täituvus neil konkurssidel oli 92%.

Raskem oli õppekohti täita konkurssidel, kus matemaatika riigieksam oli kohustuslik või kus alternatiiviks pakuti sisseastumiseksami sooritamist. Kohustuslik oli matemaatika riigieksami tulemus 21 konkursil ning keskmine õppekohtade täituvus neil konkurssidel oli 68%. Võimalust sooritada matemaatika riigieksami asemel matemaatika sisseastumiseksam pakuti 37 konkursil, kuid kohtade täituvus jäi ka neil konkurssidel madalaks (keskmiselt 70%). 16 õppekaval oli matemaatika riigieksam asendatav sisseastumiseksamiga muus

Tabel 19. Tasuta põhivastuvõtu konkursside arv, kus arvestati matemaatika riigieksamit 2014. aastal

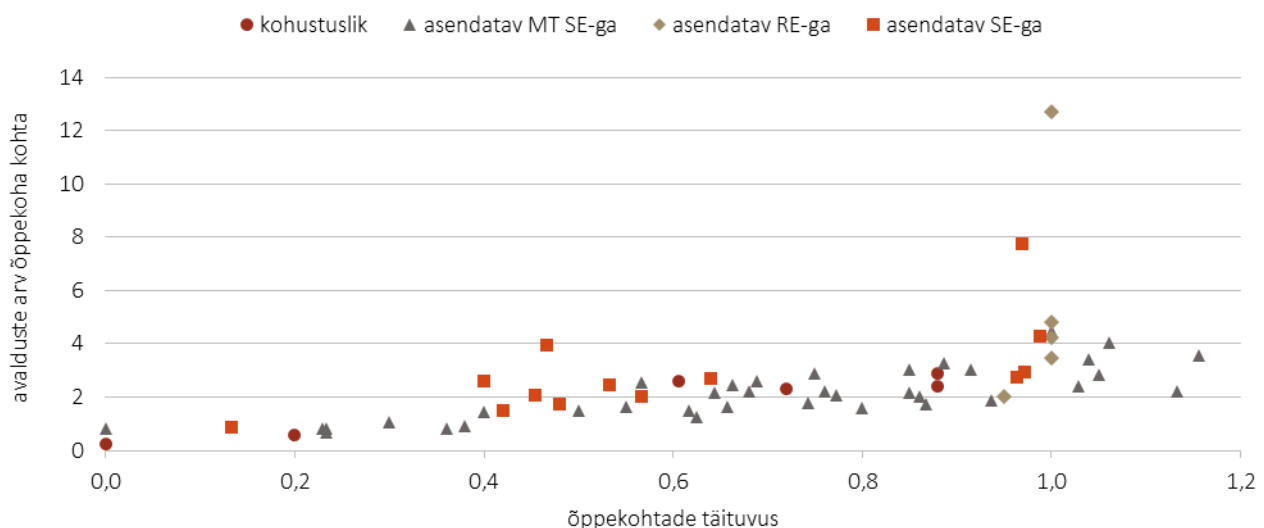
	lai eksam	kitsas eksam	kokku
Õppeasutus			
Eesti Infotehnoloogia Kolledž	1		1
Eesti Kunstiakadeemia	1		1
Eesti Lennuakadeemia	4		4
Eesti Maaülikool	6	13	19
Estonian Business School		1	1
Tallinna Tehnikaülikool	31		31
Tallinna Ülikool	5		5
Tartu Ülikool	19	17	36
Õppevaldkond			
HAR	2	3	5
HUM		7	7
SOTS	5	8	13
LOOD	24	1	25
TEHN	26	1	27
PÕL		5	5
TERV	3	1	4
TEEN	7	5	12
Õpe			
rakenduskõrgharidusõpe	6		6
bakalaureuseõpe	49	30	79
integreeritud õpe	12	1	13
Õppevorm			
päevane õpe	64	27	91
kaugõpe	2	4	6
õhtune õpe			
Õppevorm valitav	1		1
kohustuslik/asendatav			
kohustuslik	11	10	21
asendatav REga	5	16	21
asendatav MT SEga	37		37
asendatav SEga	13	3	16
asendatav hindegas		2	2
lisapunktid	1		1
kokku	67	31	98

²⁰ Siin on aluseks võetud õppekohtade täituvus konkursside lõikes ning võetud nende keskmine.

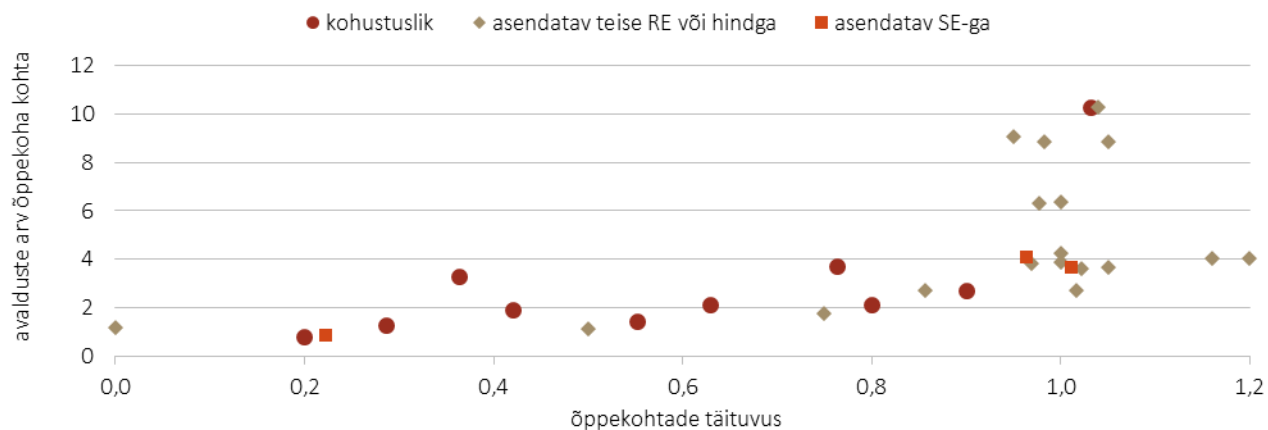
aines kui matemaatika ning neil konkurssidel jäi keskmine õppekohtade täituvus kõige madalamaks (64%), seejuures jagunesid konkursid kahte rühma: 1) konkursid, kus täideti enam kui 95% õppekohtadest, ning 2) konkursid, kus õppekohtade täituvus jäi alla 60% (tabel 20, joonis 48, joonis 49).

Tabel 20. Keskmine õppekohtade ja avalduste arv ning õppekohtade täitmine sõltuvalt matemaatika riigieksami arvestamisest konkursil (arvestatud on tasuta põhivastuvõtu konkursse)

	konkursside arv	avaldusi õppekoha kohta			õppekohtade täituvus		
		keskmine	min	max	keskmine	min	max
kõik konkursid	308	3,6	0,3	19,8	0,9	0,0	6,2
kas arvestati MT riigieksamit?							
ei	210	3,8	0,5	19,8	1,0	0,0	6,2
arvestati kitsast matemaatikat	31	4,0	0,8	10,3	0,8	0,0	1,2
arvestati laia matemaatikat	67	2,5	0,3	12,7	0,7	0,0	1,2
kas riigieksam oli kohustuslik?							
kohustuslik	21	2,6	0,3	10,3	0,7	0,0	1,0
asendatav REga	21	5,1	1,1	12,7	0,9	0,0	1,2
asendatav MT SEga	37	2,1	0,7	4,5	0,7	0,0	1,2
asendatav SEga	16	2,9	0,8	7,8	0,6	0,1	1,0
asendatav hindega	2	3,8	3,6	4,0	1,1	1,0	1,2
lisapunktid	1	4,3	4,3	4,3	1,0	1,0	1,0

Joonis 48. Õppekohtade täituvus ja ühele õppekohale esitatud avalduste arvu seos põhivastuvõtu tasuta konkurssidel, kus arvestati laia/vana matemaatika riigieksami tulemust

Joonis 49. Õppekohtade täituvus ja ühele õppekohale esitatud avalduste arvu seos põhivastuvõtu tasuta konkurssidel, kus arvestati kitsa matemaatika riigieksami tulemust

Kui vaadata matemaatika riigieksami ja õppekohtade täituvuse seost õppevaldkondade lõikes, siis TERV valdkonnas ning PÕL valdkonnas ei ole matemaatika riigieksam õppekohtade täituvust negatiivselt mõjutanud. TERV valdkonnas oli õppekohtade täituvus kõigil matemaatikaga konkurssidel vähemalt 97%, PÕL valdkonnas 86% (tabel 21).

Kõige tugevamalt oli matemaatika riigieksami arvestamine seotud HAR valdkonna ning HUM valdkonna vastuvõtiga, kus matemaatikaeksamit arvestanud õppekavadel oli õppekohtade täituvus oluliselt madalam kui neil õppekavadel, mis matemaatika riigieksamit ei arvestanud. Tugeva seose saab välja tuua ka TEHN valdkonnas, kus matemaatikaeksamiga õppekavadel täideti õppekohti kehvemini. LOOD valdkonnas toimus vastuvõtt enamikel konkurssidel matemaatika riigieksamiga ning väikese võrdlusgrupi tõttu statistiliselt seost välja tuua ei saa. Samas kui võrrelda selle ja eelmise aasta kandidaatide arvu ja avalduste arvu LOOD valdkonnas, siis mõlemad vähenesid peaaegu veerandi võrra (avalduste arv 23%, kandidaatide arv 24%). Mõlemad näitajad olid suuremad kui keskmine avalduste arvu (18%) ja kandidaatide arvu (11%) kahanemine.

Tabel 21. Matemaatika riigieksamit arvestanud ja mittearvestanud konkursside keskmine õppekohtade täituvus (tasuta põhivastuvõtu konkursid, millele vastuvõtt toimub pingerea alusel, n=308)

Õppevaldkond	kas arvestati MT riigieksamit	konkursside arv	keskmine	standardhälve	min	max
HAR***	ei	18	0,9	0,2	0,4	1,2
	jah	5	0,4	0,4	0,0	0,9
HUM***	ei	51	0,9	0,2	0,4	1,3
	jah	7	0,5	0,2	0,2	0,8
SOTS*	ei	39	1,3	1,0	0,0	6,2
	jah	13	0,8	0,4	0,0	1,2
LOOD	ei	6	0,9	0,4	0,0	1,2
	jah	25	0,7	0,3	0,1	1,1
TEHN**	ei	40	1,0	0,4	0,0	2,0
	jah	27	0,7	0,3	0,0	1,1
PÕL	jah	5	1,0	0,1	0,9	1,0
	ei	29	1,0	0,2	0,5	1,8
TERV	jah	4	1,0	0,0	1,0	1,0
	ei	27	0,9	0,3	0,1	1,3
TEEN	jah	12	0,9	0,3	0,3	1,2

*** sig < .001

** sig < .05

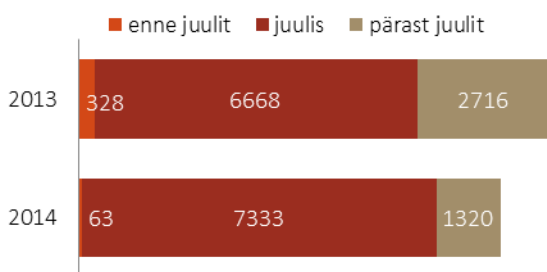
* sig < .01

2.5.5. Õppimatuleku kinnitamine

SAISis saab kandidaadil olla samas õppeastmes üldjuhul vaid üks õppimatuleku kinnitusega avaldus. Mitmele õppekavale õppimatuleku kinnitamiseks oli vaja, et ühel avaldusel kinnitaks õppimatuleku õppeasutus. Kahe kinnitatud avaldusega isikuid oli 2014. aastal 9 (2013. aastal 17). Kokku oli SAISis õppimatuleku kinnitanud 8707 isikut (2013. aastal 9695)²¹.

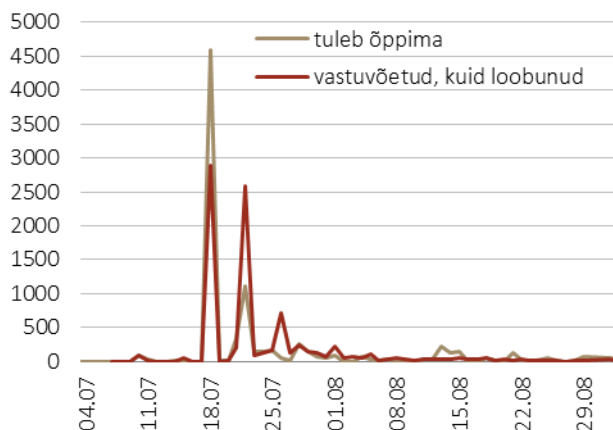
Kui kandidaat oli ühel konkursil teavitanud õppimatulekust ning sai ka järgmisele avaldusele vastuvõtuotsuse, siis teisel avaldusel õppimatulekut kinnitades loobus ta esimesest. Kui kandidaat ei soovinud teise avalduse õppekohta vastu võtta, võis ta ise loobuda või määrati ta automaatselt loobunuks pärast õppimatuleku kinnitamiseks määratud tähtaja (reeglina kolm päeva) möödumist.

Kuna vastuvõtuperiood on SAISis üldiselt nihkunud varasemaks (võrreldes 2013. aastaga töid EMÜ ja TÜ kaugõppe vastuvõtu päevase õppe vastuvõetuga samale ajale, samuti kasutati sel aastal vähem täiendavat vastuvõttu), on sel aastal ka vastuvõetute õppimatuleku otsused varasemad. Juuli lõpuks oli õppimatuleku kinnitanud 85% kõigist õppima tulijatest, 2013. aastal oli vastav osakaal 72% (joonis 50).

Joonis 50. Õppimatuleku kinnitamise aeg 2013. ja 2014. aastal

Kõige enam õppimatuleku kinnitusi anti 18. juulil, mil avaõiguslikud ülikoolid avalikustasid esimese astme õppekavade esialgsed vastuvõetute nimekirjad. Kokku kinnitas sel päeval õppimatuleku 4592 isikut ehk enam kui pooled (53%) kõigist õppima tulijatest. Neli päeva hiljem, 22. juulil kinnitas õppimatuleku 1117 isikut (13% õppima tulijatest). Kokku tehti 18.–22. juulini kaks kolmandikku kõigist õppimatuleku otsustest (joonis 51).

Joonis 51. Õppimatuleku kinnitamine ja õppekohast loobumine juuli algusest augusti lõpuni 2014. aastal

Vastsetest lõpetanutest 91% (3674 isikut 4027st) oli oma õppimisotsuse langetanud juuli lõpuks. 2013. aastaga võrreldes oli augustis otsustajate osakaal vähenenud 19%-lt 9%-le.

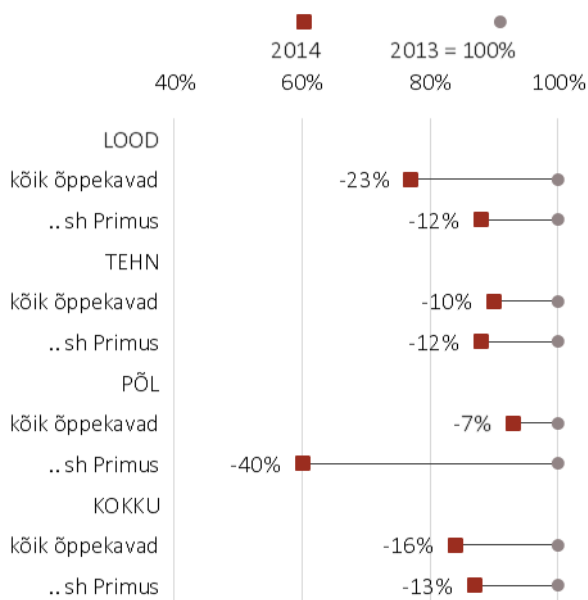
²¹ Eesti taustaga kandidaadid ja väliskandidaadid kokku.

2.5.6. Stipendiumide mõju kandideerimisele

2014.-2015. õppeaastast hakati ESF programmi Primus kaudu maksuma erialastipendiumi riigile prioriteetsetes valdkondades 23-l kõrghariduse esimese astme õppekaval. Sõltuvalt õppekavast eraldatakse stipendiumid 30% või 50% õppima asujatest²².

Kõigil 23-l erialastipendiumi maksval õppekaval toimus vastuvõtt tasuta õppekohtadele. 1155 õppekohale esitas 2598 kandidaati kokku 3287 avaldust. Võrreldes 2013. aastaga esitati käesoleval aastal erialastipendiumiga õppekavadele 509 avaldust vähem. Ehkki stipendiumiga õppekavade avalduste arv vähenes kahe aasta lõikes 13%, on see siiski väiksem üldisest avalduste arvu langusest (17%).

Kui vaadata avalduste arvu muutust õppevaldkondades, kuhu stipendiumiga õppekavad kuuluvad, siis LOOD valdkonnas kahanes stipendiumiga õppekavadel avalduste arv oluliselt vähem (12%) kui valdkonnas tervikuna (23%). TEHN valdkonnas vähenes stipendiumiga õppekavadel avalduste arv aga paari protsendi võrra rohkem kui valdkonnas tervikuna (vastavalt 12% ja 10%). PÕL valdkonnas oli vaid üks erialastipendiumiga õppekava, millele esitatud avalduste arv vähenes samuti rohkem kui valdkonnas tervikuna (joonis 52).

Joonis 52. Avalduste arvu muutus erialastipendiumiga õppekavade õppevaldkondades võrreldes 2013. aastaga

Avalduste arv kasvas kahe aasta võrdluses viiel õppekaval: EMÜ toiduainete tehnoloogia, Tallinna Tehnikakõrgkooli hooneehituse, TTÜ arvutisüsteemide, keskkonnatehnika ja rakendusinfotehnoloogia õppekaval. Seejuures arvuliselt võitis enim Tallinna Tehnikakõrgkooli hoonete ehituse õppekava (106 lisaavaldust, kasv 32%) ning protsentuaalselt TTÜ keskkonnatehnika õppekava (49 lisaavaldust, kasv 102%). Ülejäänud erialastipendiumiga õppekavadele esitati 2013. aastaga võrreldes avaldusi vähem, seejuures enamikel õppekavadel vähenes avalduste arv vähemalt veerandi võrra (tabel 22).

Avalduste arvu muutust tuleb vaadelda koos vastuvõtutingimuste muutumisega, sh matemaatika riigieksami arvestamisega. Vastuvõtutingimused ei muutunud EIKi ja TTÜ õppekavadel, kuid mõlemal vähenes avalduste arv: EIKi konkursil 10% ning TTÜs 20%. Protsentuaalselt enim (28%) kahanes avalduste arv TÜs, kus võrreldes 2013. aastaga tõsteti kandideerimiseks vajalikku minimaalset punktisummat ning kõigil õppekavadel peale

²² Erialastipendium, Primus. primus.archimedes.ee/erialastipendium, 13.10.2014

matemaatika muutused oluliselt vastuvõtutingimused. EMÜ õppekavadele esitati 11% vähem avaldusi. Ainukesena suurenes avalduste arv TKTKs (32%), kuhu toimus vastuvõtt lõputunnistuse hinnete põhjal.

Tabel 22. Primuse stipendiumiga õppekavade vastuvõtuandmed 2013. ja 2014. aastal

õppe- asutus	õppekava nimi	stipendiumi- saajate osakaal	avaldused				õppekohad	
			arv 2013	arv 2014	arvu muutus	muutus %	arv 2014	avalduste arv õppekohal
TKTK	Hoonete ehitus	30	336	442	106	32%	100	4,4
TTÜ	Rakendus-infotehnoloogia	50	73	128	55	75%	40	3,2
TTÜ	Keskonnatehnika	30	48	97	49	102%	50	1,9
EMÜ	Toiduainete tehnoloogia	30	234	257	23	10%	25	10,3
TTÜ	Arvutisüsteemid*	50	243	250	7	3%	100	2,5
TTÜ	Tootmise automatiseerimine	30	51	43	-8	-16%	20	2,2
TTÜ	Geotehnoloogia*	30	34	25	-9	-26%	25	1,0
TÜ	Füüsika	30	94	74	-20	-21%	50	1,5
EMÜ	Tehnotroonika**	30	135	114	-21	-16%	35	3,3
TTÜ	Elektroonika ja telekommunikatsioon	30	135	110	-25	-19%	50	2,2
TÜ	Geenitehnoloogia	30	177	152	-25	-14%	55	2,8
TÜ	Matemaatika	30	88	58	-30	-34%	25	2,3
TTÜ	Rakenduskeemia ja biotehnoloogia	30	144	106	-38	-26%	35	3,0
TTÜ	Tootearendus ja tootmistehnika*	30	150	106	-44	-29%	100	1,1
TÜ	Materjaliteadus	50	99	52	-47	-47%	20	2,6
TTÜ	Materjalitehnoloogia*	50	90	34	-56	-62%	35	1,0
TÜ	Arvutitehnika	50	194	135	-59	-30%	50	2,7
EMÜ	Loomakasvatussaaduste tootmine**	30	156	94	-62	-40%	35	2,7
TTÜ	Mehhatroonika	30	197	124	-73	-37%	70	1,8
TTÜ	Kütuste tehnoloogia	30	120	44	-76	-63%	20	2,2
EIK	IT süsteemide arendus, infosüsteemide analüüs, IT süsteemide administreerimine***	50	803	725	-78	-10%	170	4,3
TTÜ	Toidutehnika ja tootearendus	30	195	117	-78	-40%	45	2,6
õppekavad kokku			3796	3287	-509	-13%	1155	2,8

* Õppekavadel viidi mõlemal aastal läbi täiendav vastuvõtt, esitatud avalduste arv on liidetud põhikonkursi avaldustele.

** Õppekavadel viidi 2013. aastal läbi täiendav vastuvõtt, mille käigus esitatud avalduste arv on lisatud põhikonkursi avaldustele.

*** IT süsteemide administreerimise õppekava ei kuulunud stipendiumiprogrammi. EIK võttis kõigile kolmele õppekavale vastu ühe konkursiga.

LISAD

LISA 1. AVALDUSEPÕHINE PÄRING SAISI ANDMETEST 2014. AASTAL

Kirjeldus:

1. Andmestikus on iga avaldus on eraldi real. Isikul võib olla mitu avaldust.
2. Päringusse võtta kõrghariduse esimesele ja teisele astmele esitatud avaldused:
 - 2.1. mis on staatusega "Kinnitatud vastuvõtutöötaja poolt", kui konkursi seadistuses on nõutud vastuvõtutöötaja kinnitus;
 - 2.2. mis on staatusega "Kinnitatud kandidaadi poolt", kui konkursi seadistuses ei ole nõutud vastuvõtutöötaja kinnitust;
 - 2.3. mille kandidaat on tühistatud peale kandidaadi või vastuvõtutöötaja poolt kinnitamist (st reaalselt konkureerinud avaldused; välistada tühistatud avaldused, mida kandidaat ei esitanud)
3. Päringu ajavahemik 01.01.2014 - 03.09.2014

Andmete rühm	Tunnus	Märkus
Isiku ID	Isiku ID	ID on SAISis genereeritud
Konkursi andmed	Konkursi nimi	
	Konkursi õppekava nimetus	
	Konkursi õppekava kood	
	Konkursi õppeasutus	
	Konkursi õppeasutuse teaduskond	
	Konkursi haridusaste	
	Konkursi haridustase	
	Konkursi õppevorm	
	Konkursi finantseerimine	
	Konkursi õppekeel	
	Konkursi algus	
	Konkursi lõpp	
	Konkursi õppekohtade arv	
	Minimaalne haridustase kandideerimiseks	
	Konkursil on automaatne kinnitus (jah/ei)	
	Minimaalne punktisumma kandideerimisel	
	Konkursil on seadistatud sisseastumiseksam (jah/ei)	
	Konkursil arvestatakse laia matemaatika riigieksamit (jah/ei)	
	Konkursil arvestatakse kitsa matemaatika riigieksamit (jah/ei)	
Avalduse andmed	Avalduse nr	
	Avalduse koormus	
	Avalduse finantseerimine	
	Avaldus on esitatud ühisõppekavale (jah/ei)	
	Avalduse staatus	
	Avalduse olek	
	Avalduse oleku muutmise kuupäev (viimane)	
	Avaldusega seotud kandidaadi punktid (kokku)	
	Avaldusega seotud sisseastumiskatsete punktid	
Isiku kinnitatud õppimatulek	Isiku "Tuleb õppima" kooli nimi	Kui isik on kinnitanud õppimatuleku mitmele konkursile, siis tuua välja ka "Tuleb õppima" 2 ja 3 jne.
	Isiku "Tuleb õppima" konkurss	
	Isiku "Tuleb õppima" õppekava	
	Isiku "tuleb õppima" haridustase	
	Isiku "Tuleb õppima" õppevorm	
	Isiku "Tuleb õppima" finantseerimine	
	Isiku "Tuleb õppima" koormus	
	Isiku "Tuleb õppima" kinnituse kuupäev	
Isikuandmed	Isiku sugu	
	Isiku kodakondsus	
	Isiku sünnikuupäev	
	Isiku elukohamaa	
	Isiku elukoha maakond	
	Isikul on eesti isikukood (jah/ei)	
	Isik on teinud päringu riiklikest registritest (jah/ei)	

Riigieksamite tulemused	Riigieksam: ajalugu	
	Riigieksam: bioloogia	
	Riigieksam: eesti keel (alates 2012)	
	Riigieksam: eesti keel (kirjand)	
	Riigieksam: eesti keel teise keelena	
	Riigieksam: emakeel (kirjand)	
	Riigieksam: füüsika	
	Riigieksam: geograafia	
	Riigieksam: inglise keel võõrkeelena	
	Inglise keel alates 2014 punktid	
	Inglise keel alates 2014 tase	
	Inglise keel alates 2014 sooritamise kuupäev	
	Riigieksam: keemia	
	Riigieksam: matemaatika	
	Riigieksam: matemaatika (lai)	
	Riigieksam: matemaatika (kitsas)	
	Riigieksam: prantsuse keel võõrkeelena	
	Prantsuse keel alates 2014 punktid	
	Prantsuse keel alates 2014 tase	
	Riigieksam: saksa keel võõrkeelena	
	Sakse keel alates 2014 punktid	
	Sakse keel alates 2014 tase	
	Riigieksam: vene keel (alates 2012)	
	Riigieksam: vene keel (kirjand)	
	Riigieksam: vene keel võõrkeelena	
	Vene keel alates 2014 punktid	
	Vene keel alates 2014 tase	
	Riigieksam: ühiskonnaõpetus	
Üldkeskhariduse andmed	Isiku lõpetatud üldkeskharidus: kooli nimetus	ISCED97 aste 3A. EHISE haridustase 310.
	Isiku lõpetatud üldkeskharidus: lõpetamise kuupäev	
	Isiku lõpetatud üldkeskharidus: lõpetatud kiitusega	
	Isiku lõpetatud üldkeskharidus: õppekeel	
	Isiku lõpetatud üldkeskharidus: õppevorm	
	Isiku lõpetatud üldkeskharidus: õppesuund	
	Isiku lõpetatud üldkeskharidus: välismaa kool (jah/ei)	
Kutsekeskharidus	Isiku lõpetatud kutsekeskharidus: kooli nimetus	ISCED97 aste 3B. EHISE haridustase on 314, 323 või 411. Kui isikul on mitu lõpetatud kutsekeskharidust, siis võtta päringusse esimesena lõpetatud.
	Isiku lõpetatud kutsekeskharidus: omandatud haridustase	
	Isiku lõpetatud kutsekeskharidus: lõpetamise aasta (või kuupäev)	
	Isiku lõpetatud kutsekeskharidus: õppekeel	
	Isiku lõpetatud kutsekeskharidus: õppevorm	
	Isiku lõpetatud kutsekeskharidus: välismaa kool	
Kutseharidus keskhariduse baasil	Isiku lõpetatud kutseharidus keskhariduse baasil: kooli nimetus	ISCED97 aste 4B. EHISE haridustase on 412, 413 või 414. Kui isikul on mitu lõpetatud kutseharidust keskhariduse baasil, siis võtta päringusse esimesena lõpetatud.
	Isiku lõpetatud kutseharidus keskhariduse baasil: omandatud haridustase	
	Isiku lõpetatud kutseharidus keskhariduse baasil: lõpetamise aasta	
	Isiku lõpetatud kutseharidus keskhariduse baasil: õppekeel	
	Isiku lõpetatud kutseharidus keskhariduse baasil: välismaa kool	
	Isiku alustatud õpingute arv kutsehariduses keskhariduse baasil	
Kõrgharidusõpingud	Alustatud õpingute arv kõrghariduse esimesel astmel	EHISE haridustase 501, 502, 503, 511, 512, 513, 514
	Lõpetatud õpingute arv kõrghariduse esimesel astmel	
	Alustatud õpingute arv kõrghariduse teisel astmel	EHISE haridustase 612, 613, 614, 633
	Lõpetatud õpingute arv kõrghariduse teisel astmel	
	Alustatud õpingute arv kõrghariduse kolmandal astmel	EHISE haridustase 732, 733, 734, 7R
	Lõpetatud õpingute arv kõrghariduse kolmandal astmel	
	Lõpetatud kõrgharidusõpingute arv (alates esimesest)	

Lõpetatud kõrgharidusõpingud 1: kooli nimetus
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 1: omandatud haridustase
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 1: õppekava
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 1: lõpetamise aeg
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 1: lõpetatud kiitusega
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 1: õppekeel
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 1: välismaa kool
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 2: kooli nimetus
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 2: omandatud haridustase
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 2: õppekava
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 2: lõpetamise aeg
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 2: lõpetatud kiitusega
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 2: õppekeel
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 2: välismaa kool
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 3: kooli nimetus
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 3: omandatud haridustase
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 3: õppekava
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 3: lõpetamise aeg
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 3: lõpetatud kiitusega
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 3: õppekeel
Lõpetatud kõrgharidusõpingud 3: välismaa kool

LISA 2. KANDIDEERIMISVÕIMALUSED SAISI VASTUVÕTUSEADISTUSTE PÕHJAL 2013. JA 2014. AASTAL

	2013		2013		2014		2014	
	õppekavad		konkursid		õppekavad		konkursid	
	arv	osakaal	arv	osakaal	arv	osakaal	arv	osakaal
Kokku	273	100%	406	100%	262	100%	369	100%
Kõrgkooli tüüp								
avaõiguslik ülikool	203	74%	279	69%	202	77%	265	72%
riigirakenduskõrgkool	51	19%	97	24%	43	16%	81	22%
eraõppeasutus	13	5%	23	6%	17	6%	23	6%
kutseõppeasutus	6	2%	7	2%				
Õpe								
rakenduskõrgharidusõpe	100	37%	168	41%	92	35%	147	40%
bakalaureuseõpe	156	57%	218	54%	153	58%	200	54%
integreeritud õpe	17	6%	20	5%	17	6%	22	6%
Konkursi finantseerimine								
tasuta	251	92%	362	89%	237	90%	328	89%
tasuline	22	8%	44	11%	26	10%	41	11%
Konkursi õppevorm								
päevane õpe	246	90%	327	81%	247	94%	306	83%
kaugõpe	44	16%	60	15%	46	18%	60	16%
õhtune õpe	7	3%	7	2%	2	1%	2	1%
õppevorm valitav	9	3%	12	3%	3	1%	1	0%
Konkursi õppekeel								
eesti	257	94%	370	91%	241	92%	335	91%
inglise	12	4%	22	5%	13	5%	22	6%
vene	10	4%	14	3%	9	3%	12	3%
Õppetöö asukoht								
Tallinn	150	55%	240	59%	149	57%	213	58%
Tartu	83	30%	101	25%	81	31%	95	26%
Ida-Virumaa	13	5%	14	3%	12	5%	14	4%
Läänemaa	5	2%	7	2%	4	2%	4	1%
Lääne-Virumaa	9	3%	16	4%	9	3%	19	5%
Pärnumaa	4	1%	7	2%	4	2%	7	2%
Saaremaa	4	1%	4	1%	3	1%	5	1%
Viljandimaa	9	3%	11	3%	7	3%	11	3%
Võrumaa	4	1%	4	1%				
Helsingi	1	0%	2	0%	1	0%	1	0%
Minimaalne haridustase kandideerimisel								
üldkeskharidus	271	99%	378	93%	261	100%	349	95%
kutseharidus	19	7%	27	7%	12	5%	18	5%
rakenduskõrgharidus	1	0%	1	0%	2	1%	2	1%
Konkursil on kandideerimiseks vajalik minimaalne punktisumma								
ei	166	61%	251	62%	146	56%	220	60%
jah	107	39%	155	38%	117	45%	149	40%
Vastuvõtt pingerea või lävendi alusel								
pingerida	261	96%	380	94%	250	95%	352	95%
lävend	12	4%	26	6%	12	5%	17	5%
Konkursil on sisseastumiseksam								
ei	140	51%	189	47%	101	39%	145	39%
jah	145	53%	217	53%	164	63%	224	61%

	2013		2013		2014		2014	
	õppekavad		konkursid		õppekavad		konkursid	
	arv	osakaal	arv	osakaal	arv	osakaal	arv	osakaal
Konkursil arvestatakse matemaatika riigeksami tulemust*								
kitsas matemaatika					35	13%	48	13%
lai matemaatika					71	27%	86	23%
kitsas või lai matemaatika					106	40%	134	36%
matemaatika riigeksamit ei arvestatud					156	60%	235	64%
Põhivastuvõtt/täiendav vastuvõtt								
põhivastuvõtt 1. aastale	272	100%	351	86%	262	100%	339	92%
põhivastuvõtt mõnele järgmisele aastale	8	3%	9	2%	7	3%	8	2%
täiendav vastuvõtt	39	14%	46	11%	23	9%	23	6%

* 2013. aasta kohta andmed puuduvad

LISA 3. ÕPPEASUTUSTE VASTUVÕTU PÕHINÄITAJAD 2014. AASTAL

(õppekavade ja konkursside arv, õppekeel, õppevorm, avalduste esitamise periood)

Õppeasutus	Õppe- kavade arv	vastuvõtu algus	vastuvõtu lõpp	Õppe- vorm	Õppe- keel	finantsee- rimine	konkurs- side arv	täpsustus
Eesti Infotehnoloogia Kolledž	3	26.06.2014	4.07.2014	valitav	eesti	tasuta	1	
Eesti Kunstiakadeemia	17	1.05.2014	2.07.2014	päevane	eesti	tasuta	1	
		3.06.2014	2.07.2014	päevane	eesti	tasuta	16	
					vene	tasuline	1	
		16.07.2014	18.08.2014	päevane	vene	tasuline	1	täiendav vastuvõtt
Eesti Lennuakadeemia	5	20.06.2014	3.07.2014	päevane	eesti	tasuta	5	
Eesti Maaülikool	18	1.04.2014	15.06.2014	päevane	inglise	tasuline	1	
		25.06.2014	8.07.2014	päevane	eesti	tasuta	17	
				kaugõpe	eesti	tasuta	2	
Estonian Business School	3	26.11.2013	31.08.2014	päevane	inglise	tasuta	1	
						tasuline	1	
					eesti	tasuline	2	
					kaugõpe	eesti	1	
Euroakadeemia	11	6.05.2014	20.09.2014	päevane	eesti	tasuline	7	
					vene	tasuline	8	
					õhtune	eesti	2	
Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused	3	23.06.2014	6.07.2014	päevane	eesti	tasuta	6	
Lääne-Viru Rakenduskõrgkool	6	1.07.2014	1.08.2014	päevane	eesti	tasuta	6	
			8.08.2014	kaugõpe	eesti	tasuta	10	
Sisekaitseakadeemia	3	26.06.2014	4.07.2014	päevane	eesti	tasuta	3	
Tallinna Tehnikakõrgkool	13	25.06.2014	7.07.2014	päevane	eesti	tasuta	5	
				kaugõpe	eesti	tasuta	2	
			15.07.2014	päevane	eesti	tasuta	16	
Tallinna Tehnikaülikool	51	11.06.2014	11.06.2014	päevane	inglise	tasuta	1	
						tasuline	3	
		26.06.2014	4.07.2014	päevane	eesti	tasuta	43	
					inglise	tasuta	1	
		11.08.2014	13.08.2014	päevane		tasuline	3	
					vene	tasuta	2	
					kaugõpe	eesti	4	
					inglise	tasuline	19	täiendav vastuvõtt
Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	7	14.04.2014	29.04.2014	päevane	eesti	tasuta	1	
		12.05.2014	2.07.2014	päevane	eesti	tasuta	1	täiendav vastuvõtt
		1.06.2014	2.07.2014	päevane	eesti	tasuta	9	
Tallinna Ülikool	56	27.06.2014	8.07.2014	päevane	eesti	tasuta	47	
					inglise	tasuline	5	
				kaugõpe	eesti	tasuta	15	
					inglise	tasuline	1	
Tartu Tervishoiu Kõrgkool	6	11.06.2014	16.07.2014	päevane	eesti	tasuta	2	
			20.07.2014	päevane	eesti	tasuta	6	

Õppeasutus	Õppe- kavade arv	vastuvõtu algus	vastuvõtu lõpp	Õppe- vorm	Õppe- keel	finantsee- rimine	konkurs- side arv	täpsustus
Tartu Ülikool	60	1.04.2014	16.04.2014	päevane	inglise	tasuline	2	
		24.06.2014	4.07.2014	päevane	eesti	tasuta	61	
					inglise	tasuline	1	
				kaugõpe	eesti	tasuta	14	
Õppekavasid/ konkursse kokku	262						369	

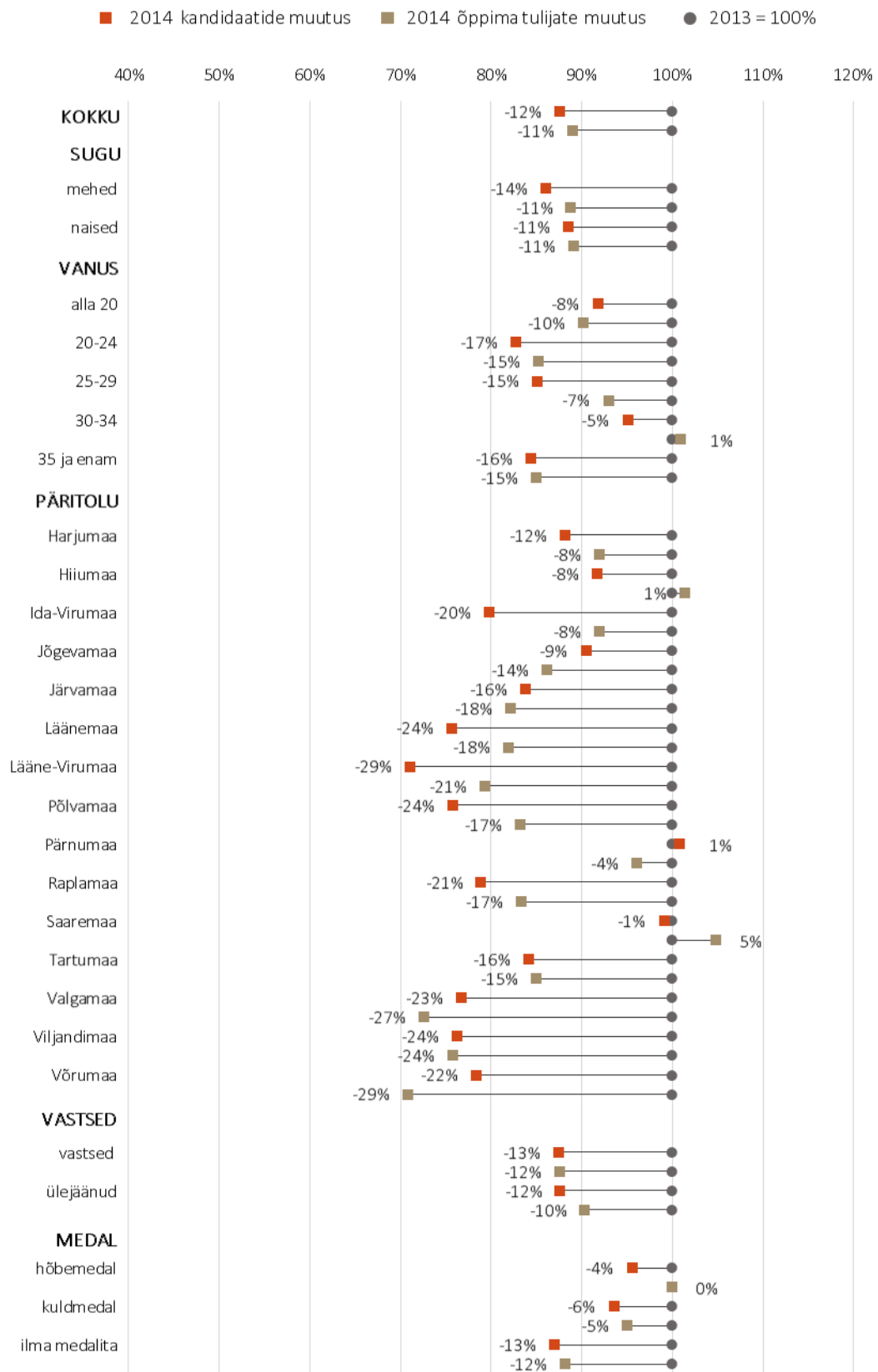
LISA 4. EESTI TAUSTAGA KANDIDAATIDE, VASTUVÕETUTE JA ÕPPIMA TULIJATE ARV 2013. JA 2014. AASTAL

Kandidaatide taustaga seotud tunnused

	2013		2013		2013		2014		2014		2014	
	kandidaadid		vastuvõetud		õppima tulijad		kandidaadid		vastuvõetud		õppima tulijad	
	isikute arv		isikute arv	% kandi- daatidest	isikute arv	% vastu- võetutest	isikute arv		isikute arv	% kandi- daatidest	isikute arv	% vastu- võetutest
Kõik Eesti taustaga	15065		10739	71%	9291	87%	13397		9155	68%	8268	90%
Sugu												
mehed	5928		4460	75%	3901	87%	5201		3839	74%	3464	90%
naised	9137		6279	69%	5390	86%	8196		5316	65%	4804	90%
Vanus (seisuga 1. september)												
alla 20	5821		5013	86%	4505	90%	5378		4392	82%	4060	92%
20-24	5217		3493	67%	2863	82%	4448		2805	63%	2438	87%
25-29	1921		1058	55%	854	81%	1672		917	55%	794	87%
30-34	879		489	56%	425	87%	838		467	56%	429	92%
35 ja enam	1227		686	56%	644	94%	1061		574	54%	547	95%
Päritolu												
Harju maakond	5852		3990	68%	3436	86%	5230		3514	67%	3161	90%
Hiiu maakond	105		80	76%	72	90%	97		77	79%	73	95%
Ida-Viru maakond	1332		893	67%	771	86%	1108		807	73%	709	88%
Jõgeva maakond	312		241	77%	202	84%	285		198	69%	174	88%
Järva maakond	309		232	75%	202	87%	266		179	67%	166	93%
Lääne maakond	286		218	76%	188	86%	230		166	72%	154	93%
Lääne-Viru maakond	708		510	72%	439	86%	549		384	70%	348	91%
Põlva maakond	302		228	75%	190	83%	243		182	75%	158	87%
Pärnu maakond	840		592	70%	512	86%	847		537	63%	492	92%
Rapla maakond	350		254	73%	222	87%	289		198	69%	185	93%
Saare maakond	339		263	78%	227	86%	336		260	77%	238	92%
Tartu maakond	2365		1818	77%	1586	87%	2041		1481	73%	1348	91%
Valga maakond	286		220	77%	193	88%	232		153	66%	140	92%
Viljandi maakond	464		363	78%	334	92%	375		275	73%	253	92%
Võru maakond	360		279	78%	233	84%	296		185	63%	165	89%
maakond pole teada	855		558	65%	484	87%	973		559	57%	504	90%
Vastsed vs ülejäänud												
vastsed gümn. lõpetanud	5961		5119	86%	4590	90%	5296		4346	82%	4021	93%
ülejäänud kandidaadid	9104		5620	62%	4701	84%	8101		4809	59%	4247	88%
Medal												
hõbemedal	541		494	91%	429	87%	518		476	92%	429	90%
kuldmedal	495		458	93%	405	88%	465		441	95%	385	87%
ilma medalita	14029		9787	70%	8457	86%	12414		8238	66%	7454	90%
Matemaatika riigieksami sooritamine												
kitsas matemaatika							2007		1390	69%	1241	89%
lai matemaatika							3347		2995	89%	2820	94%
1997.-2013. a sooritatud	5788		4680	81%	4105	88%	2697		1939	72%	1653	85%
puudub	9277		6059	65%	5186	86%	5346		2831	53%	2554	90%

2014. aasta kandidaatide ja õppima tulijate arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

Kandidaatide taustaga seotud tunnused

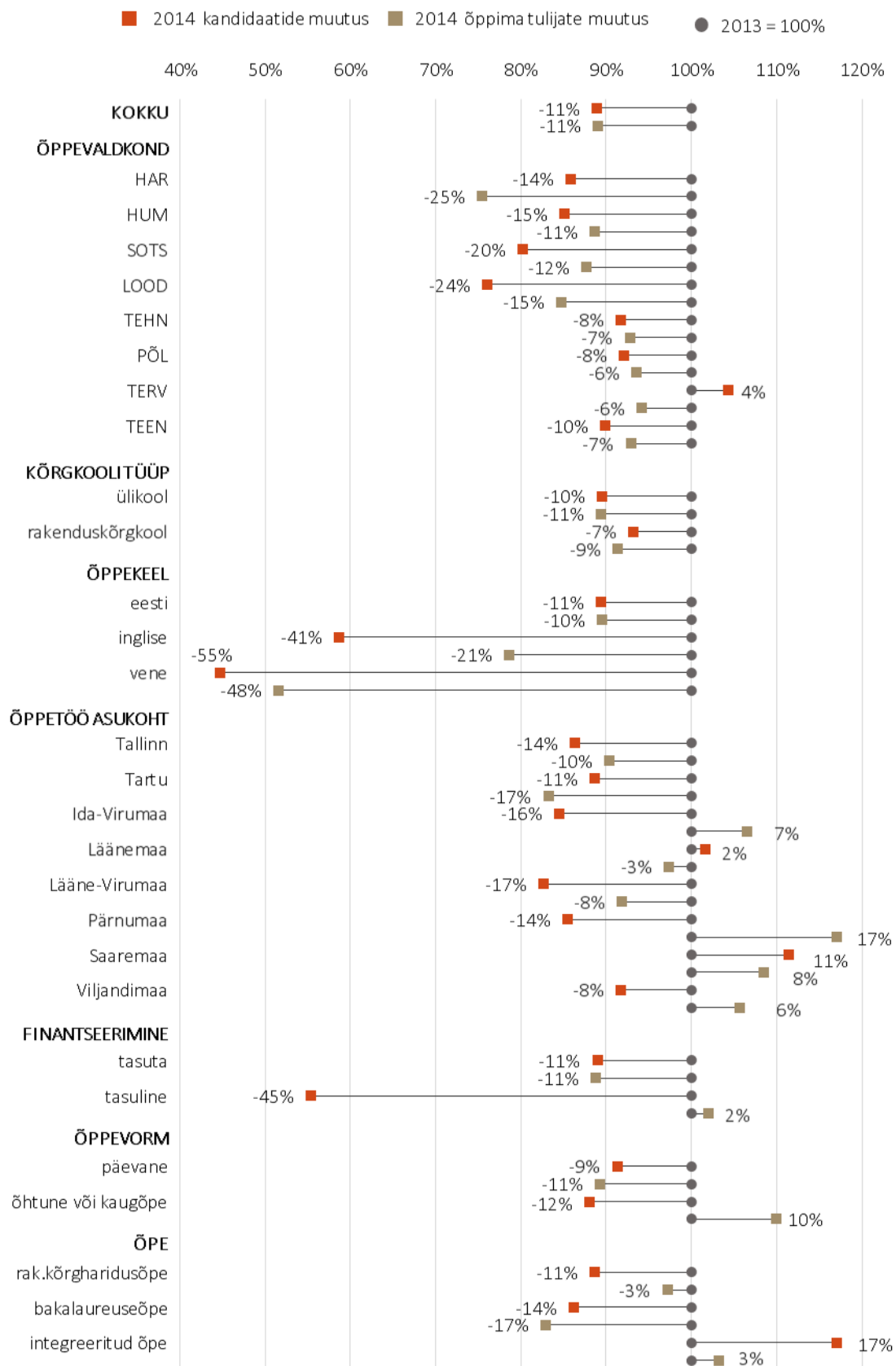

Kandideerimis- ja õppimisvalikutega seotud tunnused

	2013			2013		2014			2014	
	kandidaadid	vastuvõetud		õppima tulijad		kandidaadid	vastuvõetud		õppima tulijad	
	isikute arv	isikute arv	% kandi- daatidest	isikute arv	% vastu- võetutest	isikute arv	isikute arv	% kandi- daatidest	isikute arv	% vastu- võetutest
Kõik Eesti taustaga	15065	10739	71%	9291	87%	13397	9155	68%	8268	90%
Õppevaldkond										
HAR	1477	861	58%	628	73%	1268	626	49%	474	76%
HUM	2654	1631	61%	1077	66%	2259	1317	58%	955	73%
SOTS	6417	3411	53%	2080	61%	5147	2586	50%	1824	71%
LOOD	3250	2335	72%	1420	61%	2472	1920	78%	1204	63%
TEHN	3480	3012	87%	1762	58%	3192	2619	82%	1635	62%
PÕL	748	665	89%	218	33%	689	482	70%	204	42%
TERV	3671	1775	48%	1231	69%	3828	1656	43%	1159	70%
TEEN	3218	2106	65%	875	42%	2893	1542	53%	813	53%
Kõrgkooli tüüp										
avaõiguslik ülikool	11960	8524	71%	6971	82%	10683	7261	68%	6187	85%
eraülikool	281	141	50%	49	35%	248	175	71%	92	53%
riigirakenduskõrgkool	5381	3247	60%	2005	62%	8638	2788	32%	1821	65%
erarakenduskõrgkool	1324	364	27%	172	47%	839	384	46%	168	44%
kutseõppeasutus	826	504	61%	94	19%					
ülikool kokku	12039	8603	71%	7020	82%	10783	7384	68%	6279	85%
rakenduskõrgkool kokku	6291	3529	56%	2177	62%	5863	3085	53%	1989	64%
Konkursi õppekeel										
eesti	14889	10574	71%	9091	86%	13315	9070	68%	8137	90%
inglise	310	167	54%	103	62%	182	126	69%	81	64%
vene	315	163	52%	97	60%	141	75	53%	50	67%
Õppetöö asukoht										
Tallinn	10471	6941	66%	5075	73%	9036	5807	64%	4584	79%
Tartu	6464	4799	74%	3015	63%	5730	3810	66%	2509	66%
Ida-Virumaa	728	382	52%	289	76%	615	383	62%	308	80%
Läänemaa	185	108	58%	75	69%	188	94	50%	73	78%
Lääne-Virumaa	1115	637	57%	428	67%	922	432	47%	393	91%
Pärnumaa	739	337	46%	158	47%	632	257	41%	185	72%
Saaremaa	114	104	91%	59	57%	127	115	91%	64	56%
Viljandimaa	316	168	53%	142	85%	290	175	60%	150	86%
Võrumaa	126	122	97%	47	39%					
Helsingi	5	3	60%	3	100%	4	2	50%	2	100%
Konkursi finantseerimine										
tasuta	14906	10590	71%	9143	86%	13261	8984	68%	8117	90%
tasuline	757	285	38%	148	52%	419	251	60%	151	60%
Konkursi õppevorm										
päevane	11704	8890	76%	7472	84%	10688	7601	71%	6669	88%
kaugõpe	3795	1530	40%	1226	80%	3677	1751	48%	1411	81%
õhtune õpe	420	194	46%	74	38%	42	33	79%	20	61%
õppevorm valitav	1677	898	54%	519	58%	725	384	53%	168	44%
Õpe										
rakenduskõrgharidusõpe	8415	4980	59%	3131	63%	7458	4328	58%	3043	70%
bakalaureuseõpe	10354	7409	72%	5579	75%	8922	5942	67%	4625	78%
integreeritud õpe	1404	916	65%	581	63%	1643	923	56%	600	65%

Kandidaatide ja õppima tulijate arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

Kandideerimis- ja õppimisvalikutega seotud tunnused

LISA 5. AVALDUSTE ARV 2013. JA 2014. AASTAL

Õppekohtadega seotud tunnused

	2013	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014
	avalduste arv	avalduste arv*	konkursside arv	keskmine	standard-hälve	mediaan	min	max
KOKKU	40281	33537	369	90,0	109,8	52	1	725
KONKURSI FINANTSEERIMINE								
tasuta	38846	32566	328	98,0	113,4	60	1	725
tasuline	1435	971	41	24,3	25,0	16	1	101
Kõrgkooli tüüp (tasuta konkursid)								
ülikool kokku	27625	22790	246	92,6	102,5	58	1	686
rakenduskõrgkool kokku	10393	9776	82	114,2	140,6	69	2	725
kutseõppeasutus	828							
Õpe (tasuta konkursid)								
rakenduskõrgharidusõpe	14423	13048	132	95,7	118,8	61	2	725
bakalaureuseõpe	22601	17381	176	98,8	104,9	60	1	541
integreeritud õpe	1822	2137	20	106,9	150,5	67	4	686
Konkursi õppevorm (tasuta konkursid)								
päevane	31840	26890	269	100,0	113,8	60	1	686
kaugõpe	4667	4951	58	78,3	74,8	58	5	440
õhtune õpe	395							
õppevorm valitav	1944	725	1	725,0	.	725	725	725
Konkursi õppekeel (tasuta konkursid)								
eesti	38591	32407	323	99,1	114,0	62	1	725
inglise		72	3	24,0	10,8	27	12	33
vene	255	87	2	43,5	0,7	44	43	44
Õppevaldkond (tasuta konkursid)								
haridus	1881	1597	23	69,4	61,1	62	4	285
humanitaaria ja kunstid	3515	3039	58	52,4	52,3	36	4	270
sotsiaalteadused, ärimis ja õigus	11489	7723	53	145,7	135,4	95	12	541
loodus- ja täppis- ja tehnika	5077	4306	34	114,5	147,3	66	1	725
tehnika, tootmine ja ehitus	5528	4961	80	62,0	60,4	44	2	290
põllumajandus	839	775	5	155,0	70,4	163	78	249
tervis ja heaolu	5691	6088	34	179,1	178,5	124	22	686
teenindus	4826	4077	41	99,4	90,3	76	4	355
Õppetöö asukoht (tasuta konkursid)								
Tallinn	21673	17842	177	98,5	112,6	58	1	725
Tartu	13131	11484	91	126,2	137,3	84	4	686
Ida-Virumaa	987	845	14	60,4	35,2	44	12	128
Läänemaa	193	194	4	48,5	13,2	51	31	62
Lääne-Virumaa	1414	1062	19	55,9	37,8	47	16	142
Pärnumaa	859	685	7	97,9	49,3	95	28	177
Saaremaa	117	136	5	27,2	19,3	23	8	52
Viljandimaa	345	318	11	28,9	21,2	24	8	72
Võrumaa	127							
Konkursil on sisseastumiseksam (tasuta konkursid)								
ei	23780	14246	123	112,5	132,7	72	1	725
jah	15066	18320	205	89,4	99,4	57	2	686
Konkursil on kandideerimiseks vajalik minimaalne punktisumma (tasuta konkursid)								
ei	23192	18875	188	98,2	117,3	58	1	725
jah	15654	13691	140	97,8	108,3	63	2	686
Konkursil arvestatakse matemaatika riigieksamit tulemust (tasuta konkursid)**								
kitsas matemaatika		4437	31	143,1	122,9	101	4	504
lai matemaatika		8278	80	98,3	128,6	58	1	725
matemaatika riigieksamit ei arvestatud		19851	217	91,5	104,8	54	2	635

	2013	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014
	avalduste	avalduste	konkursside	keskmine	standard-	mediaan	min	max
	arv	arv*	arv		hälve			
Põhivastuvõtt/täiendav vastuvõtt (tasuta konkursid)								
põhivastuvõtt	38222	32357	308	103,7	114,7	65	2	725
täiendav vastuvõtt	624	209	20	10,5	7,1	10	1	29

* Andmestikust olevatele avaldustele on lisatud Eesti Infotehnoloogia Kolledži kaugõppe konkursi avalduste arv 412

** 2013. aasta kohta andmed puuduvad

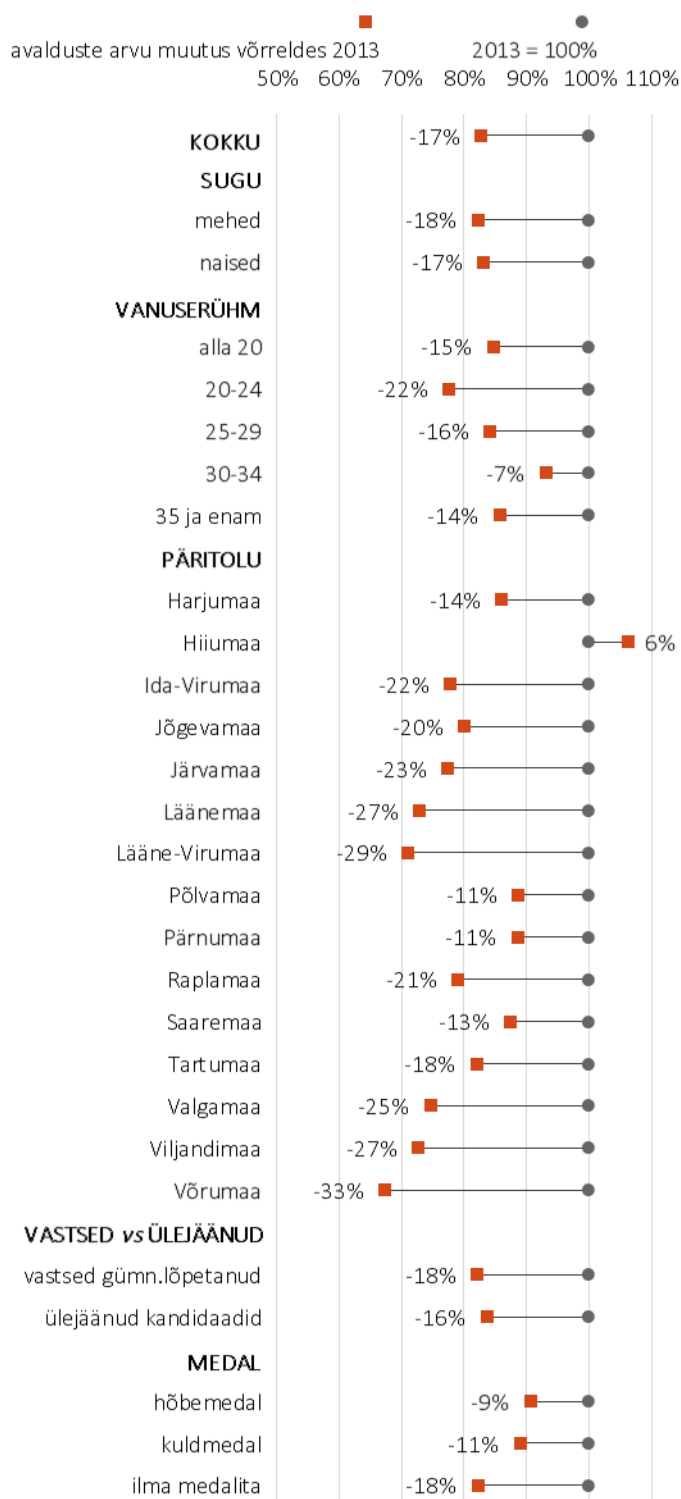
2014. aastal tasuta konkurssidele esitatud avalduste arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

Kandidaatidega seotud tunnused

	2013	2014
	avalduste arv	avalduste arv
KOKKU	38846	32154
Sugu		
mehed	15430	12682
naised	23416	19472
Vanus		
alla 20	21100	17867
20-24	11947	9270
25-29	3028	2550
30-34	1241	1156
35 ja enam	1530	1311
Päritolu		
Harju maakond	14305	12307
Hiiu maakond	259	275
Ida-Viru maakond	3763	2927
Jõgeva maakond	909	728
Järva maakond	879	680
Lääne maakond	827	603
Lääne-Viru maakond	1930	1370
Põlva maakond	799	708
Pärnu maakond	2127	1884
Rapla maakond	836	661
Saare maakond	963	842
Tartu maakond	6745	5532
Valga maakond	835	623
Viljandi maakond	1367	993
Võru maakond	1196	805
maakond pole teada	1106	1216
Vastsed vs ülejäänud		
vastsed gümn.lõpetanud	21752	17856
ülejäänud kandidaadid	17094	14298
Medal		
hõbemedal	1524	1382
kuldmedal	1359	1209
ilma medalita	35963	29563
Matemaatika riigieksami sooritamine		
kitsas matemaatika		5988
lai matemaatika		11918
1997.-2013. a sooritatud	16375	5209
puudub	22471	9039

2014. aastal tasuta konkurssidele esitatud avalduste arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

LISA 6. TASUTA ÕPPEKOHTADE ARV JA ÕPPEKOHTADE TÄITMISE OSAKAAL 2013. JA 2014. AASTAL

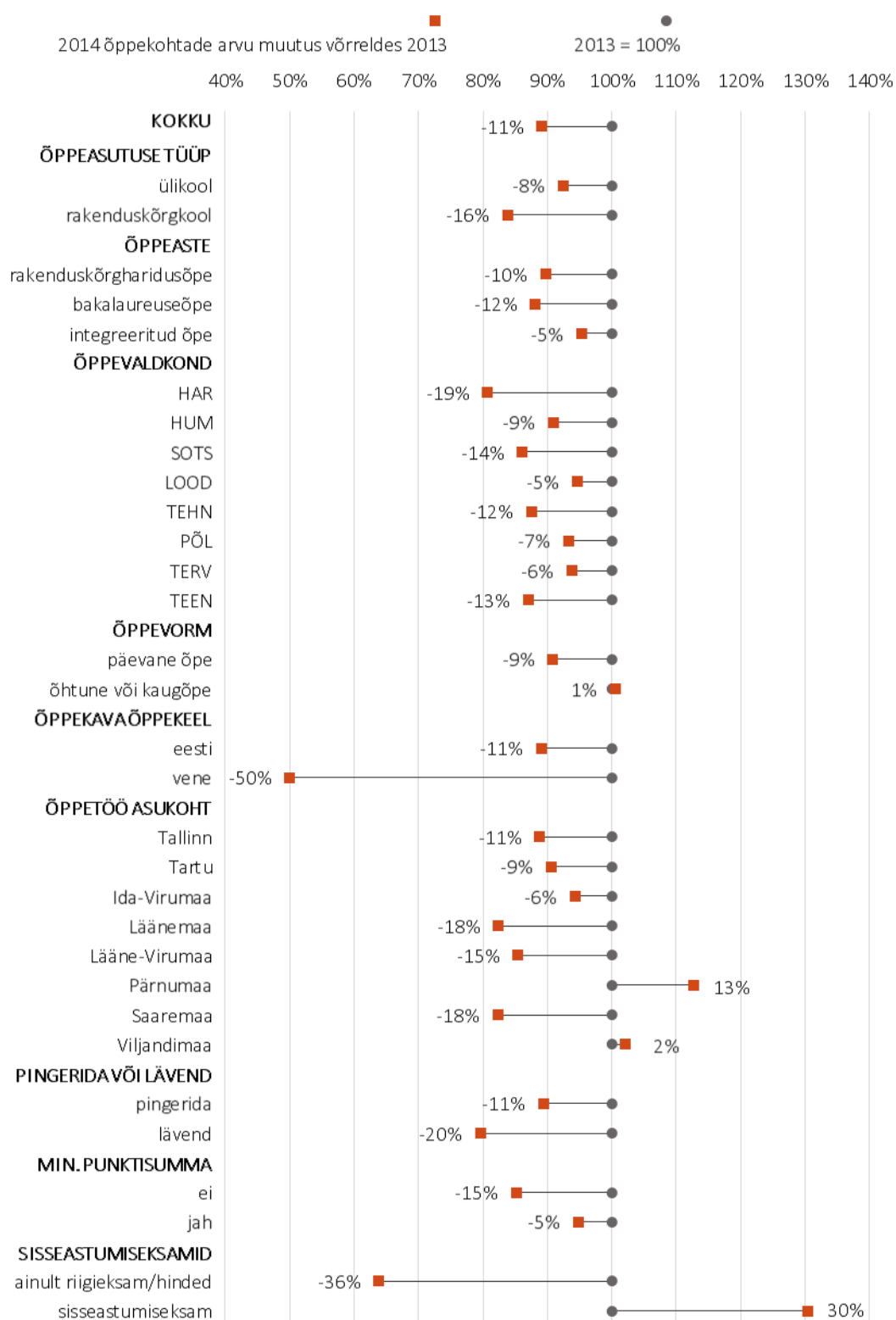
	2013	2013	2013	2014	2014	2014
	õppekohtade arv*	õppimatuleku kinnitusega õppekohad	õppekohtade täitmise osakaal	õppekohtade arv*	õppimatuleku kinnitusega õppekohad	õppekohtade täitmise osakaal
Kokku	10224	9315	91%	9116	8252	91%
Õppeasutuse tüüp						
ülikool	7643	6929	91%	7069	6170	87%
rakenduskõrgkool	2441	2292	94%	2047	2082	102%
kutseõppeasutus	140	94	67%			
Õpe						
rakenduskõrgharidusõpe	3460	3254	94%	3106	3139	101%
bakalaureuseõpe	6076	5476	90%	5354	4514	84%
integreeritud õpe	688	585	85%	656	599	91%
Õppevaldkond						
haridus	684	630	92%	552	474	86%
humanitaaria ja kunstid	1186	1054	89%	1078	929	86%
sotsiaalteadused, ärimus ja õigus	2039	1989	98%	1756	1711	97%
loodus- ja täppisteadused	1635	1527	93%	1547	1299	84%
tehnika, tootmine ja ehitus	2155	1769	82%	1886	1659	88%
põllumajandus	225	218	97%	210	204	97%
tervis ja heaolu	1251	1246	100%	1174	1161	99%
teenindus	1049	882	84%	913	815	89%
Õppevorm						
päevane õpe	8374	7404	88%	7608	6597	87%
kaugõpe	1265	1328	105%	1338	1487	111%
õhtune õpe	65	64	98%			
õppevorm valitav	520	519	100%	170	168	99%
Õppekeel						
eesti	10144	9221	91%	9031	8172	90%
inglise				45	39	87%
vene	80	94	118%	40	41	103%
Õppetöö asukoht						
Tallinn	5555	5065	91%	4934	4559	92%
Tartu	3403	3045	89%	3082	2516	82%
Ida-Virumaa	280	293	105%	264	311	118%
Läänemaa	91	76	84%	75	73	97%
Lääne-Virumaa	426	428	100%	364	393	108%
Pärnumaa	158	159	101%	178	185	104%
Saaremaa	85	59	69%	70	64	91%
Viljandimaa	146	143	98%	149	151	101%
Võrumaa	80	47	59%			
Minimaalne haridustase kandideerimisel						
üldkeskharidus	9891	8970	91%	8921	8087	91%
kutseharidus	327	338	103%	172	144	84%
rakenduskõrgharidus	6	7	117%	23	21	91%
Vastuvõtt pingerea või lävendi alusel						
pingerida	10028	9119	91%	8960	8096	90%
lävend	196	196	100%	156	156	100%
Konkursil on kandideerimiseks vajalik minimaalne punktisumma						
ei	5966	5306	89%	5081	4701	93%
jah	4258	4009	94%	4035	3551	88%
Konkursil on sisseastumiseksam						
ei	6331	5733	91%	4042	3611	89%
jah	3893	3582	92%	5074	4641	91%

	2013	2013	2013	2014	2014	2014
	õppekohtade arv	õppimatuleku kinnitusega õppekohad	õppekohtade täitmise osakaal	õppekohtade arv	õppimatuleku kinnitusega õppekohad	õppekohtade täitmise osakaal
Konkursil arvestatakse matemaatika riigieksami tulemust						
kitsas matemaatika				1040	895	86%
lai matemaatika				3135	2440	78%
kitsas või lai matemaatika				4175	3335	80%
matemaatikat ei arvestatud				4941	4917	100%
Konkursi tüüp						
põhivastuvõtt 1. aastale	10008	8821	88%	8948	7971	89%
põhivastuvõtt mõnele järgmisele a-le	216	230	106%	168	149	89%
põhivastuvõtt kokku	10224	9051	89%	9116	8120	89%
täiendav vastuvõtt	751	264	35%	311	132	42%
Õppeasutus						
Eesti Infotehnoloogia Kolledž	275	272	99%	260	258	99%
Eesti Kunstiakadeemia	268	214	80%	188	181	96%
Eesti Lennuakadeemia	62	55	89%	56	56	100%
Eesti Maaülikool	840	800	95%	705	656	93%
Estonian Business School				10	0	0%
Eesti Mereakadeemia	225	223	99%			
Kaitseväe Ühendatud Õppeasutused	154	44	29%	138	75	54%
Lääne-Viru Rakenduskõrgkool	345	347	101%	285	314	110%
Sisekaitseakadeemia	115	106	92%	95	95	100%
Tallinna Majanduskool	60	47	78%			
Tallinna Tehnikakõrgkool	678	665	98%	655	721	110%
Tallinna Tehnikaülikool	2081	1710	82%	2141	1782	83%
Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	340	334	98%	294	300	102%
Tallinna Ülikool	1900	1828	96%	1660	1613	97%
Tartu Tervishoiu Kõrgkool	247	246	100%	264	263	100%
Tartu Ülikool	2554	2377	93%	2365	1938	82%
Võrumaa Kutsehariduskeskus	80	47	59%			
Õppekavagrupp						
HAR Õp. koolitus ja kasvatusteadus	684	630	92%	552	474	86%
HUM Humanitaaria	243	226	93%	204	156	76%
HUM Keeled ja kultuurid	481	434	90%	463	399	86%
HUM Kunstid	344	290	84%	293	271	92%
HUM Muusika ja teatrikunst	90	88	98%	100	99	99%
HUM Usuteadus	28	16	57%	18	4	22%
SOTS Ajakirjandus ja infolevi	167	170	102%	170	157	92%
SOTS Psühholoogia	132	132	100%	120	140	117%
SOTS Sotsiaalteadused	365	331	91%	303	206	68%
SOTS Õigus	330	326	99%	289	297	103%
SOTS Ärindus ja haldus	1045	1030	99%	874	911	104%
LOOD Bio- ja keskkonnateadused	230	221	96%	193	149	77%
LOOD Füüsikalised loodusteadused	246	191	78%	252	140	56%
LOOD Informaatika ja IT	1078	1047	97%	1033	951	92%
LOOD Matemaatika ja statistika	81	68	84%	69	59	86%
TEHN Arhitektuur ja ehitus	686	609	89%	668	608	91%
TEHN Tehnika, tootmine ja tehnol.	1469	1160	79%	1218	1051	86%
PÕL Põllumaj, metsandus ja kalandus	195	188	96%	180	174	97%
PÕL Veterinaaria	30	30	100%	30	30	100%
TERV Meditsiin	254	254	100%	270	266	99%
TERV Sotsiaalteenused	420	422	100%	356	341	96%
TERV Tervishoid	577	570	99%	548	554	101%

	2013	2013	2013	2014	2014	2014
	õppekohtade arv	õppimatuleku kinnitusega õppekohad	õppekohtade täitmise osakaal	õppekohtade arv	õppimatuleku kinnitusega õppekohad	õppekohtade täitmise osakaal
TEEN Isikuteenindus	121	113	93%	121	108	89%
TEEN Keskkonnahoid	270	217	80%	183	171	93%
TEEN Riigikaitse	154	44	29%	138	75	54%
TEEN Sisekaitse	80	71	89%	55	55	100%
TEEN Sport	107	107	100%	98	90	92%
TEEN Transporditeenused	317	330	104%	318	316	99%

* Õppekohtade arvestuse on lävendipõhise vastuvõtuga konkurssidel õppekohtade arv võrdsustatud õppima tulijate arvuga

2014. aasta tasuta õppekohtade arvu muutus võrreldes 2013. aastaga

LISA 7. TASUTA ÕPPEKOHTADE JA POTENTSIAALSETE VASTUVÕETAVATE ARV ÕPPEKAVAGRUPPIDES 2013. JA 2014. AASTAL

	2013	2013	2013	2013	2014	2014	2014	2014
	õppe- kohtade arv	õppima- tuleku kinnitusega õppekohad	õppe- kohtade täitmise osakaal	potent- siaalsed vastu- võetavad*	õppe- kohtade arv	õppima- tuleku kinnitusega õppekohad	õppe- kohtade täitmise osakaal	potent- siaalsed vastu- võetavad*
Päevane õpe								
HAR Õp.koolitus ja kasv.teadus	451	376	83%	80	328	249	76%	18
HUM Humanitaaria	243	226	93%	41	204	156	76%	27
HUM Keeled ja kultuurid	481	434	90%	241	463	399	86%	111
HUM Kunstid	264	212	80%	76	260	237	91%	65
HUM Muusika ja teatrikunst	80	78	98%	88	81	80	99%	46
HUM Usuteadus	28	16	57%		18	4	22%	
SOTS Ajakirjandus ja infolevi	127	130	102%	47	130	117	90%	
SOTS Psühholoogia	132	132	100%	74	120	140	117%	79
SOTS Sotsiaalteadused	330	296	90%	112	283	186	66%	2
SOTS Õigus	230	226	98%	496	219	222	101%	148
SOTS Ärindus ja haldus	579	558	96%	806	569	515	91%	571
LOOD Bio- ja keskkonnateadused	230	221	96%	115	193	149	77%	7
LOOD Füüsikalised loodusteadused	246	191	78%		252	140	56%	1
LOOD Informaatika ja IT	803	775	97%	109	773	693	90%	33
LOOD Matemaatika ja statistika	81	68	84%	20	69	59	86%	
TEHN Arhitektuur ja ehitus	581	485	83%	120	608	538	88%	198
TEHN Tehnika, tootmine ja tehnol.	1344	1026	76%	55	1073	866	81%	240
PÕL Põllum., metsandus ja kalandus	195	188	96%	15	180	174	97%	72
PÕL Veterinaaria	30	30	100%	44	30	30	100%	41
TERV Meditsiin	254	254	100%	437	270	266	99%	496
TERV Sotsiaalteenused	157	147	94%	91	149	129	87%	18
TERV Tervishoid	577	570	99%	1253	548	554	101%	1580
TEEN Isikuteenindus	83	76	92%	94	76	68	89%	18
TEEN Keskkonnahoid	270	217	80%	19	183	171	93%	198
TEEN Riigikaitse	154	44	29%	88	138	75	54%	102
TEEN Sisekaitse	80	71	89%	53	55	55	100%	57
TEEN Sport	82	90	110%	60	78	70	90%	11
TEEN Transporditeenused	262	267	102%	303	258	255	99%	414
Päevane õpe kokku	8374	7404	88%	3968	7608	6597	87%	3672
Kaugõpe, õhtune õpe, õppevorm valitav								
HAR Õp.koolitus ja kasv.teadus	233	254	109%	143	224	225	100%	155
HUM Kunstid	80	78	98%	17	33	34	103%	
HUM Muusika ja teatrikunst	10	10	100%		19	19	100%	2
SOTS Ajakirjandus ja infolevi	40	40	100%	70	40	40	100%	20
SOTS Sotsiaalteadused	35	35	100%	40	20	20	100%	15
SOTS Õigus	100	100	100%	188	70	75	107%	62
SOTS Ärindus ja haldus	466	472	101%	564	305	396	130%	290
LOOD Informaatika ja IT	275	272	99%	667	260	258	99%	313
TEHN Arhitektuur ja ehitus	105	124	118%	77	60	70	117%	96
TEHN Tehnika, tootmine ja tehnol.	125	134	107%	73	145	185	128%	96
TERV Sotsiaalteenused	263	275	105%	114	207	212	102%	60
TEEN Isikuteenindus	38	37	97%	55	45	40	89%	6
TEEN Sport	25	17	68%		20	20	100%	
TEEN Transporditeenused	55	63	115%	70	60	61	102%	116
Mittepäevane õpe kokku	1850	1911	103%	1959	1508	1655	110%	1175

* Kandidaadid, kes ei osutunud vastuvõetuks ning kelle avaldus ei olnud õppeasutuses märgitud olekusse „Konkurentsist väljas“